TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE' DE İNTİHARI KONU ALAN YAYINLAR ÜZERİNE BİR BİBLİYOGRAFYA ÇALIŞMASI

Özge UÇAN

DİSİPLİNLERARASI SOSYAL PSİKİYATRİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Işık SAYIL

2006-ANKARA

İÇİNDEKİLER

Kabul ve Onay	**ii**
İçindekiler	**iii**
Önsöz	**iv**
Tablolar	**v**
1. GİRİŞ	**1**
1.1. Tanım	**1**
1.2. Epidemiyoloji	**4**
1.3.Türkiye'de İntihar Olgusu	**5**
1.4. Araştırmanın Amacı	**8**
2. GEREÇ VE YÖNTEM	**9**
3. BULGULAR	**10**
3.1. 2000-2005 Yılları Arasında Yapılan İntihar Konulu Çalışmalara Ait Bulgular	**10**
3.2. 1900-2005 Yılları Arasında Yapılan İntihar Konulu Çalışmalara Ait Bulgular	**13**
3.3. Ülkemizde İntihara İlişkin İstatistiki ve Bibliyografik Bulgular	**24**
4. TARTIŞMA	**28**
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	**31**
ÖZET	**35**
SUMMARY	**36**
KAYNAKLAR	**37**
EKLER	**39**
Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografya	**39**
ÖZGEÇMİŞ	**96**

ÖNSÖZ

İntiharın, insanlığın varlığı kadar eski bir tarihi olduğu bilinmektedir. Ülkemizde intihar olgusunun bir sorun olarak ele alınmaya başlaması ise yirminci yüzyılın sonlarına rastlamaktadır.

Önceleri sadece bir ruh sağlığı sorunu olarak ele alınan intiharın özellikle son zamanlarda, farklı yönleriyle de ele alındığı görülmektedir. Ancak tüm toplumlarda olduğu gibi ülkemizde de intiharın tabu olarak görülmesi, bu konuyla ilgili çalışmaları engelleyici olmuştur. Son yıllarda intihar konulu çalışmalardaki dikkat çekici artış göz önünde bulundurulursa, günümüzde bu engelleme etkisinde azalma olduğu söylenebilir.

Bu çalışmanın temel amacı, 2000-2005 yılları arasındaki intihar konulu çalışmaları derlemek ve bugüne kadar yapılmış ulaşılabilen intihar konulu çalışmaları bir arada değerlendirmektir.

Türkiye'de intiharla ilgili tek kurum olma özelliğini taşıyan Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde çalışma imkanı bulmak hayatımın en önemli fırsatı oldu. Dört yıllık çalışma hayatımda Prof. Dr. Işık Sayıl başta olmak üzere tüm ekibin gerek bireysel, gerekse mesleki anlamda gelişimime katkısı oldu. Ülkemizde 'intihar' konusunda en önemli isim olduğunu düşündüğüm Prof. Dr. Işık Sayıl' ın değerli öneri ve katkıları ışığında bu çalışmayı hazırlamam benim için ayrı bir şanstı. Bu süreçte bana sağladığı güçlü destek ve motivasyon nedeniyle kendisine olan minnet duygumu belirtmek isterim.

İntihar konusuyla ilgilenen tüm profesyonellere yol gösterici ve faydalı olacağını umduğum bu çalışmada emeği geçen çalışma arkadaşım Tülay Kurum Özkan'a ayrıca teşekkür ederim.

TABLOLAR

Tablo 1. 2000-2005 Yılları Arasında Yapılan Çalışmaların Türlerine ve Yıllara Göre Dağılımı **10**
Grafik 1.Süreli Yayınlarda Yayınlanmış Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı **11**
Grafik 2. Süreli Yayınlarda Yayınlanmış Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı **11**
Grafik 3. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı **11**
Grafik 4. Edebi Eser ve Kitapların Yıllara Göre Dağılımı **12**
Grafik 5. Kongre Bildirilerinin Yıllara Göre Dağılımı **12**
Tablo 2. 2000-2005 Yılları Arasında En Fazla Çalışma Yapan Yazarlar ve Çalışma Sayıları **13**
Tablo 3. Tüm Çalışmaların Türü ve Sayısına Göre Dağılımı **13**
Tablo 4. Tüm Çalışmaların Türlerine ve Yıllara Göre Dağılımı **14**
Grafik 6. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı **15**
Grafik 7. Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı **16**
Grafik 8. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı **17**
Grafik 9. Çevirilerin Yıllara Göre Dağılımı **18**
Grafik 10. Kitapların Yıllara Göre Dağılımı **19**
Grafik 11. Kongre Sunumlarının Yıllara Göre Dağılımı **20**
Grafik 12. Dergi Yazılarındaki Araştırma Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı **21**
Grafik 13. Kongre Sunumlarındaki Araştırma Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı **22**
Grafik 14. Tüm Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı **23**
Tablo 5. Konuyla İlgili En Fazla Çalışma Yapan Yazarlar **24**
Grafik 15. Yıllara ve Cinsiyete Göre İntihar Sayıları **25**
Grafik 16. Kaba İntihar Oranları (%000) **26**
Grafik 17. Bibliyografyalarda Yer Alan Çalışmaların Sayısal Dağılımı **27**

1. GİRİŞ

1.1. Tanım

Kişinin istemli olarak yaşamına son vermesi olarak tanımlanan intihar, hemen her ülkede ölüm nedenleri arasında önemli bir orana sahip, evrensel bir sorundur. Bir yönden (biyolojik ve psikolojik) sağlıklı olmayan bir ruh yapısının ürünü, diğer yönden de (sosyolojik) tipik bir sosyal olay sayılması mümkündür. Bununla beraber hiçbir ruh hastalığı ile ilişiği olmayan intihar tipleri de bilindiğine göre, sosyal nedenlerin ağır bastığını düşündürmektedir. En geniş anlamda intiharın, bir insanın doğuracağı sonucu bilerek, müspet veya menfi bir eylemle, doğrudan veya doğrudan doğruya olmaksızın kendi kendini ölüme sürüklemesi şeklinde ifade edilmesi de göstermektedir ki, intihar olayı sosyal nitelikli olarak vasıflandırılabilir (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985).

Suicide (intihar) kavramının ortaya çıkışı oldukça yeni sayılır. Latin kökenli kelimelerden oluşmasına rağmen, Latince değildir. İngilizce'de suicide olarak ilk kullanım tarihi 1662'dir.

Ortaçağda Latince'de ***sui homicido*** ya da ***sui ipisus homicidum*** deyimleri kullanılmıştır. Dilimizde ilk kez Tanzimat döneminde, Türkçe'ye çevrilen eserlerde ***kendini katletme***nin yerine ***intihar*** kelimesi kullanılmaya başlanmıştır. Bu kelime Arapça'da ***kurban*** anlamına gelen ***nahr*** kelimesinden meydana gelmiştir. Günümüzde bazı eserlerde ise intihar yerine öz-kıyım ya da öze-kıyım gibi kavramlar kullanılmaya başlanmıştır (Ana Britanica, 1988).

Dünya Sağlık Örgütü (**WHO)** 1974 yılında intihar eylemini "kişinin amacının bilincinde ve değişik derecelerde ölümcül maksatlı olarak kendine zarar vermesi" olarak tanımlamıştır (Weis, 1974).

Yakın bir geçmişe kadar intihar girişimleri, yani ölümle sonuçlanmayan intihar olayları, ölümle sonuçlanan intiharların bir alt kategorisi olarak ele alınmıştır. Eylem ölümle sonuçlansın ya da sonuçlanmasın, kullanılan yöntem ölümcül olsun ya

da olmasın, istemli olarak ölümü hedefleyen her türlü davranış intihar olarak nitelendirilmiştir.

Son yıllarda ise, Dünya Sağlık Örgütü (**WHO)** intiharı, intihar eylemi ve intihar girişimi olarak iki grupta ele almaktadır. İntihar girişimi ise, bireyin kendisini yok etmek, zarar vermek zehirlemek amacıyla gerçekleştirdiği intihara yönelik, ölümcül olmayan tüm istemli girişimleri içermektedir (Sağınç ve ark., 2000).

Bu kategoriler dışında, ani gelişen ve genelde önceden bir intihar düşüncesi olmadığı halde, ölümle sonuçlanabilecek durumlar (kendi kendine zarar verme, tehlikeli araba kullanma, tehlikeli sporlar vb. çeşitli davranış biçimleri) bulunmaktadır.

Sayıl (2000)'a göre intihar olgusu, "intihar", "intihar girişimi", "intihar düşüncesi" kavramları temelinde ele alınmalıdır.

Bu tanımlar ışığında özet yapılacak olursa:

1. İntihar bir fenomendir ve her insanda görülebilir, yani tek başına bir patoloji değildir.
2. İster herhangi bir hastalıkla ilgili olsun isterse olmasın belirli bir süreci kapsayan bir düşünme boyutunu içerebilir.
3. Düşünme boyutunu hiç içermeden ani bir duygusal yaşantı olarak da ortaya çıkabilir.
4. Düşünmeyi etkileyen (depresif bozukluk gibi) bir hastalığın gidişi nedeniyle kişinin elinde olmadan oluşabilir.
5. Düşünme boyutunu içerse de, ani bir duygusal yaşantı olarak da ortaya çıksa "mutlak olarak" çaresizlik ve ümitsizlik duygusunu uyandıran bir dizi duygusal yaşantıyı içerir.

Psikososyal açıdan intihara ilişkin çok sayıda yaklaşım vardır. İntihara ilişkin en önemli kuramlardan biri, Durkheim'in toplumsal yönelimli kuramıdır. İntiharla ilgili ilk sosyolojik çalışmayı yapan Fransız sosyolog Durkheim, yaklaşık 100 yıl önce yaptığı çalışmasında intiharı, salt toplumsal bir olgu olarak göstermektedir.

Freud intiharı, altbenlik, benlik ve üst benlik arasındaki çatışmaların bir sonucu olarak açıklamıştır. Meninger ise, "Man Against Himself" adlı eserinde içe çevrilmiş homisid olarak, başka bir kişiye duyulan öfkenin sonucunda, içe alınan kişiyi cezalandırma olarak yorumlar (Odağ, 1985).

Shneidman'a göre "intihar kişinin kendi iradesiyle kendisini yok etmesidir". İntiharın anlamsız bir eylem olmadığını, kendi içinde bir mantığı bulunduğunu belirten Shneidman, intihar girişimini parasuicid olarak ifade etmiş ve amacı gizli olan kararsız bir davranış olarak tanımlamıştır (Shneidman, 1986)

İntihar girişimleriyle ilgili geniş bir araştırma olan Stengel ve Cook (1958)'un araştırma sonuçlarına göre, intihar girişimlerinin tamamlanmış intiharlardan ayrı bir olgu ve davranış biçimi olarak incelenmesi gerektiğini vurgulamışlardır (Geçtan, 1995).

Bu noktada intihar ve intihar girişimi gibi iki kavram önümüze çıksa da, intihar eylemine yönelik dinamik bir yaklaşım bu ayrımın hiç de kolay olmadığını gösterir. Örneğin, birincil amacı ölüm olan kişi eylemden sonra yaşayabilir. Buna karşın yaşamdan tam kopmamış bazı kişiler ciddi olmayan bir eylem sonucu ölebilirler. Bu açıdan bakıldığında, hiçbir ayrım yapmadan her intihar girişiminin ciddiyetle ele alınması gereği açıktır (Odağ, 1998).

İntihar, stres yaratan yaşam koşullarına karşı tepki veren normal kişilerden ağır ruhsal rahatsızlıkları olan hastalara kadar geniş bir popülasyonda görülebilmektedir. İntihar eden kişi gerçekten ölmek arzusunda olabileceği gibi, bu davranışında acısını, çaresizliğini ve umutsuzluğunu dile getirmek amacı da gütmüş olabilir. Yaşamında olası bir değişiklikten kaçmak amacı ile intihar etmiş olabilir. Bu yönleri ile, intiharı kişinin yardım çağrısı olarak değerlendirmek mümkündür (Sayıl, 2000).

1.2. Epidemiyoloji

Kültürler arası farklar görülse de intihar davranışı pek çok ülkede başlıca halk sağlığı sorunları arasında yer almaktadır. Birincil ve ikincil basamakta önemli bir ruh sağlığı problemi olarak beliren intihar, trafik kazalarından sonra özellikle gençlerde önde gelen ölüm sebeplerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Ortalama ömürdeki artış nedeniyle yaşlı intiharlarının da giderek artış gösterdiği izlenmektedir.

Bununla birlikte intihar konusunda epidemiyolojik çalışmaların yapıldığı ülkelerin farklı profiller sergilediği bilinmektedir. İntihar oranının bazı toplumlarda oldukça düşük olmasına karşılık, bu olgu bazı kültürlerde benimsenmekle kalmamış, belirli koşullar ortaya çıktığında girişilmesi zorunlu bir davranış biçimi olarak kabul edilmiştir (Özsoy, 2003).

Bazı toplumlar intiharı onur kırıcı olaylara karşı onurlu bir yanıt olarak görmekte, bazı toplumlar ise ahlaksızlık olarak kınamaktadır (Amos ve Appleby, 2001).

Bir ülkede görülen intihar, o ülkedeki tarihsel olaylar, dinsel eğilimler, yaşam biçimi, sosyal sınıf, ekonomik koşullara ilişkin toplumsal özellikler, bireyin yaşı, cinsiyeti, eğitimi, medeni durumu gibi demografik etkenler, ayrıca kişinin bedensel, biyolojik ve ruh sağlığına yönelik değişkenlerle ilişkili olmaktadır.

Dünyada 2000 yılı itibariyle 815.000 kişi intihar ederek yaşamına son vermiştir. Bir başka deyişle her 40 saniyede bir kişi intihar etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre dünya intihar hızı %000 16 olarak bildirilmiştir. İntihar girişimleri oranı ise, bu oranın 10-20 katı olarak ifade edilmektedir.

2020 yılı itibariyle intihar nedeniyle 1.53 milyon kişinin öleceği, her 20 saniyede bir kişinin intihar edeceği ve her 1-2 saniyede bir kişinin intihar girişiminde bulunacağı tahmin edilmektedir.

En yüksek oranlar Avrupa ülkelerine ait olup, Çin hariç erkek intiharları kadın intiharlarının üzerinde seyretmektedir.

Dünyadaki en yüksek intihar hızı %000 95.3 ile Litvanya'dır. Bu oranı yüz binde 87.4 ile Rusya izlemektedir. Amerika'da her yıl 30.000 kişi intihar nedeniyle hayatını kaybetmektedir. İntihar hızı, 2001 yılı verilerine göre, Amerika'da %000 10.7 olarak bulunmuş ve on birinci ölüm nedeni olarak bildirilmiştir (Shields ve ark., 2005).

Dünyada erkek ve kadın oranları karşılaştırıldığında, erkeklerde intihar oranı daima kadınlardan 2,5 kat daha yüksek olmuştur. Son 50 yıl içinde erkek intiharları %49 ve kadın intiharları % 33 artmıştır. Erkek/kadın oranı 1950'de 3.2, 1995'te 3.6 'dır ve 2020'de 3.9 olacağı varsayılmaktadır (Wasserman, 2001).

İntihar oranlarının aksine kadınların erkeklerden 4 kat daha fazla intihar girişiminde bulunduğu bildirilmiştir (Welch, 2001).

Yaş dağılımına göre 5-14 ve 15-24 yaş gruplarında kadınlar, diğer yaş gruplarında ise erkekler yüksek orandadır. Gençlerde tüm yaş gruplarından daha hızlı bir yükselme söz konusudur.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, ülkemiz intihar hızı düşük ülkeler arasında yer almakta olup, DİE 2003 verilerine göre ülkemizde kaba intihar hızı ‰ 3.85 olarak belirlenmiştir.

1.3.Türkiye'de İntihar Olgusu

Ülkemiz intihar hızı düşük ülkeler arasında yer almasına rağmen, istatistiklere göre kaba intihar oranları artmaktadır. Bilindiği üzere intihar istatistikleri tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz için de en az güvenilir istatistikler olup, intiharın hala tabu sayılan bir davranış oluşunun bunda etkili olduğu söylenebilir.

Ayrıca intihar olaylarının mevcut tanım, ilgili kavramları ve veri toplama-derleme yöntemleriyle ilgili farklı yaklaşımlar sonucunda, ülkemizde intiharlarla ilgili birbirinden çok farklı istatistikler üretilmektedir (Ayhan, 1996).

Ülkemizde intihar istatistikleri 1962 yılından itibaren DİE tarafından, tüm Türkiye için Emniyet ve Jandarma Teşkilatı kanalıyla " İntihar İstatistik Formu" ile

derlenip yıllık olarak yayınlanmaktadır. Ayrıca 1963 yılından sonra, Adalet İstatistikleri Yıllığı içinde kısa bilgiler halinde yayımlanan intihar istatistikleri, 1974 yılından itibaren ayrı bir yayın olarak her yıl yayımlanmaya başlanmıştır (Okman, 1997).

2003 yılı itibariyle ülkemizde kaba intihar hızı %**ooo** 3,85 olup, 2705 kişi intihar ederek yaşamına son vermiştir. Bu sayı içinde erkek/ kadın oranı 1,4'tür. Genel nüfustan 15 yaş altı grubu çıkarılarak yapılacak hesaplamada bu oran daha da yükselecektir.

Nitekim DİE 2002 verilerine göre kaba intihar hızı %**ooo** 3.32 olup, yapılan bir çalışmada intihar hızları, 15 yaş üzeri nüfusta erkeklerde %**ooo** 9.9, kadınlarda %000 5.6 olarak bildirilmiştir (Sayıl ve Özgüven, 2002).

Ülkemizde intiharlar 15-24 ve 25-34 yaş aralığında yoğunluk göstermektedir. Yaş dağılımına göre 15 altı ve 15-24 yaş gruplarında kadınlar, diğer yaş gruplarında ise erkekler yüksek orandadır. Gençlerde tüm yaş gruplarından daha hızlı bir yükselme söz konusudur (DİE, 2003).

DİE verilerine göre, Türkiye'de intihar olayları bölgeler arasında farklılık göstermekte, doğudan batıya gidildikçe ve özellikle büyük şehirlerde oranın arttığı görülmektedir. Fidaner'in yaptığı bir çalışmada, Türkiye'de kentsel bölgelerde intihar hızının kırsal bölgelerin 2 katı olduğu ve şehirlerde özellikle gecekondu kesiminde intihar oranının daha yüksek olduğu saptanmıştır (Yüksel ve Ceyhun, 1994).

Tüm bölgelerde erkek intihar oranı kadın intihar oranından fazla olmakla birlikte özellikle Güney Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki illerde kadın intiharlarının erkek intiharlarından fazla olduğu dikkat çekmektedir.

Eğitim açısından değerlendirildiğinde ise literatürdeki bilgilerle uyumlu olarak, ülkemizde de eğitim düzeyi arttıkça intihar oranının azaldığı görülmektedir.

Ülkemizdeki her iki cinsiyette de, intiharların yarıya yakın bir kısmı kendini asma yoluyla gerçekleştirilmektedir. İkinci sırada ise, kadınlarda kimyasal madde;

erkeklerde ateşli silah kullanarak intihar gelmektedir. Üçüncü sıradaki intihar yöntemi ise kadınlarda yüksekten atlama, erkeklerde de kimyevi madde ile olmaktadır.

İntihar girişimlerine yönelik çalışmalar lokal çalışmalar olarak dikkat çekse de, ülkemizde intihar girişimlerine ilişkin en kapsamlı veriler Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Merkezi ile Dünya Sağlık Örgütü'nün ortak çalışması çerçevesinde elde edilen verilerdir. İntihar girişimlerine ilişkin bir istatistik bulunmamakla birlikte 1990 yılında yapılan bir çalışmada Ankara'da intihar girişimleri hızı %**ooo** 107 olarak belirlenmiştir (Sayıl, 2000).

Yapılan bir çalışmada, 15 yaş üzerinde intihar girişim oranları erkeklerde %**ooo** 31.9, kadınlarda %**ooo** 85.6 olarak bildirilmiştir (Sayıl ve Özgüven, 2002). Avrupa'da ve dünyada yapılmış intihar girişimi çalışmalarındaki bulgularla uyumlu olarak ülkemizde de intihar girişimlerinde kadınların erkeklerden fazla olduğu görülmektedir (Sayıl ve ark., 2000, Paracıkoğlu, 2003). Bu oranlar diğer Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında, Türkiye'de intihar girişim oranları kısmen daha düşük bulunmakla birlikte, son yıllarda özellikle gençler arasında intihar hızlarındaki artış dikkat çekmektedir (Özgüven ve Sayıl, 2003).

Geçmişten günümüze bir halk sağlığı sorunu olarak kendini gösteren intihar olgusu, çok boyutlu değerlendirilmesi ve önemle ele alınması gereken bir konudur. Bu konunun etiyolojik, epidemiyolojik, biyolojik, psikolojik, sosyolojik ve antropolojik olarak farklı boyutlarıyla ele alınması, konuyla ilgili bilgi eksikliğini gidermek ve önlenmesine yönelik çalışmalara ağırlık vermek açısından önemlidir.

Ülkemizde intiharla ilgili çalışmalara ulaşabilmek için 1991 yılına kadar düzenli bir kaynakçaya rastlanmamaktadır. Bu açığı önemli ölçüde kapatan ilk yayın 1991 yılında A.Ü. Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yayınlanan Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografyası'dır (Sayıl ve Azizoğlu, 1991). İntihar konulu çalışmaların kronolojik dizin esasına göre derlendiği bu kaynak, 1990 sonuna kadar ülkemizde intiharla ilgili yapılan çalışmaların belirlenmesi ve bu çalışmalara ulaşımı kolaylaştırma açısından önemli bir yayındır. A.Ü. Psikiyatrik

Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi, bu yayının devamı niteliğinde her beş yılda bir ülkemizde intiharla ilgili çalışmaları derlemiş ve yayınlamıştır (Sayıl ve Azizoğlu, 1996; Sayıl ve Akbıyık, 2000).

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; son beş yılda yapılan intihar konulu çalışmaları göz önünde bulundurarak, çalışma sayısındaki çeşitlilik/değişiklikleri değerlendirerek ülkemiz gerçekleri doğrultusunda tartışmaktır. Bu değerlendirmeyi yapabilmek için belirlenen genel amaçlar;

- 2000-2005 yılları arasındaki beş yıllık dönem içinde, intiharı konu alan (bilimsel, edebi, bibliyografik ve istatistiksel) çalışmaları derlemek,
- 2000-2005 yılları arasında yapılmış bilimsel kongrelerde yer alan (Ulusal Psikiyatri, Ulusal Sosyal Psikiyatri, Ulusal Sosyoloji, Ulusal Psikoloji Kongreleri vb.) intiharla ilgili çalışmaları (sözel sunu, poster bildiri) derlemek,
- 2005 yılına kadar yapılmış ulaşılabilen intihar konulu çalışmaları değerlendirmektir.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

İntihar ile ilgili yayınların derlenmesinde tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama sürecinde kullanılan yöntem ve gereçler aşağıda belirtilmiştir.

- Ankara'daki kütüphanelerde bulunan kaynaklar ve abone olunan yayınlar taranarak incelenmiştir.
- Ankara dışındaki kütüphanelere internet aracılığıyla ulaşılmış, online veri tabanı taranarak incelenmiştir.
- Devlet İstatistik Enstitüsü yayınları taranmıştır.
- Ruh sağlığı alanında yayınlanan dergi, bülten gibi süreli yayınlar, bilimsel yayın katalogları ve bibliyografik yayınlar taranmıştır.
- Yayınevlerinin web siteleri aracılığıyla kitap ve edebi eserler taranmıştır.
- Konuyla özellikle ilgilenen kişilerle bağlantı kurularak özel kitaplıklarında var olan kaynaklar temin edilmiştir.
- Bilimsel toplantılarda (Ulusal Psikiyatri, Ulusal Sosyal Psikiyatri, Ulusal Sosyoloji, Ulusal Psikoloji Kongreleri, Türk Tıp Tarihi Kongresi, Ulusal Hemşirelik Kongresi, Ulusal Adli Bilimler Sempozyumu vb.) yer alan bilimsel çalışmalara toplantıyı düzenleyen birimlerin web sitelerinden ulaşılmıştır.

3. BULGULAR

Ülkemizde intiharla ilgili ilk çalışmanın yapıldığı 1910 yılından 2005 yılına kadar intihar konulu toplam 704 yayın bulunmaktadır.

3.1. 2000-2005 Yılları Arasında Yapılan İntihar Konulu Çalışmalara Ait Bulgular

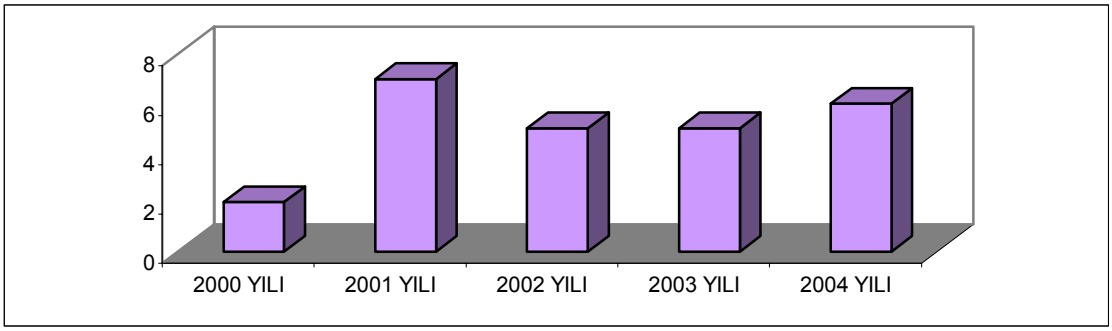
2000-2005 yılları arasındaki intihar konulu 185 çalışmanın türleri ve sayı değerleri Tablo 1' de gösterilmiştir.

Tablo 1. 2000-2005 Yılları Arasında Yapılan Çalışmaların Türlerine ve Yıllara Göre Dağılımı

YAYIN TÜRÜ/ YIL	DERGİ YAZISI	TEZ	KİTAP	KONGRE BİLDİRİSİ	İSTATİSTİK	TOPLAM
2000	14	1	1	14	-	**30**
2001	21	4	1	7	2	**35**
2002	10	11	4	9	1	**35**
2003	20	5	6	11	1	**43**
2004	18	-	9	13	2	**42**
TOPLAM	**83**	**20**	**21**	**55**	**6**	**185**

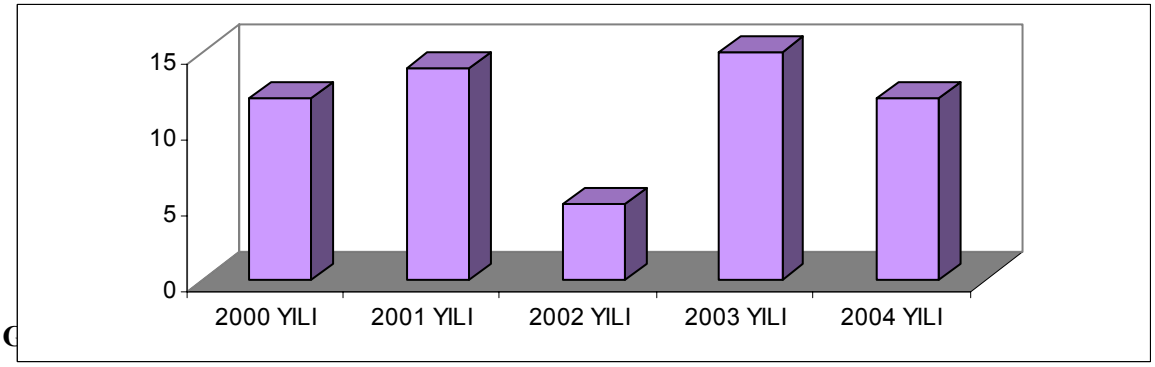
2000-2005 yılları arasındaki toplam 83 dergi yazısı, makale ve araştırma olarak sınıflandırılarak süreli yayınlarda yayınlanmış makaleler ve süreli yayınlarda yayınlanmış araştırmalar olarak Grafik 1 ve Grafik 2'de verilmiştir.

2000-2005 yılları arasında yayınlanmış intihar konulu makalelerin yıllara göre dağılımı Grafik 1' de gösterilmiştir.

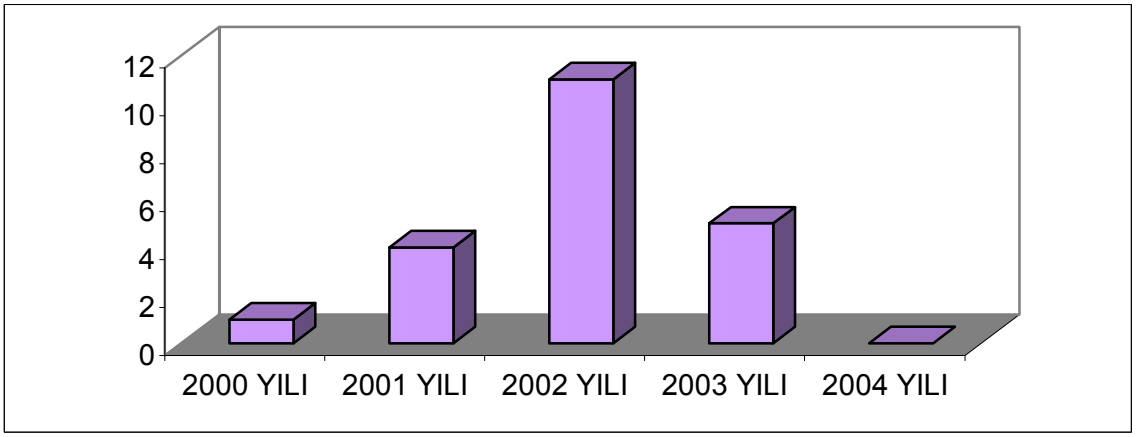
Grafik 1. Süreli Yayınlarda Yayınlanmış Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

2000-2005 yılları arasında yayınlanmış intihar konulu araştırmaların yıllara göre dağılımı Grafik 2'de gösterilmiştir.

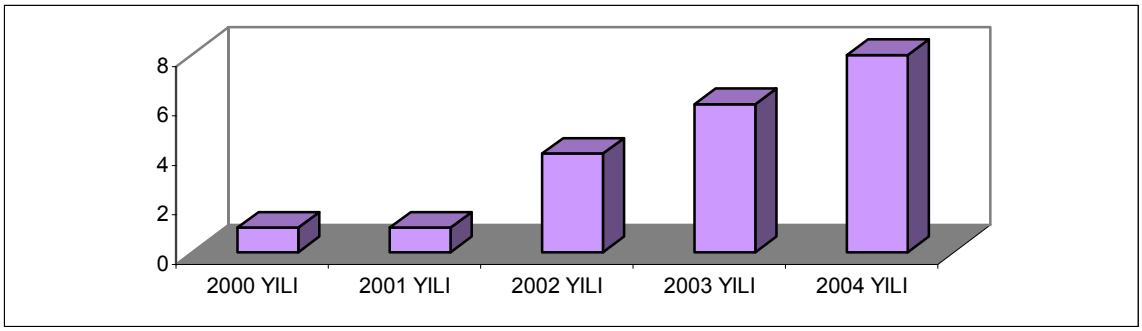
G

2000-2005 yılları arasında yayınlanmış intihar konulu tezlerin yıllara göre dağılımı Grafik 3'te gösterilmiştir.

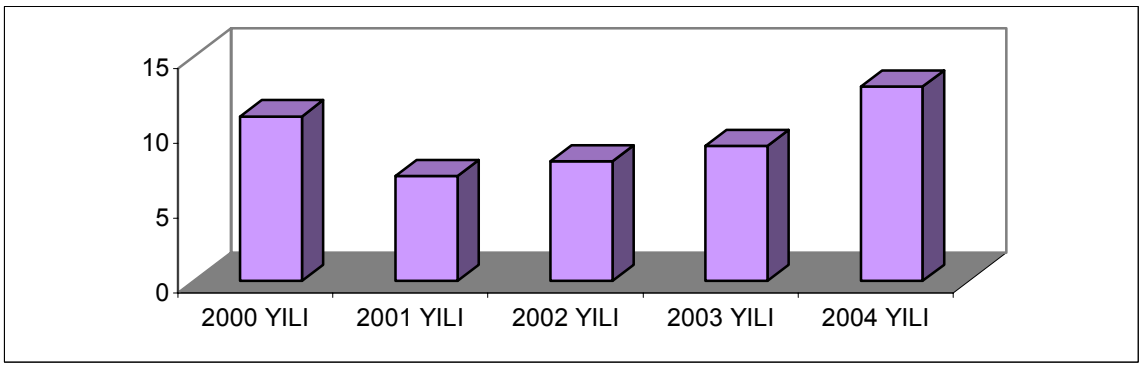
Grafik 3. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

2000-2005 yılları arasında yayınlanmış intihar konulu edebi eser ve kitapların yıllara göre dağılımı Grafik 4'de gösterilmiştir.

Grafik 4. Edebi Eser ve Kitapların Yıllara Göre Dağılımı

2000-2005 yılları arasında Ulusal Sosyal Psikiyatri ve Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde sözel sunu ve poster bildiri olarak yer almış, intihar konulu çalışmaların yıllara göre dağılımı Grafik 5'te gösterilmiştir.

Grafik 5. Kongre Bildirilerinin Yıllara Göre Dağılımı

Ülkemizde intiharla ilgili istatistikler DİE tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanmaktadır.

2000-2005 yılları arasında yayınlanmış 185 çalışmanın 6'sı DİE yayını olup, 179 çalışmadaki toplam yazar sayısı 290'dır. Konuyla ilgili en fazla yayına sahip yazarlar ve çalışma sayıları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. 2000-2005 Yılları Arasında En Fazla Çalışma Yapan Yazarlar ve Çalışma Sayıları

YAZAR	ÇALIŞMA SAYISI
SAYIL I.	12
ÖZGÜVEN HD.	9
SAYAR K.	8
AKBIYIK Dİ.	5
HOCAOĞLU Ç.	5
ESKİN M.	3
EKİCİ G.	3
GÜZ H.	3

2000-2005 yılları arasında yapılan çalışmalar ulaşılabilen intihar konulu çalışmaların % 26'sını oluşturmaktadır. Bu çalışmalarla birlikte 2005 yılına kadar yapılan toplam 704 çalışma bulunmaktadır.

3.2. 1900-2005 Yılları Arasında Yapılan İntihar Konulu Çalışmalara Ait Bulgular

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu tüm çalışmaların türleri ve sayılarına göre dağılımı Tablo 3'de görülmektedir.

Tablo 3. Tüm Çalışmaların Türü ve Sayısına Göre Dağılımı

	DERGİ YAZISI	**KONGRE SUNUMU**	**TEZ**	**KİTAP**	**ÇEVİRİ**	**İSTATİSTİK**	**TOP.**
SAYI	**277**	**229**	**79**	**53**	**35**	**31**	**704**
YÜZDE	**% 39.4**	**%32.5**	**%11.2**	**% 7.5**	**% 5**	**%4.4**	**%100**

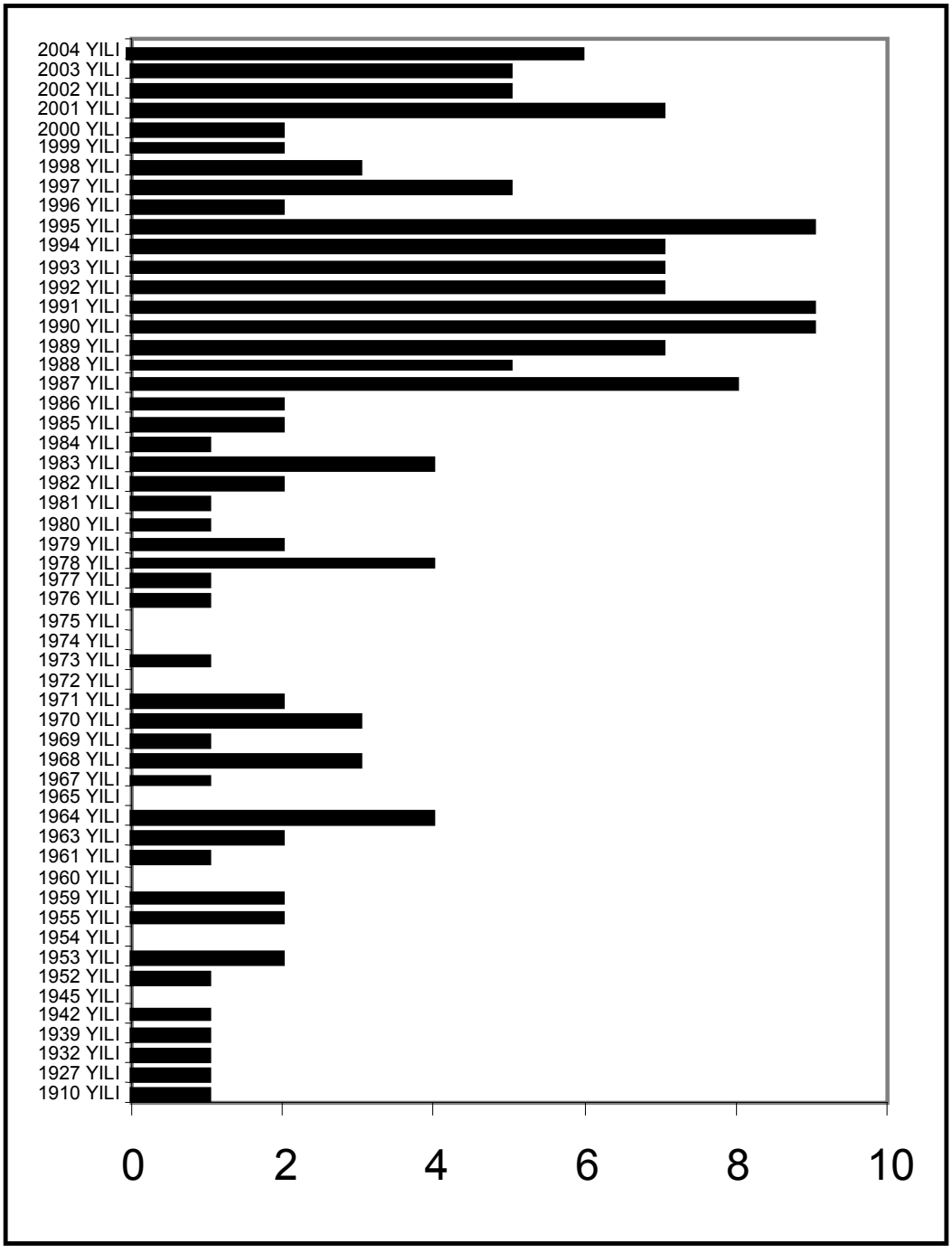
1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu tüm çalışmaların türlerine ve yıllara göre dağılımı Tablo 4'de görülmektedir.

Tablo 4. Tüm Çalışmaların Türlerine ve Yıllara Göre Dağılımı

YAYIN TÜRÜ / YIL	1900-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	TOPLAM
DERGİ YAZISI	96	68	30	83	277
TEZ	21	14	23	21	79
KONGRE BİLDİRİSİ	74	56	45	54	229
KİTAP	9	14	9	21	53
ÇEVİRİ	17	9	9	-	35
İSTATİSTİK	17	4	4	6	31
TOPLAM	234	165	120	185	704

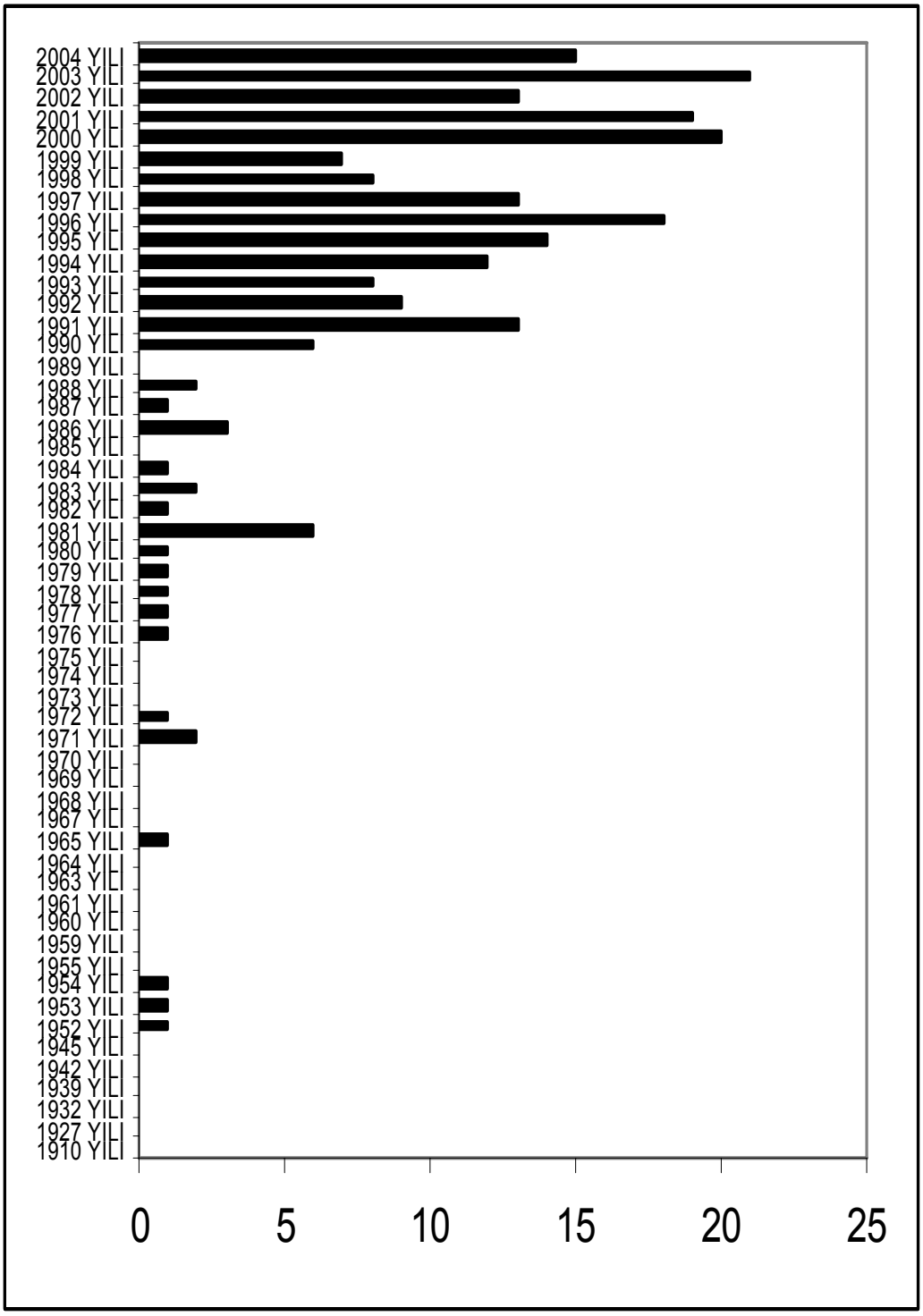
1900-2005 yılları arasında intihar konusunda yapılan çalışmaların tamamına ait grafikler düzenlenirken, yayın türlerinden dergi yazısı olanlar yayınlanmış makale ve yayınlanmış araştırmalar olarak sınıflandırılarak grafiklerde verilmiştir

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu yayınlanmış makalelerin yıllara göre dağılımı Grafik 6'da görülmektedir.

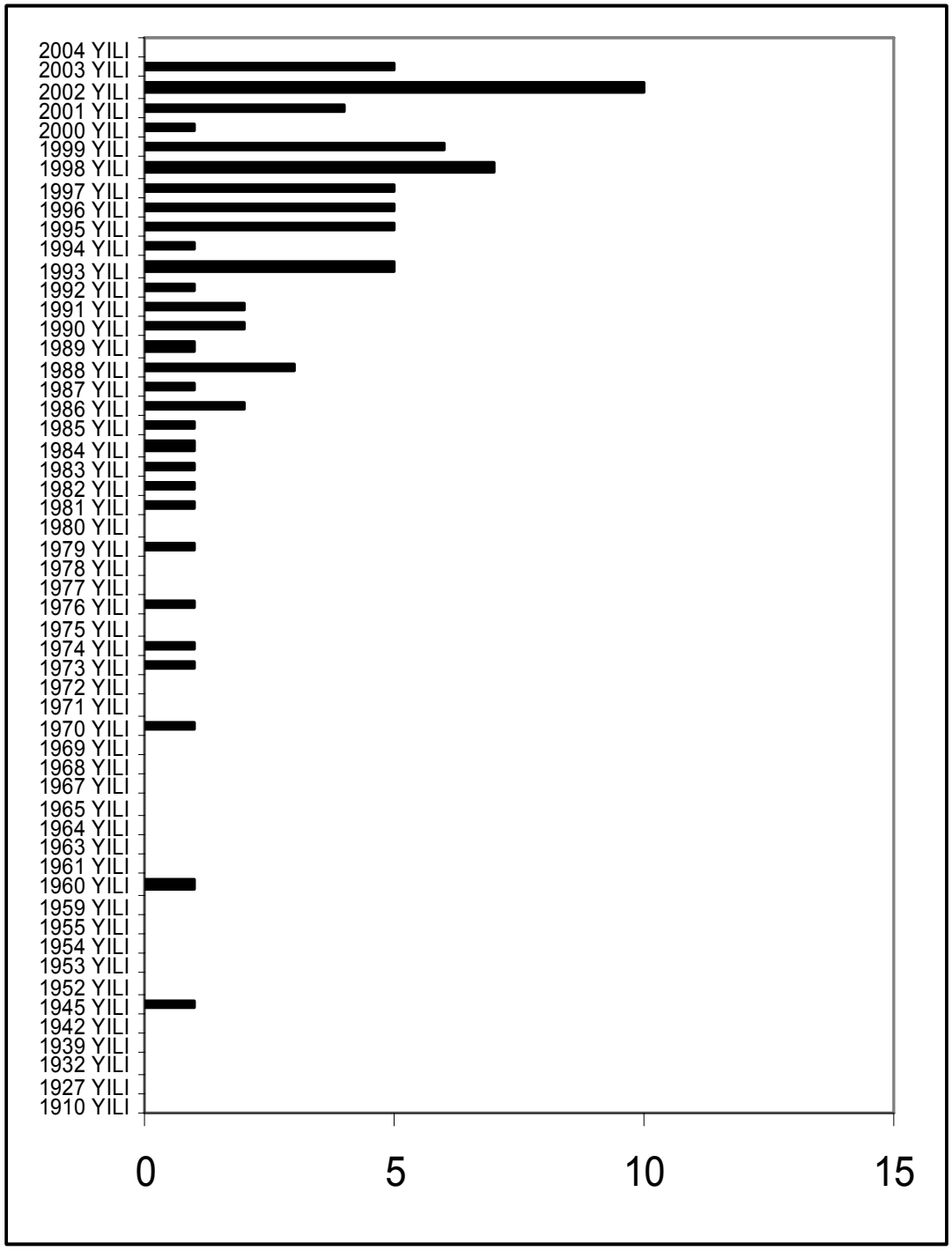
Grafik 6. Yayınlanmış Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu yayınlanmış araştırmaların yıllara göre dağılımı Grafik 7'de görülmektedir.

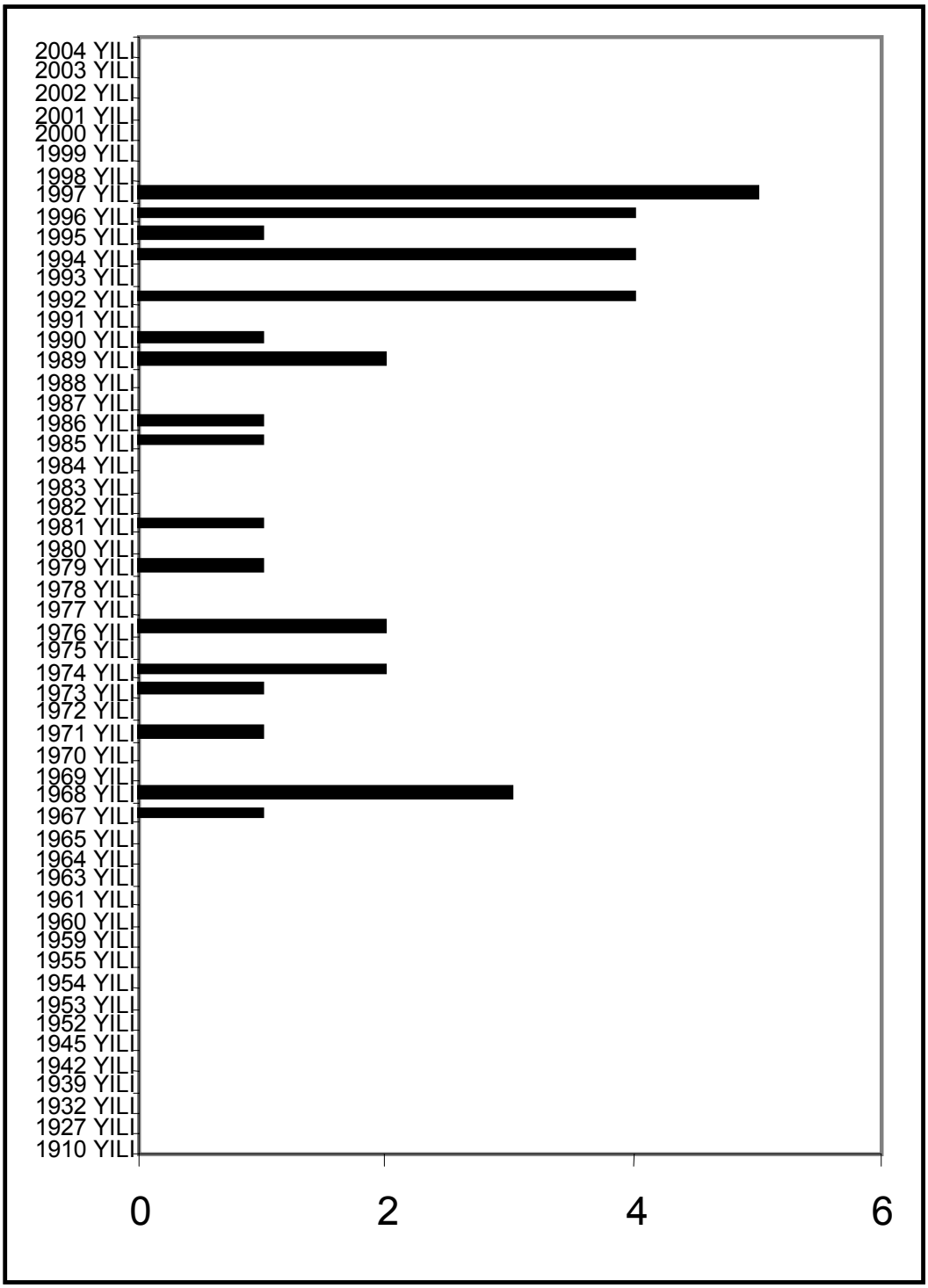
Grafik 7. Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu tezlerin yıllara göre dağılımı Grafik 8'de görülmektedir.

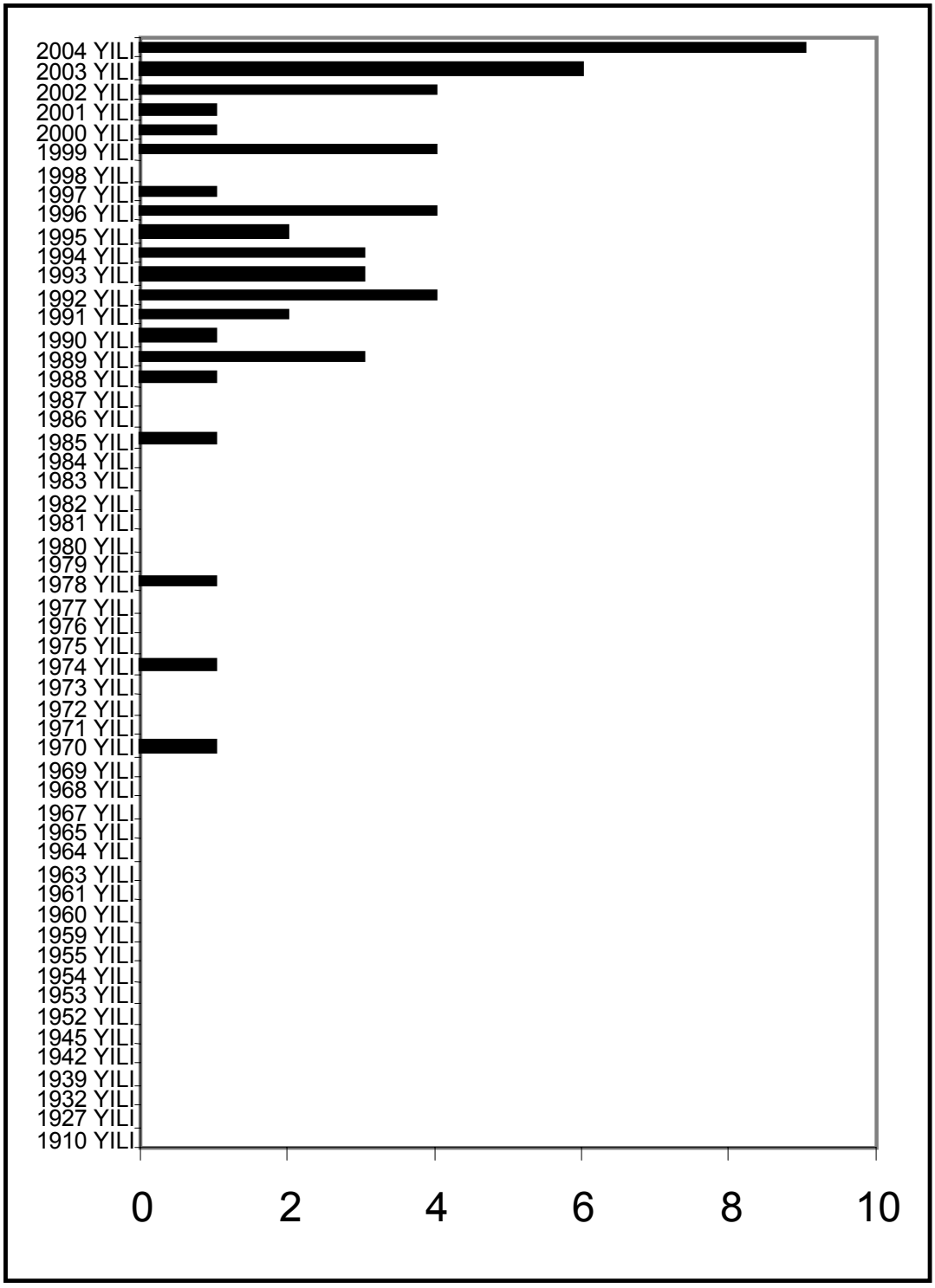
Grafik 8. Tezlerin Yıllara Göre Dağılılım

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu çevirilerin yıllara göre dağılımı Grafik 9'da görülmektedir.

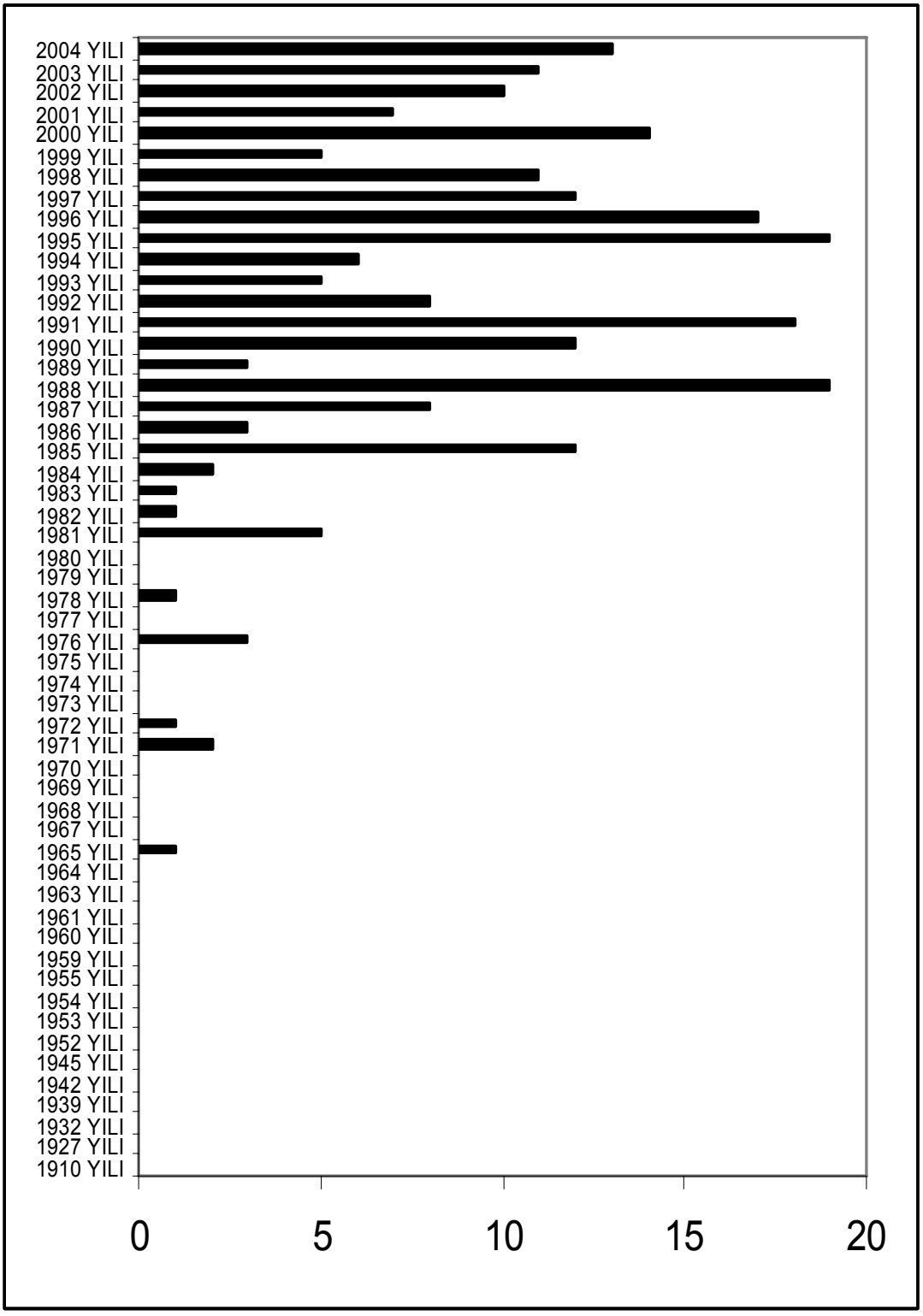
Grafik 9. Çevirilerin Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu kitapların yıllara göre dağılımı Grafik 10'da görülmektedir.

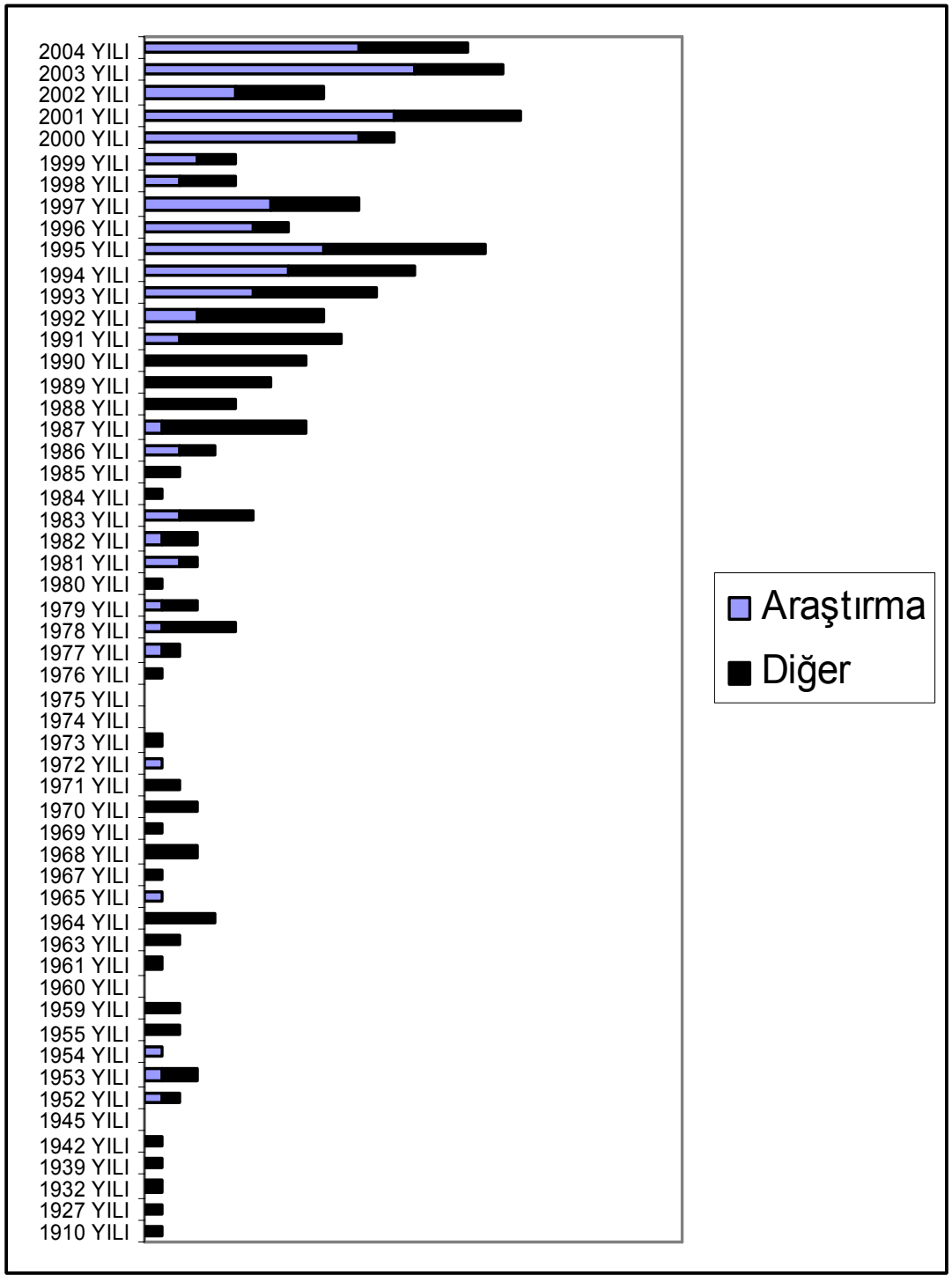
Grafik 10. Kitapların Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu kongre sunumlarının yıllara göre dağılımı Grafik 11'de görülmektedir.

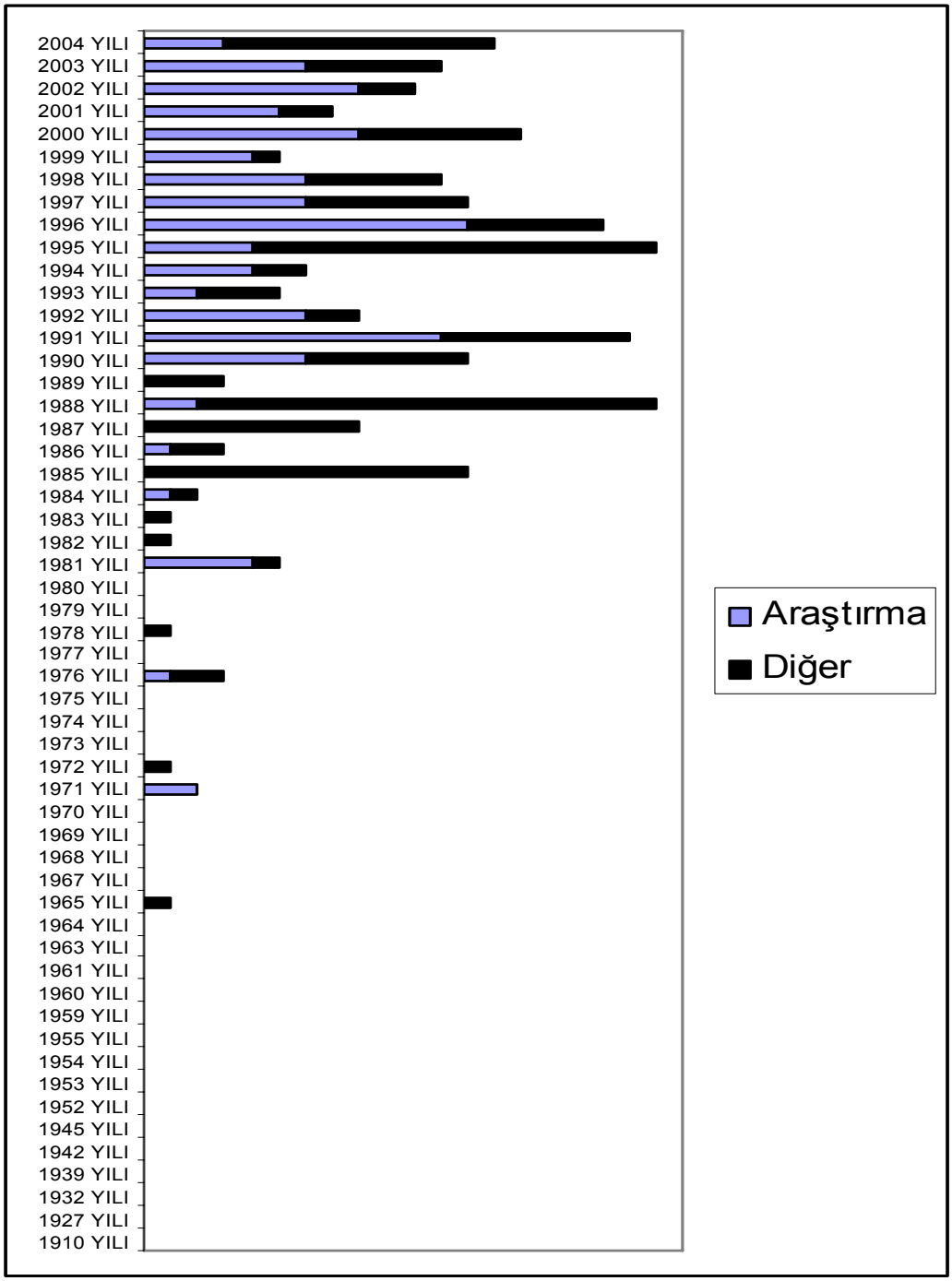
Grafik 11. Kongre Sunumlarının Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu çalışmalardan dergi yazılarındaki araştırma oranlarının yıllara göre dağılımı Grafik 12'de görülmektedir.

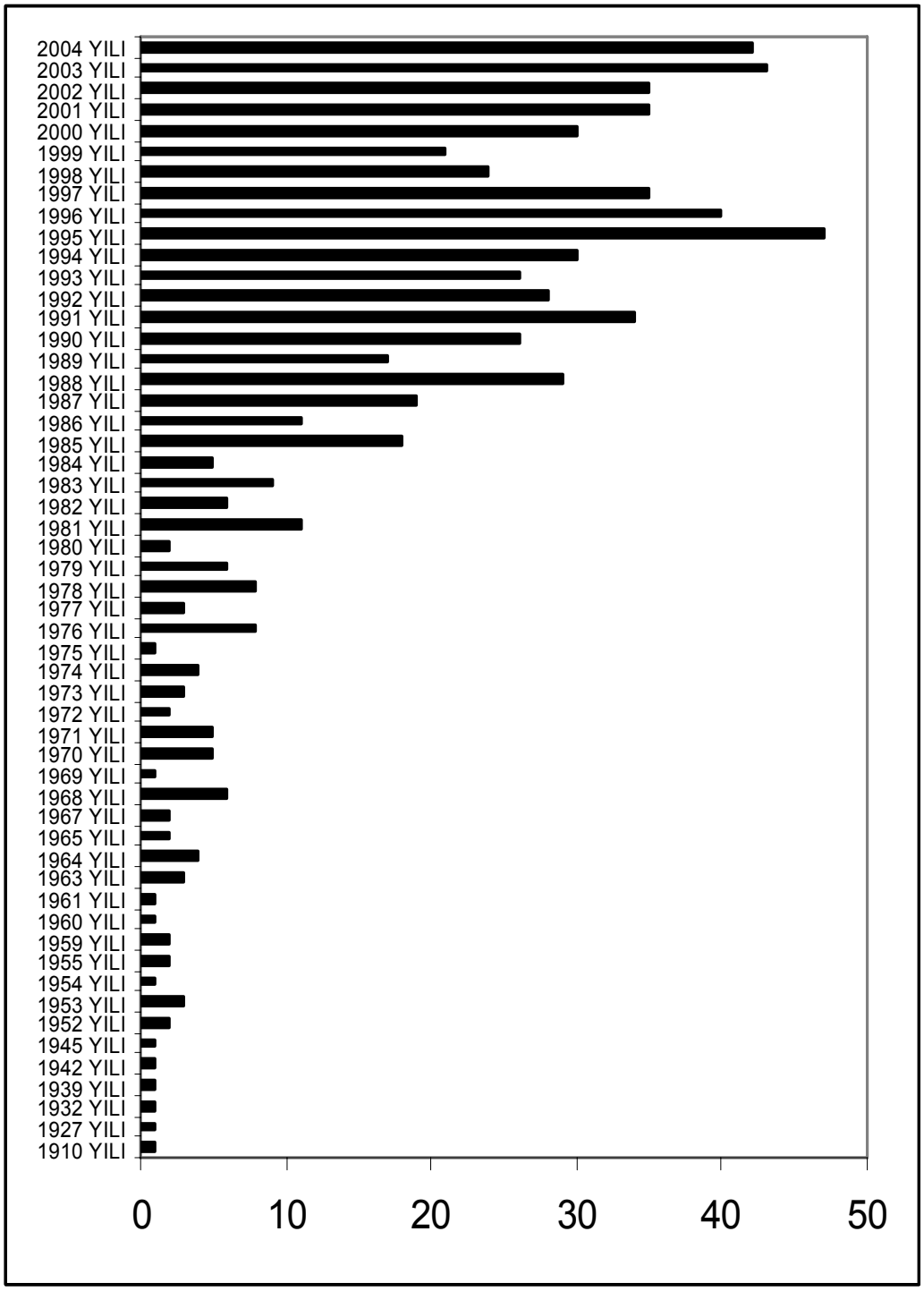
Grafik 12. Dergi Yazılarındaki Araştırma Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu çalışmalardan kongre sunumlarındaki araştırma oranlarının yıllara göre dağılımı Grafik 13'de görülmektedir.

Grafik 13. Kongre Sunumlarındaki Araştırma Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı

1900-2005 yılları arasında yapılan intihar konulu tüm çalışmaların yıllara göre dağılımı Grafik 14'de görülmektedir.

Grafik 14. Tüm Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

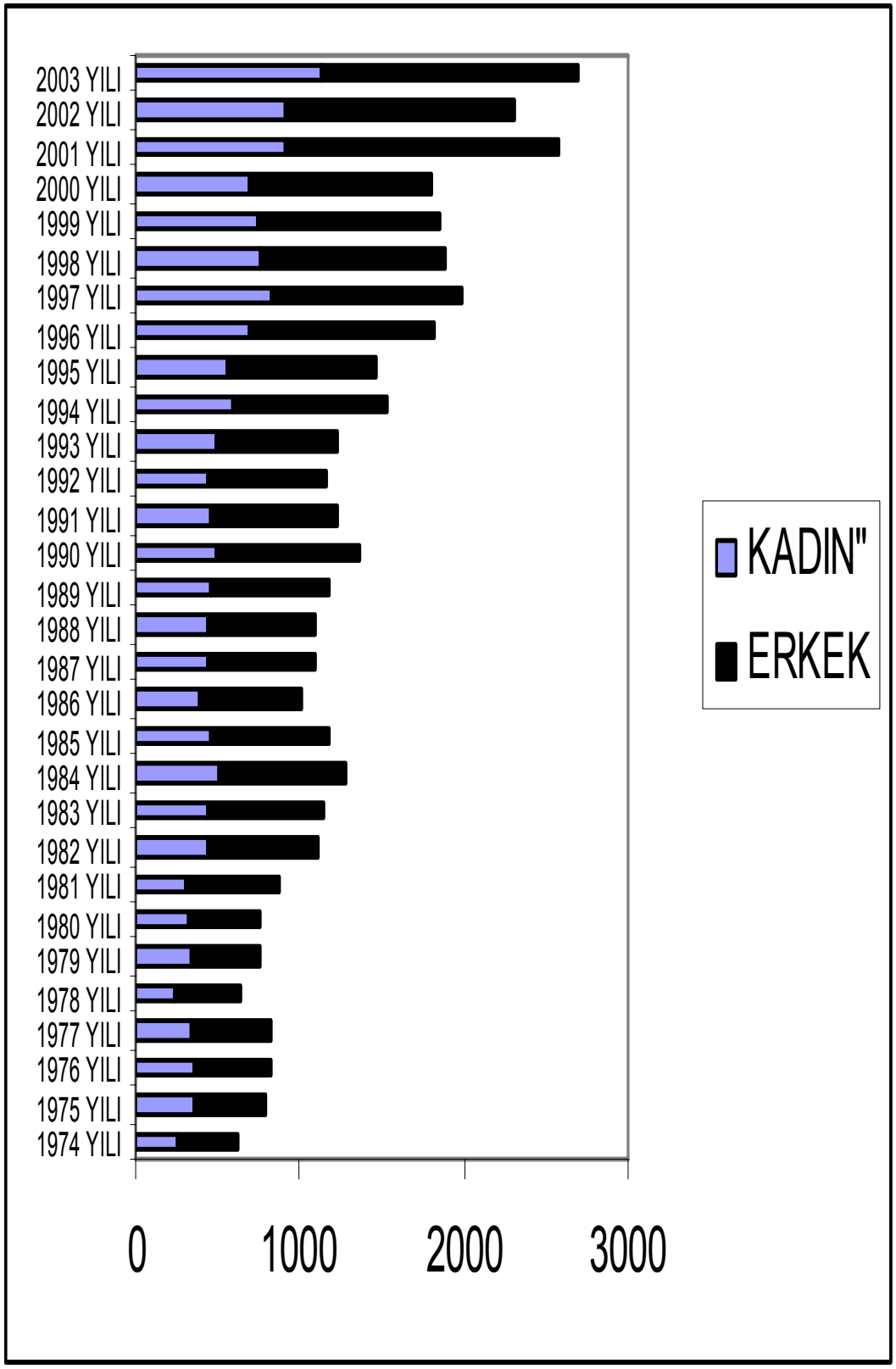
Konuyla ilgili en fazla yayına sahip yazarlar ve çalışma sayıları Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Konuyla İlgili En Fazla Çalışma Yapan Yazarlar

YAZAR	ÇALIŞMA SAYISI
SAYIL I.	58
PALABIYIKOĞLU R.	22
ARKUN N.	12
ÖZGÜVEN HD	12
CEYHUN B.	12
DİLBAZ N.	11

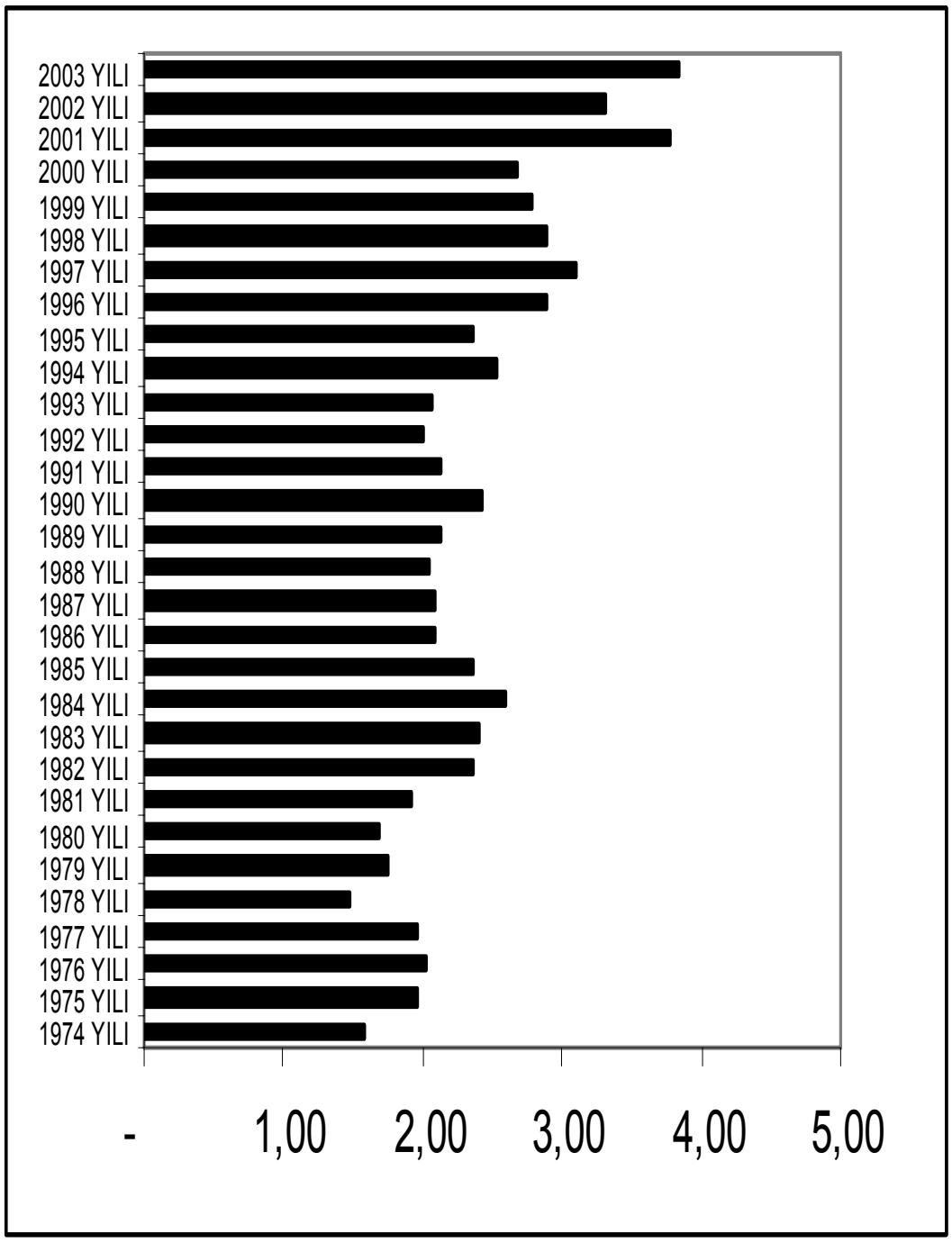
3.3. Ülkemizde İntihara İlişkin İstatistiki ve Bibliyografik Bulgular

DİE tarafından intihar verilerinin düzenli olarak yayınlanmaya başladığı 1974 yılından en son yayınlanan 2003 yılına kadar olan döneme ait intihar sayılarının cinsiyete göre dağılımı 15.'de verilmiştir.

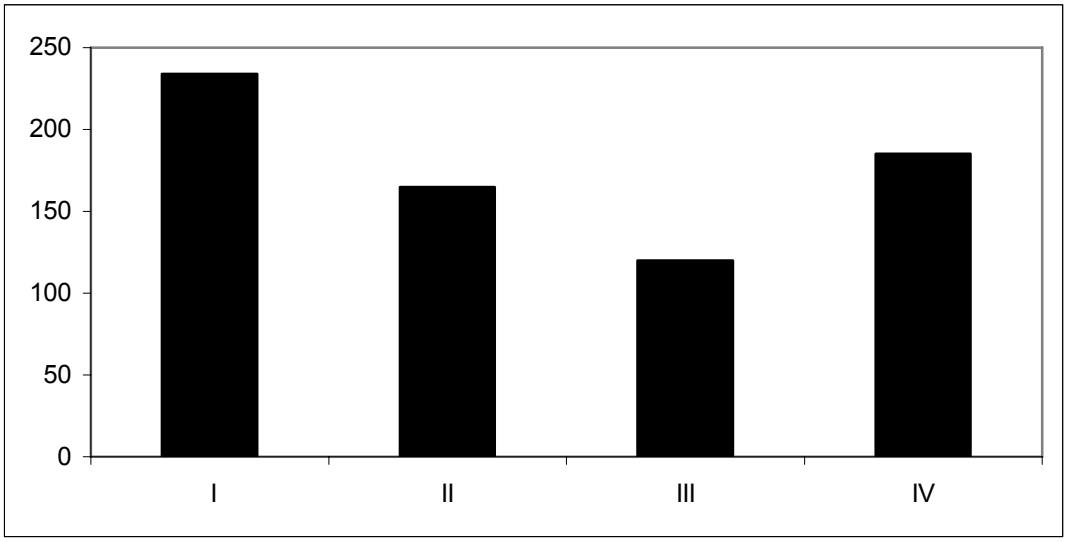
Grafik 15. Yıllara ve Cinsiyete Göre İntihar Sayıları

Ülkemizde 1974-2003 yılları arasındaki kaba intihar oranlarının dağılımı Grafik 16'da verilmiştir.

Grafik 16. Kaba İntihar Oranları (%000)

Ülkemizde derlenen intihar bibliyografyalarında yer alan çalışmaların sayısal dağılımı Grafik 17'de verilmiştir.

Grafik 17. Bibliyografyalarda Yer Alan Çalışmaların Sayısal Dağılımı

4. TARTIŞMA

Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından, 1991 yılından bu yana, beş yıl arayla yayımlanan Türkiye'de İntihar Olgusu I-II-III sayıları 1900-2000 yılları arasında, Türkiye'de intihar olgusuyla ilgili çalışmaların yer aldığı çok değerli kaynaklar niteliğindedir. Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografyası I-II-III' de intiharı konu alan 471 çalışma yer almaktadır.

Daha önceki bibliyografyalarda yer almadığı görülen 2000 öncesindeki 48 çalışma ve 2000-2004 yılları arasındaki 185 çalışmayla birlikte 2005 yılına kadar intihar konusunda yapılmış 704 çalışma bulunmaktadır (Tablo 4).

Bu çalışmaların 208 tanesi (%30) 1990 öncesinde yapılmış olup, 496 tanesi (% 70) 1990 yılından sonrasında yapılan çalışmalardır.

2000-2005 yılları arasındaki 185 çalışmanın, bugüne dek konuyla ilgili yapılan tüm çalışmaların %25'ini oluşturmaktadır.

İntihar konusunun, en fazla ruh sağlığı çalışanları tarafından ele alındığı görülmekle birlikte, son dönemlerde az sayıda da olsa, Halk Sağlığı, Adli Tıp, Hemşirelik gibi farklı disiplinlerin konuya yöneldiği görülmektedir.

Bugüne dek yapılan çalışmalara genel olarak bakıldığında, Türkiye'de ilk intihar sempozyumunun 1985'te Anadolu Üniversitesi'nin organizasyonu ile Prof. Dr. Durmuş Tekin tarafından Eskişehir'de gerçekleştirildiği görülmektedir. Ancak üç gün süren ve çok değerli uzmanların katıldığı bu sempozyumdaki çalışmalar basılı yayın haline getirilmemiştir.

Konuyla ilgili ulaşılabilen en eski yayın Faik Şevket'in Tanin Mecmuasında yer alan 1910 tarihli bir çeviri yazısıdır.

1939 yılında Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay Kader Mecmuası'nda yayınlanan "Türkiye'de Gazetelerle İntihar Hadiselerini Neşretmeği Yasak Eden Kanunun Tesiri Üzerinde Bir Etüt" isimli çalışmasında 1931'de yürürlüğü giren ve intihar hadiselerinin neşrine kurallar getiren Matbuat Kanunu öncesinde ve sonrasındaki intiharları değerlendirdiği görülmektedir. Bu değerlendirmede

intiharları sınıflandırmış, yaş, cinsiyet ve sebeplerine yönelik incelemelerde bulunmuştur.

İntihar konusundaki ilk akademik çalışma ise 1945 yılında "Ruhi Düşkünlerde İntihar" olup, Ankara Üniversitesi Psikiyatri Kliniği'nde Prof. Dr. Gıyas Ünsal tarafından doçentlik tezi olarak yapıldığı bilinmektedir.

1968 yılına kadar uzun aralarla yapılan birkaç çalışmanın bulunduğu, 1968 yılından sonra intiharla ilgili çalışmaların artmaya başladığı, özellikle 1978 yılından sonra bu artışın süreklilik gösterdiği, konunun farklı boyutlarıyla ele alınmaya başladığı görülmektedir.

1968 sonrası intiharın sosyal ve kültürel yapıyla olan ilişkisine yönelik çalışmaların artışı dikkat çekmekte olup 1970 sonrası kentleşme ile birlikte toplumsal değişimin intiharlara etkisinin incelendiği çalışmalara yer verilmiştir. Aynı dönemde ilk kez bölgesel özelliklerin intihara etkisinin araştırıldığı çalışmalara rastlanmaktadır.

1973'te ilk kez intiharın önceden tahmin edilebilirliğine yönelik bir çalışma bulunmakta olup, 1974 yılından itibaren düzenli olarak intihar istatistikleri her yıl yayınlanmaya başlamıştır. 1976'da intiharda kullanılan yöntemlerin ilk kez araştırmalarda konu edildiği görülmektedir. Sonraki yıllarda intiharın bu boyutlarıyla ilgili çalışmaların sayısında artış olduğu, 1985 sonrasında Prof. Dr. Işık Sayıl tarafından tedavi ilkelerine ve intihara yönelik tutum ve inançlarla ilgili ilk çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Aynı dönemde Prof. Dr. Nihal Turan yaptığı çalışmada ilk kez intihar edenlerin yakınlarının da ilgilenilmesi gereken bir grup olduğunu vurgulamıştır.

1989 yılında Prof. Dr. Işık Sayıl tarafından Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin kurulmasıyla intihar konusunda kurumsal bir çalışma başlatıldığı ve 1990 sonrasında intihar konusundaki çalışmaların giderek arttığı görülmektedir.

Koruyucu ruh sağlığı alanındaki bu hizmetin başlamasıyla birlikte psikiyatrik hastalıklar dışında, yaşam olayları ve patolojik yasa bağlı intihar girişimleriyle ilgili çalışmalarda artış olduğu görülmektedir.

Ayrıca İbn-i Sina Hastanesi Acil Servisi'nde başlatılan Kriz Odası Uygulamalarının, intihar girişimiyle acil servise başvuran bireylerin medikal tedavi sonrası psikososyal destek almadan hastaneden ayrılmalarını önlediği ve intihar girişimlerine yönelik çalışmalar açısından bir başlangıç olduğu görülmektedir.

1990 sonrasındaki bu artışın süreklilik gösterdiği, 1992 yılından itibaren Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yayınlanmaya başlayan Kriz Dergisinin intiharlarla ilgili çalışmaların yayınlanması için özel bir alan yarattığı görülmektedir.

1995 sonrasında ilk kez intihar düşüncelerinin önceden tespit edilmesine yönelik psikolojik test ve ölçeklerle ilgili çalışmaların yapıldığı, zamanla bu çalışmalara yenilerinin eklendiği, intihar konusunun üzerinde çok çalışılan bir olgu olarak belirdiği görülmektedir.

Yaklaşık 50 yıl önce yapılmış intiharı konu alan çalışmalara bakıldığında, ilk araştırmalardan itibaren cinsiyetin intiharla ilişkisinin araştırıldığı dikkat çekmektedir. 1960 öncesinde bile intiharın sebeplerine yönelik araştırmaların bulunduğu, sosyal ve kültürel yapıyla ilişkisinin incelendiği, intiharın psikoanalitik açıdan ele alındığı, çocuk intiharlarının ayrıca araştırıldığı, o dönemde bile medya ile ilişkisinin konu edildiği, intiharla ilgili istatistik çalışmalarının yapıldığı ve hatta intiharı önlemeye yönelik çalışmaların bulunduğu görülmektedir.

Son yıllarda ise intiharların adli tıp boyutunun ele alındığı, alkol-madde kullanımı ve cinsel kimlik sorunlarında intiharın araştırıldığı, ergenlik dönemine özgü çalışmaların arttığı, intiharı önlemeye yönelik yeni modellerin geliştirildiği, intiharların sosyodemografik, psikososyal ve kültürel özellikler açısından çok sayıda araştırmaya konu olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

İntiharın tüm dünya ülkeleri için olduğu gibi ülkemiz için de önemli bir sorun olarak yavaş ama sürekli bir artış gösterdiğini söyleyebiliriz. İntihar konusunda yapılan çalışmaların da giderek arttığı görülmektedir. Ülkemizde, 'yıllara göre kaba intihar oranları'(Grafik 16) ile 'yıllara göre intihar konusunda yapılan çalışmaları' (Grafik 14) karşılaştırdığımızda doğrudan bir ilişki kurmak mümkün olmasa da, genel olarak, intihar oranlarının ve konuyla ilgili çalışmaların düzenli bir artış gösterdiği söylenebilir.

Konuyla ilgili yabancı kaynaklara ulaşmanın çok kolay olduğu ülkemizde ne yazık ki ilgili yerel yayınlara ulaşma sıkıntısı yaşanmaktadır. Bu sorunun en önemli nedenlerinden biri yapılan çalışmaların basılı olarak yayınlanmaması ve basılı kaynakların ülke genelinde dağıtımının yetersizliği olarak belirmektedir. Bunun bir sonucu olarak, özellikle 2000 öncesindeki yayınlarda sıklıkla yabancı kaynakların referans olarak alındığını söyleyebiliriz.

Son zamanlarda teknolojinin ilerlemesiyle, yerel yayınların internet ortamında yer almaya başlaması bundan sonraki yıllarda yayınlara ulaşma konusunda teknolojinin önemli bir kolaylık sağlayacağını düşündürmektedir. Bununla birlikte ülkemizde yapılan yayınlara daha kolay ulaşmak için Türkçe dokümantasyon sistemi geliştirmek ve değişik konularla ilgili bibliyografyalar hazırlamak ileriki araştırmaların daha sağlıklı olabilmesi açısından önemlidir.

Türkiye'de intiharla ilgili çalışmaların bibliyografya niteliğinde derlenmeye başladığı 1990 yılından sonraki dönemde, konuyla ilgili çalışmaların artışı ve bu artıştaki süreklilik dikkat çekicidir. Bu durum 1989 yılında kurulan Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin intihar konusunda kurumsal bir çalışma başlatmasıyla ilişkilendirmek yanlış olmayacaktır. Nitekim 1990 sonrasında yapılan çalışmaların % 25'inin merkez çalışanları tarafından yürütülmüş çalışmalar olduğu görülmektedir.

2000-2005 yılları arasındaki 185 çalışmanın, bugüne dek konuyla ilgili yapılan tüm çalışmaların %25'ini oluşturması, son yıllarda intiharla ilgili çalışmaların arttığını göstermektedir (Tablo 4). Bu ilgi artışı zaman içinde intihara bakış açısının değişime uğramasına bağlanabilir.

Bilindiği gibi intihar uzun yıllar boyunca tüm dünya ülkelerinde bir tabu olma özelliğini korumuştur. Avrupa'da intihar girişiminde bulunanla birlikte yakınlarına da şiddet uygulandığına ve bu etkilerin yıllarca sürdüğüne dair bilgiler vardır (Alvarez, 1994). İslam dinine göre de intihar büyük bir günahtır ve intihar sonucu ölenlerin cenaze namazı kılınmaması gerektiğine inanılır (Ateş, 1995). Bu düşünce ve inançların etkisiyle ülkemizde de intihar yıllar boyunca utanılan, yargılanan, saklanan bir olgu olma özelliğini korumuştur.

İntihar olgusunun bir tabu olarak görülmesinin yanında yıllar boyu medyada intihar haberlerine yer verilmiştir. İntiharın gazetelerin ilk sayfasında ve ana haber bültenlerinde çarpıcı haberler olarak verilmesi sonrasında aynı yöntemlerle aynı şekilde gerçekleşen intihar olaylarının arttığı bilinmektedir. Bu konuda alınan ilk önlem 1931 yılında yürürlüğe giren Matbuat Kanunu olmuştur. 1939 yılında yapılan bir çalışmada intiharı neşretmenin yasaklanmasının, intihar hızının artmasını engellediğini belirtilmiştir (Gökay, 1939). Bu konuda yapılan başka bir çalışmada okuyucuların intihar haberlerini ilk sayfada görmekten rahatsızlık duydukları bildirilmektedir (Palabıyıkoğlu ve ark., 1995).

İntihar her ne kadar düşünce ya da davranış olarak gündeme geldiğinde bir ruh sağlığı sorunu olarak algılansa da, intiharı bir sürecin sonu olarak düşünürsek bu konuyu sadece ruh sağlığı alanında değil pek çok bilim alanında ele alınması gerekliliği belirgindir. İntiharın önüne geçilmez bir sorun olmasının engellenebilmesi için, farklı bilimler tarafından farklı boyutlarıyla ele alınmalı, araştırılmalı ve önleme konusundaki çalışmalar çok disiplinli (multidisipliner) ve çok sektörlü (multisektöriel) bir anlayışla yürütülebilir aşamaya gelinmelidir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) intiharla karşılaşma olasılığı olan çeşitli meslek gruplarına yönelik intiharın önlenmesi konusunda bildiriler yayınlamıştır. Ülkemizde de Sağlık Bakanlığı; birinci basamak çalışanlarına, hapishane

çalışanlarına, medya çalışanlarına, hekimlere, öğretmenlere ve diğer okul çalışanlarına yönelik kaynak niteliğinde olan bu bildirileri Türkçe'ye çevirerek ülke genelinde dağıtımını sağlamıştır. Böyle bir çalışmanın, intihara karşı tutum ve önleme çalışmaları konusunda çok disiplinli bir yaklaşım konusunda olumlu sonuçları olacaktır.

Son zamanlarda hem dünyadaki yargıların değişmeye başlaması hem de intihar sayılarında hızlı bir artışın ortaya çıkmasıyla ülkemizde de intihara bakış açısında önemli değişiklikler olmuştur. Son dönemlerde intiharın bir suç değil, önlenebilir bir halk sağlığı sorunu olduğu düşüncesi ağırlık kazanmış ve önlemeye yönelik çalışmalar hız kazanmıştır.

İntihar konusunun en fazla ruh sağlığı çalışanları tarafından ele alındığı görülmekle birlikte, son dönemlerde az sayıda da olsa, Halk Sağlığı, Adli Tıp, Hemşirelik gibi farklı disiplinlerin konuya yönelmesi önemli bir gelişmedir.

Ülkemizde intiharla ilgili olarak; bölgeler, iller, hatta aynı illerde farklı birimler tarafından yapılan tanımlayıcı pek çok çalışma bulunmaktadır. Ancak bu çalışmaların çoğunun araştırmaların birinci aşaması olan tanımlayıcı araştırmalar boyutunda kaldığı, çalışmaların izleme ve önlemeye yönelik olarak devam ettirilmediği ve ülke geneline kıyaslanacak şekilde anlamlılık kazandırılamadığı dikkat çekmektedir. Konuyla ilgili uluslararası platformda ülke olarak katılımımızın yetersizliğinde bu durumun etkisi olduğu söylenebilir.

Son zamanlarda Sağlık Bakanlığı Ruh Sağlığı Daire Başkanlığı'nın Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi ile birlikte yürüttüğü "Acil Serviste İntihar Girişimlerine Psikososyal Destek ve Krize Müdahale Programı" dahilinde ülke genelindeki hastanelerin acil servislerinde Kriz Odası Uygulamaları başlatmaya yönelik çalışmaları bulunmaktadır. Bu önemli gelişme, hem ülke genelinde konuyla ilgili çalışmalara hız kazandıracak hem de koruyucu ruh sağlığı alanında önemli bir katkı sağlayacaktır.

Geçmişten günümüze dek nedenlerine, etkilerine ve önlenmesine yönelik araştırmaların her geçen gün arttığını gördüğümüz intihar, günümüzde de çok önemli bir oranda ölüm nedeni olarak önümüze çıkmaktadır. Özellikle genç nüfusu etkileyen bir sorun oluşu durumu daha da önemli kılmaktadır. İntiharın önlenebilir bir halk sağlığı sorunu olduğu bilinciyle, sadece ruh sağlığı çalışanlarının değil tüm ilgili bilim dallarının konuyla ilgili çalışmalarından faydalanıp, eksikleri fark edip yeni çalışmalar yapması, yapılan çalışmaların toplumsal anlamda bilimsel katkı sağlayabilmesi için yayınlanması ve ulaşılabilirliğin kolaylaştırılması önemli bir başlangıç olacaktır. Etkin önleme çalışmaları için durumun tanımlanabilir boyutlarının bilinmesi önemli ve gereklidir.

Gelecekte daha pek çok araştırmaya konu olacak intiharla ilgili bugüne dek yapılan çalışmalar, kronolojik dizin baz alınarak nitelik ve nicelik açısından değerlendirildiğinde, konuyla ilgili çalışmaların çok eskilere dayanması intiharın çok daha eskilerde toplumsal bir sorun olarak var olduğunu ve yıllara göre konunun işlenişinde yenilikler olması toplumsal sorunlarla intiharın yakından ilişkili olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde intiharla ilgili olarak 2005 yılına kadar yapılmış bütün çalışmaları içeren bu çalışmanın, tüm disiplinlerdeki profesyonellere önemli kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir. Günümüze dek konuyla ilgili yapılan çalışmaların bilinmesi, hem eksikliklerin fark edilmesini sağlayacak hem de daha önce konuyla ilgili yapılan çalışmaların tekrar yapılmasını ve zaman kaybını önleyerek, ülke genelinde orijinal çalışmalar yapılmasına katkı sağlayacaktır.

ÖZET

Türkiye' de İntiharı Konu Alan Yayınlar Üzerine Bir Bibliyografya Çalışması

Türkiye'de yapılmış, intiharı konu alan çalışmaların değerlendirilmesini içeren bu çalışma iki önemli aşamadan oluşmaktadır.

- 2000-2005 yılları arasındaki beş yıllık dönemde yapılmış intiharı konu alan çalışmaları derlemek,
- Bugüne dek yapılan intihar konulu çalışmaları da göz önünde bulundurarak, zamanla intiharın konu olarak işlenişindeki ve çalışma sayısındaki çeşitlilik ve değişiklikleri değerlendirmektir.

2000-2005 yılları arasındaki çalışmaların derlenmesi amacıyla geriye dönük yayın taraması yapılmış, konuyla ilgili olarak kütüphaneler, yayın evleri, web siteleri, süreli yayınlar, bilimsel yayın katalogları ve bibliyografik yayınlar incelenmiş ve yıllara, türlerine, yazarlarına göre sınıflandırılmıştır. Çalışmanın kapsadığı yıllara bakıldığında intiharla ilgili çalışmaların giderek arttığı, bu çalışmalar içinde en fazla konuyla ilgili araştırmaların yer tuttuğu görülmektedir. Ayrıca son yıllarda kongre bildirisi ve sempozyum konusu olarak da intiharın daha fazla ele alındığı söylenebilir. Özellikle son dönemlerde sadece Ruh Sağlığı alanında çalışanların değil, farklı bilim dallarının da (Adli Tıp, Halk Sağlığı, Hemşirelik, Edebiyat, Sosyoloji, Hukuk gibi) konuya yöneldiği dikkat çekmektedir. Genel sayı içinde bu oranın oldukça az ve yeni olmasına rağmen, intiharla ilgili çalışmaların ileriki dönemlerde artması ve konunun farklı yönleriyle ele alınması açısından bu durumun önemli bir gelişme olduğu söylenebilir.

Anahtar sözcükler: İntihar, bibliyografya, yayın

SUMMARY

A Study Bibliography For Publications Dealing With Suicide in Turkey

Including the evaluations of the studies –which deal with suicide-, this study is composed of two parts.

- Collecting the studies dealing with suicide committed in five year time including 2000-2005.
- Considering the studies done till now, to evaluate the varieties and differences in the number of studies dealing with suicide and their working (processing) in time.

To collect the studies belong to the time between 2000-2005, previously;

Publications are checked; as related to topic, libraries, publishing houses, web sites, magazines, scientific publication catologues and bibliographical publications are checked and classified according to their years, types and authors. When the years the study took place are paid attention, it is clear that the studies related to suicide had increased and among the related studies; firstly, it had taken place. Moreover, in recent years, 'suicide' is dealt with more than before, at congresses and symposiums. Especially and recently; it is clear that, not only the people studying 'Mental Health' but the people studying at different fields deal with the topic. (Forensic Medicine, Public Health, Nursing, Literature, Sociology, Law etc.) In general, however this proportion is quite insufficent and recent; it can be said that this situation is a significant progress for the studies (related to suicide) to increase and to be considered in detail for later times.

Key Words: Suicide, bibliography, publication

KAYNAKLAR:

AKBIYIK, Dİ., SAYIL I. (2000) Türkiye'de İntiharla İlgili Çalışmalar: Yüzyılın Değerlendirilmesi. Disiplinlerarası Sosyal Psikiyatri Yüksek Lisans Tezi

ALVAREZ, A. (1994) İntihar; Kan Dökücü Tanrı. Sarıkaya Z (Çeviri). II. Basım, İstanbul Öteki Yayınları.

AMOS T., APPLEBY L. (2001) Suicide and Deliberate Self-Harm. In: Postgraduate Psychiatry, London. Arnold: 347-357

ANA BRİTANİCA (1988) İstanbul. Ana Yayıncılık A.Ş. 15: 588.

ATEŞÇİ FÇ., KULOĞLU M., TEZCAN E., YILDIZ M. (2002) İntihar girişimi olan bireylerde birinci ve ikinci eksen tanıları. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, **5**: 22-27.

AYHAN, N. (1996) Ülkemizde intihar verilerinin toplanması ve derlenmesi: kavramlar, yöntemler ve zaman serileri. *Kriz Dergisi*, **4(1):**23-33.

BERTOLOTE, JM. (2001) Suicide in The World: An Epidemiological Overview 1959-2000. – In: Suicide. An Unnecessary Death. Ed. Danuta Wasserman (Ed). – Martin Dunitz, London, p.1-3.

DURKHEIM, E. (1986) İntihar (Çeviri: Özer Ozankaya) UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, Ankara.

GEÇTAN, E. (1995) Psikodinamik Psikiyatri ve Normal Dışı Davranışlar. 12. Baskı, İstanbul, s:163-168

GÖKAY, FK.(1939) " Türkiye'de gazetelerle intihar hadiselerini neşretmeği yasak eden kanunun tesiri üzerinde bir etüt. *Kader Mecmuası.*

MENINGER, K. (1938) Man Against Himself. Newyork: Harcount Brace Inc.

ODAĞ, C. (1985) İntihar (Özkıyım)-Tanım, Kuram, Sağaltım. İzmir. İzmir Psikiyatri Derneği Yayınları.

ODAĞ, C. (**1998)** İntihar (Özkıyım): Dinamik Bir Yaklaşım. Ankara. Psikiyatri Temel Kitabı: 855-861

OKMAN, T. (1997) Türkiye'de intihar istatistiklerinin metodolojisi, sistemi ve eğilimi. *Kriz Dergisi,* **5(1):** 43-57.

ÖZGÜVEN, HD., SAYIL, I. (2003) Suicide attempts in Turkey: Results of the WHO-EURO multicentre study on suicidal behaviour. *Can J Psychiatry,* **48:** 324-329.

ÖZSOY, SD., EŞEL, E. (2003) İntihar (Özkıyım). *Anadolu Psikiyatri Dergisi*.**4:** 175-185

PARACIKOĞLU, V., SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD. (2004) Ankara'da intihar girişimleri üzerine bir izleme çalışması: Dünya Sağlık Örgütü- Avrupa çok merkezli intihar davranışı izlem çalışması sonuçları. *Kriz Dergisi* **12(2):** 1-17

PALABIYIKOĞLU, R., AZİZİOĞLU, S., HARAN, S., ÖZAYAR, H. (1994) Gazetelerdeki intihar haberlerinin okuyucuya nasıl yansıtıldığına ilişkin bir çalışma. *Kriz Dergisi* **2(1):** 285-292

SAĞINÇ, H., KUĞU, N., AKYÜZ, G., DOĞAN, O.(2000) Yatarak Tedavi Gören Hastalarda İntihar Öyküsünün Araştırılması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **1(2):** 83-88

SAYIL, I. (2000) İntiharlar. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları. Ankara: Antıp A.Ş. Yayınları.

SAYIL, I., AKBIYIK ,Dİ. (2000) Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografya III. Ankara: Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları

SAYIL, I., AZİZOĞLU, S. (1991) Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografya I. Ankara: Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları

SAYIL, I., AZİZOĞLU, S. (1993) İntiharı konu alan yayınlar üzerine bir çalışma. *Kriz Dergisi* **1(1):** 38-41

SAYIL I, AZİZOĞLU S (1996) Türkiye'de İntihar Olgusu Bibliyografya II. Ankara: Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları

SAYIL, I., BERKSUN, OE., PALABIYIKOĞLU, R., ÖZGÜVEN, HD., SOYKAN, Ç., HARAN, S. (2000) İntihar Davranışı: Kriz ve Krize Müdahale Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, No: 6, Ankara: Damla Matbaacılık, s. 165-178.

SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD. (2002) Suicide and suicide attempt in Ankara in 1998: Results of the WHO/EURO multicentre study of suicidal behaviour. *Crisis* **23(1):** 11-16.

SHNEIDMAN, ES. (1986) Some Essentials of Suicide and Implications for Responce, in Suicide. Ed: A. Roy. Baltimore, Williams&Wilkins.p: 1-16

DİE (2003) İntihar İstatistikleri 2003. Ankara. Türkiye Cumhuriyeti, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası.

WEIS, MA. (1974) Suicide. In: A Handbook of Psychiatry, Editör: S. Arieti. Newyork: Basic Books Inc. Publishers, 743-765.

WELCH, S (2001)A Review of the Literature on the Epidemiology of Parasuicide in the General Population. *Psychiatric Services*, March Vol.**52**: 3.

YENİ TÜRK ANSİKLOPEDİSİ (1985) İstanbul. Ötüken Yayınları **4**: 1480

YÜKSEL, N., CEYHUN, B. (1994) İntihar, Ruhsal Belirtiler. Ankara, Hatiboğlu Yayınevi

TÜRKİYE'DE İNTİHAR OLGUSU BİBLİYOGRAFYA

1910

PERVALE L.(1910) Terbiye-i eftal, intihar-ı eftal. tetkikak ve tebebbuat-ı ruhi ve içtimaiye. Çeviren: Faik Şevket. *Tanin Mecmuası* : **312.**

1927

CEMAL Z.(1927) Genç kız ve kadınlarda intihar sebepleri, korunma çareleri. *Kader Mecmuası* : **76.**

1932

GÖKAY, FK. (1932) Türkiye'de intihar meselesi. *Kader Mecmuası*

1939

GÖKAY, FK. (1939) Türkiye'de gazetelerde intihar hadiselerini neşretmeyi yasak eden kanunun tesiri üzerine bir etüt. *Kader Mecmuası*: **15.**

1942

SERT, M.(1942)İntihar Eden Donanma. Meraklı Kitaplar Serisi, Güven Basımevi, İstanbul.

1945

ÜNSAL,G. (1945) Ruhi Düşkünlerde (Deprimes) İntihar. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği, Doçentlik Tezi, Ankara.

1952

ADASAL, R. (1952) Tababete Göre İntiharlar. *Specialite*, İstanbul.

ÖZEL, NT.(1952) İntiharlar hakkında istatistik araştırma. Psikoloji ve Pedagoji Çalışmaları, Pedagoji Enstitüsü.

1953

ADASAL, R.(1953) İntiharlara Dair. *Ulus Dergisi*, Ankara.

ADASAL, R.(1953) Psikanalize Göre İntihar. *Ulus Dergisi*, Ankara.

TANÇ, N.(1953) İntiharlar hakkında psikolojik araştırma. *Sosyoloji Dergisi,* İstanbul.

1954

TANER, T.(1954) 894 İntihar Hadisesi Hakkında Kriminolojik Anket. İstanbul Üniversitesi, Hukuk ve Kriminoloji Ensititüsü, Hüsn-ü Tabiat Matbaası,İstanbul.

1955

BAERTSCHI, FE. (1955) Çocuk intiharları. *Eğitim Bülteni* **(14-15):** 7-4.

ELÖVE, ME.(1955) İntihar hadisesi hakkında kriminoloji anketi. *Siyasi İlimler Mecmuası,*İstanbul.

1959

DOSDOĞRU, H.(1959) Adli Tıp Bakımından İntiharlar. Adli Tıbbi Eksp. İstanbul.

DOSDOĞRU, H. (1959) Kendini Öldürme. *Klinik Dergisi*, İstanbul.

1960

ESERPEK, A. (1960) Sosyal Bir Olgu Olarak İntihar. Lisans Tezi, İstanbul.

1961

GÖKKAYA, S.(1961) İskilib'in İbik köyünden ırz yüzünden düşmanını ve anne babasını ve kendi karısını 4 kişiyi bir gün öldürüp 6 gün sonra da karısının mezarı üzerinde kendisini intihar eden katil Ali'nin çok acıklı destanı.

1963

ARKUN, N.(1963) İntiharın Psikodinamikleri. İstanbul Üniversitesi Yayınları, 743-744.

AYKAN F., DOĞANER T. (1963) Equanil ile intihara teşebbüs vakası. *Hastane Dergisi*, **17(1):** 169-174.

DİE ADALET İSTATİSTİKLERİ. (1963) Trafik ve İntihar Bölümü (1.07.1962- 31.12.1962). T.C. Başbakanlık DİE Matbaası, Ankara.

1964

ALTAN, Ü. (1964) İntihar teşebbüsleri. *Nöropsikiyatri Arşivi*; 1(3): 53-61.

ARKUN, N. (1964) Potansiyel haldeki intiharların önlenmesi mümkün müdür? *Symposium* 1964; 2(6): 13-21

ERSOY, MV. (1964) Türkiye'de intihar olayları. *Sosyal Adalet Dergisi*, **19(5)**

GÜRGEN, E. (1964) İntiharlar ve içtimai kıyametler. *Klinik Symposium* **(1):** 22-27.

1965

GÖK Ş., ARAL Z., YILMAZTÜRK A. (1965) 1955-1964 Seneleri arasında adli tıp müessesesi morg şubesine gelen intihar vakaları üzerine bir inceleme. *Nöropsikiyatri Arşivi.*

KÖSEMİHAL, NŞ. (1965) İntihar (Le Suicide)-Durkheim. Sosyoloji Semineri.

1967

GÜRGEN, Y. (1967) Sosyal ve Kültürel Özelliklerin Türkiye'de İntiharlar Üzerine Etkisi.

İntiharların Çeşitli Yönlerden Eleştirilmesi. Roche Tıp Servisi, 1967.Türk Nöropsikiyatri ve Türkiye Akıl Hıfzısıhhası Cemiyeti Ortak Bilimler Kongresi, Türk EEG Cemiyeti Toplantısı, 1967, İstanbul.

1968

ARTAUD, A. (1968) İntihar üstüne. Çeviren : Ferit Edgü. *Yeni Dergi*, **41.**

DOSTOYEVSKİ. İki intihar olayı ve bir yargı. Çeviren : Ferit Edgü. *Yeni Dergi*, **41.**

EDGÜ, F. (1968) İntiharlarin İlişkileri. *Yeni Dergi*, **4.**

Kişisel ve Toplumsal Nedenleriyle İntihar. *Yeni Dergi (Özel Sayı)*, De Yayınları, 176, İstanbul.

ÖZEK, M.(1968) İntihar ya da insanın kendini hiçe dönüştürmesi. *Yeni Dergi,* **4(41).**

SÖZER, O. (1968) Dostoyevski'nin ecinnilerinde çifte intihar. *Yeni Dergi* **4(41).**

1969

GÜRGEN, E. (1969) Sosyal ve Kültürel Özelliklerin Türkiye'de İntiharlar Üzerine Etkisi. *Nöropsikiyatri Arşivi* **4(41):** 32-36.

1970

ARKUN, N. (1970) Personality disorders and suicide. *Tecrübi Psikoloji Çalışmaları VIII*, **57-62**

DURMA, H. (1970) İntiharların Şehirleşme ile İlişkisi. İstanbul Üniversitesi Lisans Tezi.İstanbul.

GÜRGEN, TY. (1970) Sosyal ve Kültürel Özelliklerin Türkiye'de İntiharlar Üzerine Etkisi. *Nöropsikiyatri Arşivi* **6(1):** 32-35.

KALEM, H. (1970) Yıldızeli'nin Davul Alan Köyü'nde ipi Alıp Kendini Ormanda İntihar Eden Nişanlı Güldeste'nin Acıklı Destanı. Sebat Matbaacılık, Sivas.

YAŞAR, İ. (1970) İntihar Mangası. Kıbrıs Hikayeleri, Ankara.

1971

ÇİMEN,F.(1971) İntihara teşebbüs maksadıyla had barbütürat zehirlenmesinde tedavi. *Vakıf Guraba Hastanesi Yıllık Bülteni*, **58-60.**

İÇELLİ İ., ÖRNEK T., TUNCER S.,(1971) Ege Bölgesindeki Depresyon Vakalarının İntihar Eylemi Açısından Değerlendirilmesi. VII .Milli Nöropsikiyatri Kongresi Bilimsel Çalışmaları,Ankara.

İÇELLİ İ., ÖRNEK T., TUNCER S.,(1971) Çeşitli İntihar Vakalarında İntiharın Araştırılması. VII .Milli Nöropsikiyatri Kongresi Bilimsel Çalışmaları, 165-170, Ankara.

MAU PASSANT de G. (1971) Nehirde İntihar. Çeviren : Mazhar Önad. Oluş Yayınevi, Kardeş Matbaası, İstanbul.

SONUVAR B., YÖRÜKOĞLU A.(1971) Çocukluk ve Delikanlılık Çağında İntihar Girişimleri. *Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Bülteni,* **4(2):** 136-150.

1972

ARKUN, N. (1972) Suicides and Divorcers in Turkey for the Years 1927-1946 and 1960: Depression of the Sociocultural Reform of Atatürk of Personality and the Family Relations. Abstract Guide of The XX. Th. International Congress of Psychology 1972, Tokyo.

VARDAR, B. (1972) İlaç alarak intihar teşebbüsleri. *Vakıf Gureba Hastanesi Yıllık Bülteni*, **43-48.**

1973

DAĞYOLU, K., ADAM, E.(1973) Özellik gösteren bir intihar teşebbüsü. *Tıp Dünyası,* **46(7):** 306-317.

TUNCER, O. (1973) Çocukta depresyon ve intihar problemi. *Tıp Dünyası* **46(10):** 429-435.

ZİYALAR, A., TÜREDİ, T. (1973) İntihar Olaylarında Ön Teşhis Kriterlerinin Araştırılması. IX. Milli Psikiyatri Nörolojik Bilimler Kongresi, İstanbul.

1974

ALSAN, S.(1974) Çocuklarda ve Gençlerde İntihar Bibliyografyası, TÜBİTAK Yayınları, 24-53.

MAU AR.(1974) İntihar: Dünya Problemi. Çeviren: V.Ş. *Tıp Dünyası*, **47(1):** 41-43

MAU AR.(1974) İntihar: Dünya Problemi. Çeviren: V.Ş. *Tıp Dünyası*, **47(2):** 84-88

ÖZEK, T. (1974) İntihar Girişimleri. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Uzmanlık Tezi, Ankara.

1975

DİE (1975) İntihar İstatistikleri 1974. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

1976

AKTUNA, Y. (1976) İlaçlarla Olan Suisidiler. Şişli Tıp Günleri; Medikososyal ve Legal Yönleriyle Akut Etoksikasyonlar Sempozyumu-İstanbul, Bildiri Kitabı.

AKTUNA, Y. (1976) Profilaksi (İntiharı Önleme Merkezleri Hakkında). Şişli Tıp Günleri Medikososyal ve Legal Yönleriyle Akut Etoksikasyonlar Sempozyumu-İstanbul, Bildiri Kitabı.

ARKUN, N. (1976) İstanbul'da 1927-1972 Yılların Arasındaki İntihar Üzerinde Psikososyal Bir Araştırma. XII. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Çalışmaları, İstanbul.

BLOMQUIST, KB. (1976) Yardıma ihtiyacım var hemşire. Okul hemşiresinin intiharı önlemedeki rolü. (Çev. Türkay Açıkgöz). *Türk Hemşireler Dergisi*, **26 (2);** 17-20.

DİE (1976) İntihar İstatistikleri 1975. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

OLDEN, M. (1976) Kara Samuray; İntihar. (Çev: Gökcen Tamer) Örnek Yayınevi, Haşmet Matbaası, İstanbul.

TEKİN, D. (1976) İntihar Girişimlerinde Psikososyal Faktörler. Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, AÜTF. Psikiyatri Anabilim Dalı 1976, Ankara.

YALTUK, N.(1976) Çeşitli yönleriyle intihar ve intihara iştirak. *Adalet Dergisi* **(67):** 78-85.

1977

AYKAÇ, M.(1977) İntiharlar. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası, 40 (4); 856-867.

DİE (1977) İntihar İstatistikleri 1976. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

VARDAR, BK. (1977) Ruhi depresyonlar Ve intihar vakaları. *Tıp Dünyası,* **50 (7);** 279-288.

1978

ARKUN, N. (1978) Son Yıllarda Toplumsal Olaylar İle Homicide İntiharlar Arasındaki İlişkilerin Psikolojik Yönden İncelenmesi. XIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Magosa.

ARKUN, N. (1978) İntiharların Psikodinamikleri. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları. Baha Matbaası 2508 İstanbul.

DİE (1978) İntihar İstatistikleri 1977. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

KANER, S. (1978). Çocuk intiharları. *Psikoloji Dergisi*, **3.**

ÖZGÖNENÇ, F. (1978) Gençlerin Evden Kaçma ve Kendini Öldürmenin Nedeni. Eğitim Öğretim, 19 (222); 7.

PEKTEKİN, Ç. **(1978)** Suicidler (İntiharlar). *TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi*, **132.**

TUNALI, İ. (1978) İntihar olayları üzerine yaş ve cinsiyetin tesiri ve intihar yöntemleri üzerine bir araştırma. *Diyarbakır Tıp Fakültesi Dergisi* **6(4):** 1010-1026.

YETKİN, Y. (1978) Belgelerle Türkiye'de 17 İntihar Olayı. 1978. İstanbul.

1979

AVCILAR, R., ÖZLÜ, A.(1979) Kadınlarda intiharların dış nedenleri üzerine araştırma. *Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Tıp Bülteni* **1(1)**: 5-14.

AYDIN, H. (1979) Gülhane Askeri Tıp Akademisine İntihar Girişimi Sonucu Başvuranlar Üzerinde Psikososyal Bir Çalışma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Gülhane Askeri Tıp Akademisi 1979, Ankara.

CAMUS, A. (1979) Saçma ve intihar. (Çeviren: Afşin Timuçin, Meral Demirel) *Felsefe Dergisi* **5(10):** 62-68.

DİE (1979) İntihar İstatistikleri 1978. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

EPER, E. (1979) İntiharların Psikopatolojisi ve Psiko-Dinamiği. *Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi. Tıp Bülteni* **1(2):** 7-12.

PEKTEKİN, Ç. (1979) İntihara yönelik hastalar ve psikiyatrik hemşiresi. *Türk Hemşireler Dergisi* **29(2):** 20-21.

1980

ARKUN, N. (1980) The problem of the suicide in Turkey and fast. *Crisis* **1(2):** 146-147.

DİE (1980) İntihar İstatistikleri 1978-1979. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

1981

ANDERSON, A. (1981) Yavaş Bir İntihar; Sigara Tiryakiliği Üzerine. (çev. V.Ş.) *Tıp Dünyası* **54(7/8):** 183-186.

ARKUN, N. (1981) A Statistical Analysis in İstanbul (1927-1977) Reports of the National Representatives. *Crisis* **2(1):** 69-70.

AYDIN, H., BATTAL, S., ÖZŞAHİN, A., GÜLEÇ, N., TEKELİ, G.(1981) İntihar Davranışının Grup Üzerinde Etkileri. 17. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi, 1981.

DİE (1981) İntihar İstatistikleri 1980. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

ÖZÇİVİT, N., ÜNAL, M. (1981) Çukurova Bölgesindeki Öz Kıyım (İntihar) ve Özkıyım Girişimleri Üzerine Bir Çalışma. XVII. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İzmir, 1981.

SAYIL, I., CEYHUN, B. (1981) A study on succesful suicide. Depression and suicide. *Permagon Pres Paris*, 496-502.

SAYIL, I., CEYHUN, B. (1981) İntihar Girişimli Vakalar Üzerine Bir Araştırma. 20. Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Kongresi. Bursa, 198

SAYIL, I., SUNGUR, MZ., KARTALLAR, R., TUĞCU, H. (1981) Psikotik Hastalarla Grup Tedavisi Uygulamalarında İntihar Olgusunun İşlenişi. 17. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi.

TANELİ, S. (1981) İntihar ve İntihar girişimleri. (Profesörlük Takdim Tezi). *Bursa Tıp Fakültesi Dergisi,* 3.

TEKİN, D.(1981) Bir Takvim Yılı İçinde Eskişehir İlinde Oluşan İntihar Girişimlerinde Kullanılan Araçlar Üzerinde Bir Araştırma. 17. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi.

TEKİN, D.(1981) İntihar Girişimlerinde Sosyo-Ekonomik Nedenler Üzerine Bir Araştırma. *Anadolu Üniversitesi-Anadolu Tıp Dergisi*, **3:** 69-90.

1982

DİE (1982) İntihar İstatistikleri 1981. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

KARANFİL, İ. (1982) İntihar ve Entelektüel İntiharları. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi. HÜ Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü 1982. Ankara.

ÖZTÜREL, A. (1982) Refakatli intiharlar (Eşli veya Eşdeşli İntiharlar). *AÜ. Hukuk Fakültesi Dergisi*, **37 (1-4):** 421-439.

SAMUK, F. ve Ark. (1982) Çeşitli yaş gruplarında intihar teşebbüsü nisbeti ve seçilen yaşıtlar. *Symposium*, **1:** 21-28.

TANELİ, S., ERDEN, G., KIRLI, S., YILMAZTÜRK, M. (1982) Çocuk Ve Ergende İntihar Girişimi. XVIII. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi İstanbul.

TEKİN, D. (1982) intihar girişimlerinde beden ve kişilik yapısı. *Anadolu Üniversitesi-Anadolu Tıp Dergisi,* **4-2:** 87-98.

1983

ARKUN, N.(1983) Türkiye'de Öğrenci Hareketleri İle İntihar Olayları Üzerine Bir Araştırma. XIX. Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Kongresi-Ankara.

DİE (1983) İntihar İstatistikleri 1982. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

EREM, F. (1983) İntihar. *Bursa Barosu Dergisi*, **7(17):** 2.

İÇLİ, T. (1983) Türkiye'de İntiharların Bölgesel Dağılımı. Yayınlanmamış Doktora Tezi, HÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

662 İntihar Teşebbüsü Vakasının Psikiyatrik Analizi. *Yeni Symposium,* **20(2):** 15-27.

İÇLİ, T. (1983) Türkiye'de intiharların yaş ve cinsiyete göre dağılımı. *HÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi,* **Özel Sayı.**

Özellik gösteren ve intihar kastıyla yapılan bir larenks, hipofarenks ve boyun kesesi olgusu. *PTT Hastanesi Tıp Dergisi* **4 (3/4):** 98-102.

SONUVAR, B., ÖKTEM, F. (1983) Çocuk ve Gençlerde İntihar Girişimleri. 19. Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Kongresi.

TEKİN, D., SEBER, G.(1983) İntihar Girişimlerinin Psikososyal Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. XIX. Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Kongresi-Ankara.

1984

DİE (1984) İntihar İstatistikleri,1983. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

GÖĞÜŞ, AK.(1984) Psikiyatrik Hasta Popülasyonunda İntihar Düşünce Ve Davranışlarının Dağılımı. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, AÜTF Psikiyatri ABD, Ankara.

SAYIL, I., AKALIN, Y. (1984) Türkiyede Ve Dünyada İntihar Olgusu Üzerine Çalışmalar. Yayınlanmamış Klinik Semineri, AÜTF Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara.

SAYIL, I., CEYHUN, B. (1984) İntihar Girişimli Vakalar Üzerine Bir Araştırma. XX. Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Kongresi-Bursa.

Beyindeki Bir Madde İntihar Edeceklerini Önceden Haber Veriyor. *Bilim Dergisi,* **3(4).**

1985

ATLANSOY, H.(1985) İntihar İlacı. İstanbul Bürde Yayınları, 1985.

AYDIN, H., AYDINALP, K., SEVİN, G., SÖHMEN, G. (1985) Grup Ruh Sağlığı Açısından İntihar Davranışı. XXI. Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Adana.

DİE (1985) İntihar İstatistikleri 1984. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası 1985, Ankara.

ERDOĞAN, N. (1985) Toplum Bilimde İntihar Ve Toplumsal Değişme İntihar Bağlantısı. Anadolu Üniversitesi- Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

ERGÜN, M., ÖZÇELİK, İ. (1985) Özürlü Gençleri İntihara Sürükleyen Nedenlerin Psikolojik Ve Sosyal Boyutta İncelenmesi. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

GÜNAL, G. (1985) İntihar Nedenleri Ve Yöntemleri. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, HÜ Edebiyat Fakültesi-Sosyoloji Bölümü 1985, Ankara.

İÇLİ, T. (1985) Türkiye'de Gençlik İntiharlarının Sosyolojik Özellikleri. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

KUCUR, R., AKTAN, MK., DEMİR, O. (1985) Konya Merkez İlçesinde Suicid İnsidansı. XXI. Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Adana.

LONDON, J. (1985) İntihar. (Çev. Mehmet Harmancı). İstanbul Oda Yayınları.

ÖZBER, S. (1985) Değer Yargıları ve İntihar. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

ÖZKAN, S., IMRE, H. (1985) Sosyolojik Bir Yöntem Olarak Deksametazon Supresyon Testinin İntihar Girişimi Vakalarında Ayırıcı Tanıdaki Değeri. *İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası,* **48(1).**

ÖZTÜRK, MO. (1985) İki İntihar Olayının Öyküsü Ve Düşündürdükleri. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

ÖZTÜRK, MO. (1985) İntihar Tutkusu Olan Bir Gençle Psikoterapi. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

SAYIL, I., CEYHUN, B., GÖĞÜŞ, AK. (1985) İntihara İlişkin Çalışmalar. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

SAYIL, I. (1985) İntihar olgusu ve tedavi ilkeleri. *Nöroloji, Nöroşirürji, Psikiyatri Dergisi,* **1(1):** 53.

SONGAR, A.(1985) İntiharlar ve İslam Dini. Çeşitleme. Kubbealtı Neşriyatı-İstanbul, 161-163.

SONUVAR, B. (1985) Gençlerde İntihar ve İntihar Girişimleri. XXI. Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Adana.

TOPÇU, S. (1985) Gençlik İntiharı; Koruma ve Önleme. Anadolu Üniversitesi-Gençlik ve İntihar Olayları Sempozyumu-Eskişehir.

1986

CEYHUN, B. (1986) İntihar Girişimi İle Kliniğe Başvuran Vakalarda Psikolojik Test Bulgularının Araştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi, AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇİFTER, İ., YÜKSEL, N., AKÇABAY, S., BİLİR, F. (1986) Akatiziye Bağlı İntihar Girişimleri. XXII Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Marmaris.

DİE (1986) İntihar İstatistikleri 1985. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DURKHEIM, E. (1986) İntihar. (Çev. Özer Ozankaya) UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, Ankara.

KEMALOĞLU, M. (1986) Alkol Bağımlılığı İle İntihar Olgusu Arasındaki İlişki. AÜTF Psikiyatri Kliniğinde karşılaştırmalı bir çalışma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, AÜTF Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara.

SONUVAR, B., ÖKTEM, F. (1986) Çocuk ve gençlerde intihar girişimi. *Toplum ve Hekim.* Mart, 16-22.

SONUVAR, B. (1986) Çocuklarda ve Gençlerde Psikolojik ve Sosyal Yönleri İle İntihar Girişimi. 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi, Bilimsel Çalışmalar Kitabı-Ankara.

TEKİN, D., SEBER, G. (1986) Eskişehir İlinde İntihar Girişimi Amacı İle Kullanılan Araçlar. *Anadolu Üniversitesi-Anadolu Tıp Dergisi*, 8; 163-174.

TOLUNAY, C. (1986) Yavaş İntihar: Sigara. *Sandoz Bülteni*, **6(22):** 4-8.

YÜKSEL, N., ERDEN, S., ÇALANGU, S. (1986) 168 İntihar Girişim Olgusunun Psikososyal Nedenlerine Yönelik Bir Yıllık İstatistiksel Çalışma. *Deniz Tıp Bülteni,* **3(7):** 25-38.

YÜKSEL, N., ÖZGENTAŞ, U., ÇALANGU, S., EKŞİ, A. (1986) Adolesanlarda İntihar Girişiminin Nedenleriyle İlgili Çalışma. XXIL. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Marmaris.

1987

AKGÜN, N. (1987) Kişinin yaşamına son vermesi, kendine kıyması sorunu (intihar, suisid). *Adli Psikiyatri Dergisi,* 100-105.

CANAT, S., PALABIYIKOĞLU, R. (1987) Ergenlerin MMPI Profil Örüntüleri. XXII. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İstanbul.

CANAT, S., SÖZER, Y. (1987) Ergenlerde depresyon ve intihar girişimi. *Nöroloji-Nöroşirürji Dergisi*, Temmuz; 201-203.

DİE (1987) İntihar İstatistikleri 1986. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

ERTOP, K. (1987) Canına kıyan edebiyat adamları, yapıtlarındaki kişiler ve insanlarımız. *Milliyet Sanat Dergisi*, **163:** 12-14.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1987) İntihar: Çok Yönlü Bir Psikiyatri Sorunu. XXIII Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İstanbul.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1987) Türkiye'de İntihar Epidemiyolojisi. XXIII Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İstanbul.

GÖKÇE, B.(1987) Bir toplumsal olgu olarak intihar. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, **5(1/2):**49-57.

GÜÇLÜ, F. (1987) 1980 Sonrası toplumsal değişimin çocuk intiharlarına yansıması. *Öğretmen Dünyası*, **8:** 25-26.

GÜNER, G. (1987) Faruk güçlü ile intihar üzerine söyleşi. *İmece Dergisi*, **3 (30):** 15-16.

KUCUR, R. (1987) Konya Merkez ilçesinde 1986 Yılında Suisid İnsidansı. XXIII Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İstanbul.

OKTAY, A. (1987) Edebiyat ve sanat dünyasında intihar. *Milliyet Sanat Dergisi*, **163:** 2-6.

ORAL, Z. (1987) Müzik ve resim dünyasında intiharlar. *Milliyet Sanat Dergisi,* **163:** 7-9.

ÖZBEK, A., KUMBASAR, H., CEYHUN, B., GÜRCAN, F. (1987) Açık Tedavi Ortamında İntihar Girişim Vakalarının Değerlendirilmesi. XXIII Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İstanbul.

SAYIL, I., KEMALOĞLU, M. (1987) The Relation in Between Alcohol Dependency and Suicidal Behaviour. XXII IASP Congress-San Francisco-USA.

SAYIL, I. (1987) Affektif Hastalıklar ve İntihar. Günümüzde Affektif Bozukluklar Eğitim Semineri. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı-Ankara.

SAYIL, I. (1987) Statistical data on Suicide in Turkey. XXII. IASP Congress-San Fransisco-USA.

TURAN, N. (1987) İntihar girişiminde bulunanlar ve yakınlarıyla ilgili bir inceleme. H.Ü. *Sosyal Hizmetler Okulu Dergisi*, **(23):** 119-131.

YÜKSEL, N. (1987) Adolesan İntihar Girişimlerinin Psikososyal Nedeniyle İlgili Araştırma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü, İstanbul.

1988

ARKUN, N. (1988) Psikososyal Ve Sosyal Yönleriyle İntihar. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

AYDIN, H., ÖZŞAHİN, A., GÜLEÇ, N., TEKELİ, G., BATTAL, S. (1988) İntihar Davranışının Gruplar Üzerine Etkileri. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

CLAYTON PJ. (1988) Günümüzde intihar, gerçekler ve görüşler. *Organorama,* **24(1):** 11-13.

ÇAKMAK, D., ARSLANOĞLU, K., AKMAN, B. (1988) İntihar Girişimi Nedeniyle Acil Dahiliye Polikliniğine Başvuran Hastalarda Psikopatolojik Değerlendirme. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

ÇALHAN, S. (1988) 1977-1986 Yılları Arasında Ülkemizdeki İntihar Olaylarına İlişkin Bazı Eğilimler. Yayınlanmamış uzmanlık tezi, HÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇELİKER, AR. (1988) İntihar Girişiminde Psikiyatrik Yaklaşım.*Düşünen Adam,* **2(1):** 59-61.

DİE (1988) İntihar İstatistikleri 1987. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

EĞRİLMEZ, A., KÜLTÜR, S. (1988) Suisid Girişiminde Bulunan Ergenlerde Predispozan Etkenler Ve Aile Yapısı. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

EKŞİ, A. (1988) Çocuk ve Adolesan İntiharları. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1988) Halk Sağlığı Açısından Türkiye'de İntiharlar, Sözel Bildiri, Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Antalya.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1988) İntihar Üzerine Çalışmalar, Ankara.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1988) Türkiye'de Coğrafi Etken Ve İntihar Hızları. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1988) Türkiye'de En Sık Uygulanan İntihar Yöntemleri. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

GÜÇLÜ, F. (1988) İntihar: Umutsuzluğun Tırmanışı. Öğretmen Yayınları.

KAPTANOĞLU, C., ERKMEN, H., SEBER, C., TEKİN, D. (1988) Eşini Öldüren Kadınların Psiko-Sosyal Yönden İncelenmesi. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

KUCUR, R. (1988) Konya'da İntihar İnsidansı Ve Önleyici Tedbirler XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

MANER, F., PINAR, Z., YEŞİLBURSA, D., TAPTIK, S., UYGUR, N., YAMAN, M. (1988) Psikiyatrik Hastalarda Suisid Girişimi. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

OKUYUCU, R. (1988) Ergenlik Çağı İntihar Girişimlerinde Psikososyal Etmenler. Yayınlanmamış Uzmanlık tezi, İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü, İstanbul.

ÖZBAY, H. (1988) Ergenlerde İntihar Tutumuna Genel Bir Bakış. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

ÖZŞAHİN, A., AYDIN, H., BOZ, Ü., BATTAL, S., ÖZGEN, F. (1988) İntihar Girişimi Sonucu Acil Servise Başvuranlar Üzerinde Bir Araştırma. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

SAYIL, I., PEKYARDIMCI, C., SÖZER, Y., EVRENGÖL, A., TUĞCU, H., AYHAN, Ö. (1988) Toplumda İntihar Olgusuna Karşı Tutum Ve İnançlar Üstüne Bir Araştırma. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

SAYIL, I., SUNGUR, MZ., KARTALLAR, R., TUĞCU, H. (1988) Psikotik Hastalarla Grup Tedavisi Uygulamalarında İntihar Olgusunun İşleyişi. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

SAYIL, I., TUĞCU, H. (1988) Toplumumuzda İntihar Ve Adam Öldürme Üstüne Kıyaslamalı Bir Çalışma. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

SONUVAR, B. (1988) Çocuklarda Ve Gençlerde Psikolojik Ve Sosyal Yönleriyle İntihar Ve İntihar Girişimleri. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

ŞARMAN, C., SAYIL, I., AKIBUDAK, S. (1988) İntihar Olgularında EEG Bulguları. XXIV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi.

TEKŞAN, M. (1988) Tazminat Romanında İntihar Olaylarının Psikolojik Ve Sosyopsikolojik Sebepleri. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TOPRAK, B. (1988) Deprem değil intihar. *Yeni Düşün,* **18:** 4-6.

TUNCER, C., ORAL, T. (1988) Hekimlerarası intihar. *Nöroloji, Nöroşirürji, Psikoloji Dergisi,* **3(2).**

YÜKSEL, N., ÖZGENTAŞ, U., ÇALANGU, S., EKŞİ, A. (1988) Adölesanlarda İntihar Girişim Nedenleri ile İlgili Bir Çalışma. 22. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-İzmir. Bildiri Kitabı, Ege Üniversitesi Basımevi; 220-230.

1989

ARKONAÇ, O. (1989) İntihar. Acil Psikiyatri Kitabı. Nobel Tıp Kitabevi; İstanbul, 101-109.

CANAT, S. (1989) Ergenlerde İntihar Girişimi ve Stresli Yasam Olay1arı. XXV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Mersin.

Çocuk ve ergenlerde intihar. *Düşünen Adam* **1989**; **3(1):**17-19.

DİE (1989) İntihar İstatistikleri 1988. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası 1989, Ankara.

DİEKSTRA, FW. (1989) İntiharın Önlenmesi İçin Kapsamlı Bir Stratejiye Doğru. (Çev.) Organon International-Tıbbi Hizmetler Departmanı, Ankara.

EĞRİLMEZ, A., KÜLTÜR, S. (1989) Suisid Girişiminde Bulunan Ergenlerde Yatkınlaştırıcı Etkenler ve Aile Yapısı. 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongre Bildiri Kitabı, 198-208.

GÖĞÜŞ, AK., SAYIL, I. (1989) The Distribution Of Suicide Ideation And Behavior Among The Psychiatric Outpatient. *Marmara Medical Journal*, **2(2).**

GÜNER G. Canına Kıyan1ar Çoğalıyor. *Öğretmen Dünyası*; **109:** 28.

GÜRGEN, F. (1989) Diyarbakır Kent Merkezinde Hava Sıcaklığı İle Homicide-Suicide, Yaralanma Ve Trafik Kazası Olgularının İlişkisi (1983-1987). *DicIe Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi,* **16(1).**

KÖKNEL, Ö. (1989) İntihar. Depresyon Kitabı. Altın Kitaplar Yayınevi-İstanbul, 118.

KÖKNEL, Ö. (1989) İntiharlar. Genel ve Klinik Psikiyatri Kitabı. Nobel Tıp Kitabevi -İstanbul ; 225-227.

MANER, F., TAPTIK, S., ZİYALAN, P., UYGUR, N. (1989) Çocuk ve Ergenlerde intihar. *Düşünen Adam. Bakırköy Psikiyatrik ve Nörolojik Bilimler Dergisi,* **3(7):** 25-38.

NASR, Mİ., SELAM, MM. (1989) Yermuk'daki Intihar Bölüğünün Komutanı İkrime Bin Ebi Cehil. (Çev: Taceddin Uzun), Esra Yayınları.

PALABIYIKOĞLU, R., CANAT, S. (1989) İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerin MMPI Profil Örüntü1eri. *AÜTF Mecmuası*, **42(4):** 626-638.

SAYIL, I., GÜRAKAR, L. (1989) 1988 Yılı İçerisinde 4 Gazeteye Yansıyan (Tercüman, Cumhuriyet, Hürriyet, Sabah) İntihar Olayları Üstüne Bir Çalışma. XXV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Mersin.

YOLCU, M. (1989) İntihar. Yayınlanmamış Lisans Tezi, Bolu İktisadi ve İdari Bi1im1er Fakültesi, Bolu.

ZİYALAR, A., BİRGEN, N. (1989) Depresyonun Sosyal Etkileri Ve İntihar Olayı. *Yeni Symposium*, **27(1/2):** 27-31

1990

ARIKAN, Z. (1990) Dört aylık dönemde Gazi Üniversitesi Tıp Faku1tesi acil servisine başvuran psikiyatrik bozukluk gösteren veya suicid girişimiyle getirilen hastalar üzerine bir çalışma. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Balçova- İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 2.

BABAOĞLU, G., BABAOĞLU, AN. (1990) Kronik suisidalitenin ayırdedilmesinde ULM İntihar Kriterleri Listesi ve klinikte verdiği sonuç1ar. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nöro1ojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 1, 393-399.

BABAOĞLU, **G., BABAOĞLU**, **AN. (1990)** Psikiyatri Hastalarında İntihar Davranışı. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nöro1ojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 1, 411-423.

BABAOĞLU, G. (1990) Psikiyatride İntihar; Psikiyatrik Hastalarda İntihar Davranışı; Kronik İntihar Davranışının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul.

CEYHUN, B. (1990) Genel olarak intiharlar.AÜ Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Ön Eğitim Programı. Ankara.

ÇİFTER, İ. (1990) İntihar. Klinik Psikiyatri Kitabı Bölüm 11. 3. Baskı. Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Basım Merkezi -Ankara.

CİRİT, H., EĞRİLMEZ, A., KÜLTÜR, S. (1990) İntihar girişiminde bulunan erişkinlerde görülen psikiyatrik semptomatoloji ve aile özelliklerinin araştırılması. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nöro1ojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 1, 547-582.

CİRİT, H. (1990) İntihar Girişiminde Bulunan Erişkinlerde Görülen Psikiyatrik Semptomatoloji Ve Aile Özelliklerinin Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Atatürk Sağlık Sitesi İzmir Devlet Hastanesi Psikiyatri Servisi,İzmir.

DİE (1990) İntihar İstatistikleri 1989. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DOĞAN, O., ÖZBEK, H. (1990) Özkıyım nedeniyle yatırılan hastaların bazı özellik1eri. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 2, 189-196.

HITCHCOCK, AJ. (1990) İntihar yolları (Çev: Emre Dilli). Arena Yayıncılık, Yolculuk Dizisi, İstanbul.

KAYA, N. (1990) Hayatın baharında gençler niçin intihar ediyorlar? *Yeni Bizim Aile Dergisi*, Nisan; **3.**

KAYA, N. (1990) İntiharlarla ekonomi. *Tıp Yolunda Cerrahpaşa*, **86:** 46-47.

LESTER, D., İÇLİ, T. (1990) Amerikalı ve Türk öğrencilerin intihar hakkındaki inançları. *J Psychology*, **130(6):** 825-827.

ÖZAYDIN, S., ÇALAK, E. (1990) İntihar kastıyla bir lityum entoksikasyonu vakası. *Nöro Psikiyatri Arşivi,* **27(14):** 77-81.

ÖZAYDIN, S., ÇAM, M., ÇALAK, E. (1990) Gerdek gecesi heyecan şoku ve ilaçlarla intihar girişimi sonrası bir akut katatoni sendromu olgusu. *Nöro Psikiyatri Arşiv,* **26(1/1):** 71-81.

ÖZŞAHİN, A., ÖZÇUBUKÇUOĞLU, A., ÇAĞIRICI, HH., AYDIN, H. (1990) İntihar Girişimi Sonucu 1986 Ve1989 Yıllarında Acil Servise Başvuranlar Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 3,145-151.

PALABIYIKOGLU, R. (1990) Ergenlik Döneminde İntihar Davranışı. AÜ Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Ön Eğitim Porgramı, Ankara.

PALABIYIKOGLU, R. (1990) İntihar Davranışı Ve Aile.AÜ. Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Ön Eğitim Programı, Ankara.

Panik Bozukluğun Erken Saptanması İntiharı Önleyebilir. *Türk Psikiyatri Dergisi* **1990**; **1(3):** 217.

PİŞKİN, M. (1990) Çocukluk intiharı. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, **23(2):** 441-456.

SAYIL, I., GÖĞÜŞ, AK., SÖZER, Y., CEYHUN, B. (1990) İntihar ve Psikiyatrist (Tutumlar Üstüne Bir Araştırma). XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 3, 233-239

SAYIL, I., GÖĞÜŞ, AK., SÖZER,Y. (1990) Attitude of Clinicians Towards Suicide in Turkey. Suicidal Behaviour and Risk Factors. Eds. G.Ferrari, M. Bellini, P.Crepet. Mandurzi Editore-Bologna, 803-808.

ŞENER, Ş., ULUERGÜVER, Ç., ARIKAN, Z., ORAL, N. (1990) Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Ergenlerde İntihar Eylemleri. XXVI. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi-Balçova-İzmir. Bilimsel Yayınlar Kitabı 3, 305-309.

USLU, R. (1990) İntihar Eğilimi Olan Hasta ile Görüşme Teknikleri Ve Tedavi İlkeleri.AÜ Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Ön Eğitim Programı, Ankara.

YÜCEBAŞ, E. (1990) İntihar. *Tıp Yolunda Cerrahpaşa*, **86:** 45-46.

1991

ARTAUD, A. (1991) "Van Gogh" Toplumun İntihar Ettirdiği , Nisan Yayınları.

CANAT, S. (1991) Stressful Life Event Among Suicidal Adolescents. ESCAP Kongresinde Sunulmuş Bildiri, Londra.

DİE (1991) İntihar İstatistikleri 1990. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLSİZ, A. (1991) 1991 İlk 6 Ayında Suisid: Uzun Erimli Bir Çalışmanın İlk Sonuçları. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

DÜLGER, HE., YEMİŞÇİGİL, A., KARALI, H., EGE, B. ve ark. (1991) İntihar sonucu ölüm olgularının retrospektif incelenmesi. *Adli Tıp Dergisi*, **7:** 115-118.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1991) Dünyada çocuk ve adolesanlarda intihar. *Türk Psikiyatri Dergisi* **2(3):** 211-216.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1991) Türkiye'de Adolesan İntiharları Epidemiyolojisi. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1991) Türkiye'de Çocuk İntiharları Epidemiyolojisi. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

GÜÇLÜ, F. (1991) İntihar olaylarında ekonomik etkenlerin rolü ve önemi. *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, **15(132):** 48-49.

GÜÇLÜ, F. (1991) Köylü ve memur intiharları. *Mülkiyeliler Birliği Dergisi,* **15 (136):** 27-28.

GÜÇLÜ, F. (1991) öğrenci intiharlarına nedensel yaklaşım. *Öğretmen Dünyası,* **12(144):** 34-35.

GÜNEY, M., ÖZDEN, A. (1991) Şizofrenide Depresyon ve Suicid. XXVI1. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

GÜRAKAR, L. (1991) İntihar ve Aile İşlevleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

GÜRAKAR, L. (1991) İntihar ve Aile İşlev1eri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, H.Ü. Sosyal Hizmetler Akademisi, Ankara.

İntihar girişimi Olan Olguların Beyninde Serotonin Ve Beta Adrenerjik Reseptör Bağlama Alanları Artışının Otoradyografik Yöntemle Gösterilmesi. *Türk Psikiyatri Dergisi* **1991**, **2(2):** 151.

İZMİR, M., ÖZDEN, A., TUNCA, E., SAYIL, I. (1991) Acil Serviste Bir Çalışma. 27. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi.

KIRPINAR, İ. (1991) Suicide (intihar) riskini belirlemede ölçütler. *Doğu'da Sağlık Tıp Dergisi,* **3(7):** 11-15.

KÖKSAL, S. (1991) İntihar-cinayet gelgitlerinin yazarı Highsmith. *Hürriyet Gösteri Dergisi,* **131:** 78-79.

MUTLU, E., KÜÇÜKKÖMÜRCÜ, Ş., ŞAHİN, AR. (1991) Bir Psikiyatri Kliniğinde Yatarak Tedavi Gören Hastaların İntihar Girişimleri Yönünden İncelenmesi. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

ORANCI, C. (1991) Butterfly'in İntihar Seferi. Telos Yayıncılık, Şefik Matbaası, İstanbul.

ÖZŞAHİN, A., ÖZGEN, F., AYDIN, H., GÜLÇAT, Z., SUNGUR, MZ. (1991) İntihar Davranışı Göstererek Acil Servise Başvurup Anksiyete Ve Depresyon Tanısı Alan Deneklerin MMPI Örüntüleri. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

ÖZŞAHİN, A., ÖZGEN, F., AYDIN, H. (1991) İntihar Davranışı, Yaşam Olayları. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

PALABIYIKOĞLU, R., AZİZOĞLU, S., EVRENGÖL, A., ÖZAYAR, H. (1991) İntihar Girişiminde Bulunanların Aile İşlevlerinin Değerlendirilmesi. 27. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi.

ŞAR, Ö., ŞAR, V., ORUÇOĞLU, M. (1991)İntihar Girişiminde Bulunan 100 Kişide Depresif Belirtilerin Incelenmesi, XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

SARIMURAT, N., YÜKSEL, Ş., KUBAT, A. (1991) Evli Kadınlar Üzerine Bir Araştırma: İntihar Girişimi, Konversiyon Bozukluğu, Psikonevrotik Poliklinik Hastaları Ve Normal Kontrol Gruplarının Karşılaştırmalı İncelenmesi. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

SARIMURAT, N. (1991) Dört Grup Evli Kadının Konversiyon Bozukluğu, İntihar Girişimi, Psikonevrotik Poliklinik Hastaları ve Normal Kontrol Gruplarının Karşılaştırmalı İncelenmesi. Yayın1anmamış Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

SAYIL, I., AZİZOGLU, S. (1991) Türkiye'de Intihar Olgusu Bibliyografya. AÜ Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları 1 Ankara.

SAYIL, I., ORAL, A., GÜNEY, S., DEVRIMCI, H., AYHAN, N., AYKAN, Ö. (1991) Ankara'daki İntihar Girişimleri Üstüne Bir Çalışma. 27. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi.

SAYIL, I., PALABIYIKOĞLU, R., CEYHUN, B., SÖZER, Y. (1991) Bir Meslek Lisesinde İntiharı Önleme Çalışmaları. 27. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi.

Şizofrenik, Intihar Girişimi Olan Ve Kontrol Beyinlerde Hipokampus Ve Para Hipokampus. *Türk Psikiyatri Dergisi*, **2(2):** 151.

SÖZER, Y., CEYHUN, B., GÖĞÜŞ, AK., SAYIL, I. (1991) İntihar Olgusuna Karşı Hekimlerin Tutumu Psikiyatristlerle Diğer Hekimler Arasında Karşılaştırmalı Bir Araştırma. 27. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi.

TUNALI, İ., KENDİ, Ö., BİLGE, Y., TİMUR, AR. (1991) Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalında Yapılan 3951 Adli Otopsi; İntihar Vakaları Üzerine. XXVII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

UYGUR, N. ve Ark. (1991) Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesinin 1980-1990 Tarihleri Arasındaki Suisid, Cinayet Ve Şüpheli Ölüm Olgularının Retrospektif İncelenmesi. XXVII Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Antalya.

YAZGAN, Y. (1991) İntihar Hakkındaki Kimyevi Tartışmalar. Labirent Yolculukları. Remzi Kitabevi-İstanbul, 131-l37.

1992

Alkol sorunu olan kadınlarda intihar riski.Hekimler Yayın Birliği, *Psikiyatri Bülteni* **1(1):** 47-48.

ALVAREZ, A. (1992) İntihar; Kan Dökücü Tanri. (Çev: Zuhal Çil Sarıkaya) Feryal Matbaası, Öteki Yayınevi-Ankara.

ARKUN, N. (1992) Türkiye'de Yaşlı1arda İntihar Olayları. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi - Ankara.

AYSEV, A. (1992) İntihar Girişimi Olan Çocukiarda Yaşam O1ayları. *Kriz Dergisi* **1(1):** 17-21.

CAVAN, RS. (1992) Bir Intiharin Öyküsü. Akıl Hastalarının İç Dünyası. (Çev; Bengi Güngör) Feryal Matbaası-Ankara, 246-254.

ÇUHADAROGLU, F., SONUVAR, B. (1992) Adölesan intiharları; risk faktör1eri üzerine bir inceleme. *Türk Psikiyatri Dergisi* **3(3):** 222-226.

DİE (1992) İntihar İstatistikleri 1991. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLSİZ, A., DİLSİZ, F., ÖKTEN, N. (1992) Bir Grup Ergen Suisidinde Demografik Özellik1er. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Gün1eri- Kuşadası.

DİLSİZ, F., DİLSİZ, A., ÖKTEN, N. (1992) Bir Grup Ergende Suisid Eylemi. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Günleri-Kuşadası.

DURKHEIM, E.(1992) İntihar: Toplumbilimsel İnceleme. (Çev; Özer Ozankaya.) Özkan Matbaacılık, İmge Kitabevi-Ankara.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1992) Çocuk İntiharları Epidemiyolojisi. *Türk Psikiyatri Dergisi,* **3(4):** 255-259.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1992) Dünya'da Yaşlı İntiharları Epidemiyolojisi. *Kriz Dergisi* **1(1):** 22-25.

FOY, R. (1992) Dostoyevski ve İntihar.(Çev:Yağmur Taylan.) *Şizofrengi* **4:** 48.

Gebelik Sırasinda Ve Postnatal Birinci Yılda Girişilen İntiharlar. Hekimler yayın Birliği. *Jinekoloji ve Obstetrik Bülteni* **1(3):** 133-135.

GÜÇLÜ, F. (1992) İntihar. Karşı Yayınları-Ankara, 1992(Genişletilmiş İkinci Basım).

HANCI, IH. (1992) Otopsisi Yapılan İntihar Olgularında Kan Kortizon Seviyesi Üzerine Bir Çalışma. Yayın1anmamış Uzmanlık Tezi, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir.

LONDON, J. (1992) İntihar, Oda Yayınları, Ocak.

MEHMETEFENDİOĞLU, A. (1992) Sürgünden İntihara Dr. Reşid Bey'in Hatıraları , Reşid Bey. Akademi Kitabevi.

ÖKTEN, N., DİLSİZ, A. (1992) Bir Grup Ergen Suisidinde MMPI profilleri. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Günleri-Kuşadası.

SAYIL, I., AZİZOĞLU, S. (1992) İntiharı konu alan yayınlar üstüne bir çalışma. *Kriz Dergisi* **1(1):** 38-41.

SAYIL, I., PALABIYIKOĞLU, R., CEYHUN, B., SÖZER, Y. (1992) A suicide prevention programme in nursing high school. *Crisis* **27-28.**

TURGAY, A. (1992) Çocuk ve gençlerde intihar girişimleri. *Türk Psikiyatri Dergisi* **3(3):** 183-189.

TURGAY, A. (1992) Çocuk ve Gençlerde İntihar Girişimleri; Önlem Ve Tedavi İlkeleri. VII.Ulusal Psikoloji Kongresi-Ankara.

ULAMIŞ, Y., AYDIN, N., ÇETİN, Ş., BANOĞLU, R. (1992) Özkıyım Girişimi ile Yatırılan Hastaların Sosyodemografik Özellikleri. XXVIII.Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Ankara.

VOLKAN, VD. (1992) Patalojik Yasta İntihar. Psikanaliz Yazıları. (Çev: Abdulkadir Çevik, Birsen Ceyhun) Hekimler Yayın Birliği, 71-78.

YAĞLI, M., KIRLI, S. (1992) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet'inde İntihar Davranışının Yaygınlığı, Yıllara Göre Dağılımı ve Özellikleri. XXVI.Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Ankara.

YAĞLI, M., KIRLI, S. (1992) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde İntihar. *Kriz Dergisi* **1(1):** 32-37.

YAVUZ, S., EĞRİLMEZ, A., KÜLTÜR, S., BAŞOĞLU, B. (1992) Epileptik Hastalarda İntihar Girişimi Öyküsü, Nöbet Özel1ik1eri ve Ruhsal Belirti Dağılımları Arasındaki İlişkinin Araştırılması. XXVIII. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi-Ankara.

1993

ÇEKİRGE, P.(1993) İntiharıma İki Saat Kala, Cep Kitapları.

CEYHUN B. Türkiye'de İntihar Olgusu: Bibliyografya 1990-1992 (Derleme) *Kriz Dergisi*, **1(2):** 84-87.

Çin'deki Kültür Devrimi ve İntihar, Türk Edebiyatı, S:242, s.33, Aralık **1993**

ÇÖLBAŞI, A. (1993) Adolesan İntihar Girişimlerinde Rol Oynayan Çeşitli Risk Faktörleri. Tıpta Uzmanlık Tezi. Sağlık Bakanlığı Şişli Eftal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul.

ÇUHADAROĞLU, F., SONUVAR, B. **(1993)** Adolesan intiharları ve kendilik imgesi. *Türk Psikiyatri Dergisi* **4(1):** 29-38.

Depresyon Tanısı Alanların Kişilik Özellikleri. *Gülhane Askeri Tıp Akademisi Bülteni* **35:** 299-308.

DİLBAZ, N., BİTLİS, V. (1993) The Clinical efficacy of Fluvoxamin in Suicidal Ideation. IX World Congress of Psychiatry-Rio-Brazil.

DİLBAZ, N., SEBER, G. (1993) Umutsuzluk kavramı: depresyon ve intiharda önemi. *Kriz Dergisi* **1(3):** 134-138.

DİLSİZ, A., DİLSİZ, F. (1993) İntihar girişimlerinde belirtilen nedenler. *Kriz Dergisi* **1(3):** 124-128.

ERGİN, GN. (1993) İntihar Girişimi Olan ve Olmayan Ergenlerin Kendini Kabul ve Depresyon Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ERKUL, A. (1993) Kavramsal Düzeyde İntihar Tartışmaları. Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, *Sosyal Bilimler Dergisi* **16:** 249-280.

FİDANER, H., FİDANER, C. (1993) İntihar. Hekimler Yayın Birliği, *Depresyon Monografları Serisi* **5:** 239- 248.

GÜLER, Z. (1993) Türkiye'de Son On Yılda İstatistiklere Yansıyan İntiharların Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

GÜNEY, M., ÖZDEN, A. (1993) Şizofrenide depresyon ve intihar. *Kriz Dergisi* **1(2):** 76-83.

HOCA, M. **(1993)** TCK' da İntihara İkna ve Yardım Suçu. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KAYA, N. (1993) Yatan Psikiyatrik Hastalarda İntihar Girişiminin Sosyodemografik Faktörler ve Psikiyatrik Tanılarla İlişkisi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul.

KOÇ, İ., ALBAYRAK, F. (1993) Türkiye'de intihar olgusu. *Nüfüsbilim Dergisi* **15:** 55- 68.

ÖZŞAHİN, A., ÖZGEN, F., GÜLÇAT, Z., AYDIN, H. (1993) İntihar Girişiminde Bulunan Anksiyete ve Depresyon Tanısı Alanların Kişilik Özellikleri. *Gü1hane Askeri Tıp Akademisi Bülteni* **35:** 299-308

ÖZŞAHiN, A., ÖZGEN, F., GÜLEÇ, N., ÖZÇUBUKÇUOĞLU, A., AYDIN, H. (1993) İntihar girişimi yaşam olayları. *Gü1hane Askeri Tıp Akademisi Bülteni* **35(3):** 711- 719.

PALABIYIKOGLU, R., AZİZOĞLU, S., ÖZAYAR, H., BERKSUN, OE. (1993) İntihar girişimi olan ve olmayan depresiflerin aile işlevleri. *Kriz Dergisi* **1(3):** 114-123.

PALABIYIKOGLU, R., AZİZOĞLU, S., ÖZAYAR, H., ERCAN, A. (1993) İntihar Girişiminde Bulunanların Aile İşlevlerinin Değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi* **1(2):** 69-75.

PALABIYIKOĞLU, R. (1993) İntihar davranış1arında ailenin rolü ve önemi. *Kriz Dergisi* **1(2):** 62- 68.

ŞAHİN, AR., **ÖZKAN, A.** Hastane tedavisi gerektiren intihar girişimleri. *Kriz Dergisi* **1(3):** 129-133.

SALAÇİN, S., GÜLMEN, MK., ÇEKIN, N., ŞEN, F. (1993) Adana'da Kaza, Cinayet ve İntiharlarda Ölüm Nedenleri Ve Rastlanma Sıklığı. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri-Antalya, Bildiri Kitabı 1993; 327-331.

SAYIL, I., ORAL, EA., GÜNEY, S., AYHAN, N., AYHAN, O., DEVRİMCİ, H. (1993) Ankara'da intihar girişimleri üzerine bir ça1ışma. *Kriz Dergisi* **1(2):** 56-61.

SONUVAR, B. Gençlik çağı Depresyonları ve İntiharlar. 3. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kongresi, Panel.

1994

ALVAREZ, A. (1994) İntihar; Kan Dökücü Tanrı. (Çev: Zuhal Çil Sarıkaya) Feryal Matbaacılık. Öteki Yayınları-Ankara, (Genişletilmiş İkinci Basım)

BİTLİS, V., TÜZER, T., BAYAM, G., DİLBAZ, N., HOLAT, H., TAN, D. (1994) Genel bir hastanede acil servise intihar girişimi nedeniyle başvuran hastaların retrospektif incelenmesi. *Kriz Dergisi* **2(2):** 323-326.

CEYHUN, B. (1994) 1980-1994 yılları arasında intihara ilişkin yayınların çok yönlü değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi* **2(1):** 255-260.

CEYHUN, B. (1994) Yaşlılık, narsistik krizler ve intihar (Çev). *Kriz Dergisi* **2(2):** 331-333.

ÇETİNGÜÇ, M., BÜYÜKÇAKIR, C. (1994) Askeri ortamlarda intihar sorunu. *Kriz Dergisi* **2(1):** 247-249.

DİE (1994) İntihar İstatistikleri 1992. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası,Ankara.

DİLBAZ, N., HOLAT, H., BAYAM, G., BİTLİS, V., TÜZER, T. **(1994)** İntihar Girişiminde Bulunan Hastalarda Psikiyatrik Bozukluklar. (Depresyon). III. Anadolu Psikiyatri Günleri-Trabzon,1994.

ERBULAK, F. (1994) İntiharı ertelemek , Broy Yayınları, Ocak.

FİDANER, C., FİDANER, H. (1994) Türkiye'de yaşlı intiharları epidemiyolojisi. *Türk Psikiyatri Dergisi* **5(1):** 69-72.

HAWTON, K., CATALAN, J. (1994) İntihar Girişimi. (Çev. Birsen Ceyhun) Hekimler Yayın Birliği-Ankara.

HOLAT, H., BİTLİS, V., DİLBAZ, N., TÜZER, T., BAYAM, G. (1994) İntihar girişimlerinde ümitsizlik ve depresyon. *Kriz Dergisi* **2(1):** 320-322

KARA, H., ALPKAN, L., KARAMUSTAFALIOĞLU, N., AĞARGÜN, MY. (1994) İntihar Teşebbüsünde Bulunan Alkol Bağımlılarının Sosyodemografik ve Klinik Özellikleri, 30. Ulusal Psikiyatri Kongresi ve Türk Psikiyatrisinin Güncel Sorunları Uydu Sempozyumu.

KAYA, N. (1994) Psikiyatrik Hastalarda İntihar Girişimi.30. Ulusal Psikiyatri Kongresi ve Türk Psikiyatrisinin Güncel Sorunları Uydu Sempozyumu.

KOÇAL, N., COŞAR, B., CANDANSAYAR, S. ve ark. (1994) Yatan psikiyatrik hastalarda intihar girişimi olanlarda demografik özellikler ve psikiyatrik bozuklukların retrospektif araştırılması. *Kriz Dergisi* **2(2):** 327-330.

ODAĞ, C. (1994) Özkıyım: Bir tanımlama denemesi. *Türk Psikiyatri Dergisi* **5 (4):** 265-271.

ORAL, EA. (1994) İntihar Girişimi Olan Kadınların Duygularını Açma Davranışı ile Kaygı Durumları Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi. H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Uygulamalı Psikoloji, Ankara.

ORAL, EA. (1994) İntihar girişimi olan kadınların duygularını açma davranışı. *Kriz Dergisi* **2(1):** 299-310.

ÖTEN, N., DİLSİZ, A. **(1994)** İntihar Girişiminde Bulunan Bir Grup Ergenin Aile İşlevlerinin Değerlendirilmesi. *3P Dergisi* **2(3):** 227- 234.

ÖZSAN, H., SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD. (1994) İntihar olgusunun adli yönü üzerine bir çalışma. *Düşünen Adam* **7:** 21-24.

ÖZTÜRK, O. (1994) Özkıyım (İntihar) Sorunu. Ruh Sağlığı ve Bozuklukları Kitabı. Hekimler Yayın Birliği –Ankara, 243-244.

PALABIYIKOĞLU, R., AZİZOGLU, S., HARAN, S., ÖZAYAR, H. (1994) Gazetelerdeki intihar haberlerinin okuyucuya nasıl yansıtıldığına ilişkin bir çalışma. *Kriz Dergisi* **2(1):** 285-292.

PALABIYIKOĞLU, R. (1994) İntihar davranışı ve kitle iletişim araçları. *Kriz Dergisi* **2(1):** 277- 284.

SAYIL, I. (1994) Türkiye'de intihar sorunu. *Kriz Dergisi* 2(1);293-298.

SEVİNÇOK, L., KAYALI, M., CEYHUN, B., YÜKSEL, N. (1994) Şizofreni ile İntihar

SHAPIRO GOTTLIEB, P. (1994) İntihar; Sebepler Ve Önlemler. Çocukluk ve İlk Gençlik Depresyonu Kitabı.(Çev; Meral Kesim) Papirus Yayınevi- İstanbul 1994: 143-159.

SIR, A., ÖZKAN, M., KANBEROĞLU, K., ve ark. (1994) Türkiye'de tıp öğrencilerinin intihara bakışı. *Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* **10(4):** 531-538.

STEINKE, D. (1994) Sarışın İntihar. (Çev: Şengül Celasun). Gü1 Yayınları. Gül Ofset İstanbul.

TÜZER, T., BAYAM, G., BİTLİS, V., HOLAT, H., DİLBAZ, N. (1994) Genel Bir Hastanenin Psikiyatri Kliniğine İntihar Girişimi Nedeniyle Gönderi1en Hastaların Sosyodemografik Özellikleri. Depresyon- III. Anadolu Psikiyatri Günleri-Trabzon.

YILMAZ, A., AZMAK, D., ŞEKER, V. (1994) İntihar etiyolojisinde ağrı: 2 olgu sunumu. *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* **11(1-3):** 409 - 415.

YÜKSEL, N., CEYHUN, B. (1994) İntihar .Temel Belirtiler Kitabından. (ed) N. Yüksel. Hatipoğlu Matbaası-Ankara.

1995

AĞARGÜN, MY., KARA, H., KARAMUSTAFALIOĞLU, N., ÜÇIŞIK, M. (1995) İntihar girişiminde bulunan alkol bağımlılarının demografik verileri ve klinik özellikleri. *Türk Psikiyatri Dergisi* **6(3):** 198-202.

BAYAM, G., DİLBAZ, N., BİTLİS, V., HOLAT, H., TÜZER, T. (1995) İntihar davranışı ile depresyon ümitsizlik, intihar düşüncesi ilişkisi; intihar davranışı ölçeği geçerlik, güvenirlik çalışması. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 223-225.

BAYAM, G., DİLBAZ, N., HOLAT, H., BİTLİS, V., TÜZER, T. (1995) Genel bir hastanede acil servise intihar girişimi nedeniyle başvuran ergenlerin sosyodemografik özellikleri. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* **1995; 2(2):** 57-62.

BAYAM G, HOLAT H, DİLBAZ N, BİTLİS V, TÜZER T, BERKSUN OE. (1995) Ergenlerde intihar davranışı ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliği. 31. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi Bildirisi, İstanbul.

BAYKAL, Y., PAY, S., SAĞLAM, K., KOÇ, B., ERİKÇİ, S., ÇALIŞKANER, Z., KOCABALKAN, F. (1995) İntihar girişiminde bulunanlarda serum kolesterol düzeyleri. *Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi* **15(5):** 351-353.

BERBER, S. (1995) İntiharın psikodinamik kuramı. *3P Dergisi* **3(2):** 55-58.

BERKSUN, O., ORAL, A., GÜNEY, S., DURAN, A., BÜYÜKÇELİK, D., SAYIL, I. (1995) Suicide Attempters: Cry for Help. 18. Congress of International Association for Suicide Prevention, Venedik-İtalya.

BERKSUN, OE., SAYIL, I., DİLBAZ, N., GÜNEY, S., ORAL, EA., ÖZDEN, A. (1995) Depression and Hopelessness in Suicide Attempts. 15. Dünya Sosyal Psikiyatri Kongresi Bildirisi, Roma-İtalya.

BERKSUN, OE. (1995) İntihar Davranışı Gösteren Bireylerde İki Defekt: Kesitsel ve Gelişimsel Bir Faktör Olarak Aile. III Anadolu Psikiyatri Günleri (Ed; Doç Dr Mehmet Bekaroğlu). Karadeniz Ruh Sağlığı Derneği Yayını 1995; 1 ; 185-191.

BİTLİS, V., DİLBAZ, N., BAYAM, G., TÜZER, T., HOLAT, H. (1995) Ergenlerde Ümitsizlik, Depresyon, İntihar Niyeti ve İntihar Düşüncesi. 31. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi Bildirisi, İstanbul.

BİTLİS, V., TÜZER, T., HOLAT, H., DİLBAZ, N., BAYAM, G. (1995) İntihar Girişimi ve İntihar Davranışı İlişkisi. 31. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi Bildirisi, İstanbul.

ÇETİNGÜÇ, M., ÖKSÜZ, A. (1995) Pilot Psikozları ve İntiharlar. 31. Ulusal Psikiyatri Kongresi İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını, 44-45.

DİE (1995); İntihar İstatistikleri 1993. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLBAZ, N. (1995) Psikiyatrik Hastalıklarda İntihar. Depresyon-III Anadolu Psikiyatri Günleri (Ed; Doç Dr Mehmet Bekaroğlu) Karadeniz Ruh Sağlığı Derneği Yayını 1: 169-175.

DİLBAZ, N., BİTLİS, V., BAYAM, G., HOLAT, H., TÜZER, T. (1995) Ergenlerde İntihar Niyeti Ölçeği Geçerlik ve Güvenirliği. 31. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi Bildirisi, İstanbul.

DİLBAZ, N., BİTLİS, V., BERKSUN, OE., BAYAM, G., GÜNEY, S., HOLAT, H., TÜZER, T. (1995) Beck İntihar Niyeti Ölçeği. *3P Dergisi* **3(2):** 28-31.

DİLBAZ, N., HOLAT, H., BAYAM, G., TÜZER, T., BİTLİS, V. (1995) İntihar Düşüncesi Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirliği. 31. Ulusal Psikiyatrik Bilimler Kongresi Bildirisi. İstanbul.

EĞRİLMEZ, A., ÖNAL, C., METE, L., KÜLTÜR, S. (1995) Özkıyım Girişiminde Bulunan Erişkinlerde Sosyodemografik Özellikler Ve Tanı Dağılımının Araştırılması. 31. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını, 43.

GÜLEÇ, C. (1995) Depresyon ve İntihar Epidemiyolojisi. Halk Sağlığı Temel Bilgiler Kitabı. Eds. Münevver Bertan, Çağatay Güler. Güneş Kitabevi- Ankara 448-450.

GÜRPINAR, SS., BEKAROĞLU, M., HOCAOĞLU, Ç., ve ark. (1995) Trabzon Merkez İlçede 1989 1993 Yılları Arasında İntihar Epidemiyolojisi. III. Anadolu Psikiyatri Günleri-Trabzon. Bildiri Özetleri Kitabı, 6.

HARAN, S., AYDIN, O. (1995) Depresyon, umutsuzluk, sosyal beğenirlik ve kendini kurgulama düzeyinin intihar fikirleri ile ilişkisi. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 218-222.

HARAN, S., BERKSUN, OE. (1995) PKUAM intihar düşüncesi ölçeği: ölçek geliştirme üzerine bir pilot çalışma. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 206-207.

HARAN, S.(1995) Depresyon, Umutsuzluk, Beğenirlik Ve Kendini Kurgulama Düzeyi ile İntihar Fikirleri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

İntihar ve Toplumsal Sorumluluk Açısından Basın. *Türk Psikoloji Bülteni* **1995; 3:** 59-60.

KAHYAOĞLU, Y. (1995) Bir Grup Panik Bozukluklu Hastada Özkıyım Girişimlerinin Yaygınlığının Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Atatürk Devlet Hastanesi 1995, İzmir.

KARAHÜSEYİNOĞLU, M. (1995) Antik Yunan tragedyasında intihar. *3P Dergisi* **3(1):** 33-39.

ODAĞ,C. (1995) E Scneidman'ın Özkıyım Tanımlaması Ve Ona Eleştirilerim. 2. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu Bildirisi, Kuşadası-İzmir.

ODAĞ, C. (1995) İntihar (Özkıyım). İzmir Psikiyatri Derneği Psikoterapi Eğitim Grubu Yayınları, Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova/İzmir.

ÖNAL, C., EĞRİLMEZ, A., KÜLTÜR, S. (1995) Özkıyım Girişiminde Bulunan Erişkinlerde Güdüleyici Etmenler. 31. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını, 44.

ÖNAL, C. (1995) Özkıyım Girişiminde Bulunan Bir Grup Erişkinde Girişimi Güdüleyici Etkenlerin Ve Yakınlarının Tepkilerinin Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, İzmir.

ORAL, EA. (1995) İntihar girişimi olan kadınların duygularını açma davranışı. *Kriz Dergisi* **3(1- 2):** 208- 214.

ÖZÇELİK, N. (1995) Toplumsal İlişki Türlerinin İntihar Olgusu Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

PALABIYIKOĞLU, R., HOVARDAOĞLU, S., AZİZOĞLU, S. (1995). Gazetelerde yayınlanmış intihar haberlerine karşı tutumlar.*3P Dergisi* **3(1):** 15-20

PALABIYIKOĞLU, R. (1995) İntihar davranışı ve medya. *Türk Psikoloji Bülteni* **3(1):** 15 20.

PALABIYIKOĞLU, R. (1995) İntihar Davranışı. Depresyon - III. Anadolu Psikiyatri Günleri (Ed; Doç. Dr. Mehmet Bekaroğlu) Karadeniz Ruh Sağlığı Derneği Yayını 1 : 167-168.

PALABIYIKOĞLU, R. (1995) İntihar ve Medya İlişkisi. Depresyon - III. Anadolu Psikiyatri Günleri (Ed; Doç Dr Mehmet Bekaroğlu) Karadeniz Ruh Sağlığı Derneği Yayını 1 ; 177-184.

ŞAHİN, NH. (1995) Litvanya İntihar Araştırmaları Birliği'nin Medyaya Duyurusu.(Çev.). *Türk Psikoloji Bülteni* **3:** 61.

SAYIL, I., BERKSUN, OE., ORAL, EA., GÜNEY, S., BÜYÜKÇELİK, D., DURAN, A. (1995) İntihar girişimleri; yardım çağrısı. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 215-217.

SIR, A., ÖZKAN, M., KANBEROĞLU, K. ve ark. (1995) Doktor ve hemşirelerin intihara bakışı. *Dicle Tıp Dergisi* **22(2):** 79-84.

SUVARLI, MK. (1995) Çocuklarda ve Adölesanlarda İntihar Araştırmaları, Önlemler Ve Çözüm Önerileri. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 75-87.

TEZCAN, AE., ÇULHA, F., KARABULUT, C., NAMLI, M. (1995) Çocuklarda Özkıyım Düşüncesi. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını :42.

TEZCAN, AE., OĞUZHANOĞLU, NK., ÜLKEROĞLU, F. (1995) Çocuk ve gençlerde intihar girişimleri. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 83-87.

TEZCAN, AE., ÜLKEROĞLU, F., ÇULHA, F., KARABULUT, C. (1995) Panik Bozukluk ve Özkıyım. 31. Ulusal Psikiyatri Kongresi , İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını 1995; 42.

TUTKUN, H., ŞAR, V., YARGIÇ, İ., ÖZPULAT, T., YANIK, M. (1995) Yatarak Tedavi Görmekte Olan Psikiyatri Hastalarında Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Yaşantıları ile İntihar, Kendine Zarar Verme Davranışı ve Dissosiyatif Belirtilerin İlişkisinin İncelenmesi. 31. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İstanbul. Bildiri Özet Kitapçığı; Türk Nöropsikiyatri Derneği Yayını 1995; 71.

TÜZER, T., BAYAM, G., BİTLİS, V., HOLAT, H., DİLBAZ, N. (1995) İntihar girişiminde yöntem seçimini etkileyen faktörler. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 226-228.

TÜZER, T., HOLAT, H., DİLBAZ, N., BAYAM, G., BİTLİS, V. (1995) İntihar girişimi için riskli olabilecek davranışların belirlenmesi. *Kriz Dergisi* **3(1-2):** 229-231.

SÜMER, Z., ZAFER, S. (1995) Hemingway'in Trajik Sonunun Eserleri Aracılığı ile Önceden Sezinlenebilir Olup Olmadığı. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

1996

AŞICIOĞLU, F., SEÇKİN, Ç., ÜNER, HB., KOLUSAYIN, RÖ. (1996) Çok sayıda ateşli silah yarası bulunan intihar olguları. *Adli Tıp Dergisi* **12 (1-4):** 59-68.

AYHAN, N. (1996) Ülkemizde İntihar Verilerinin Toplanması Ve Derlenmesi; Kavramlar, Yöntemler ve Zaman Serileri. Kriz Dergisi 1996; **4(1):** 23-33.

BAYAM, G. (1996) İntihar ve İntihar Girişimlerinin Biyolojik Yönleri. III. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu.

BEKAROĞLU, M., HOCAOĞLU, Ç., GÜRPINAR, S., BİLİCİ, M., AYYILDIZ, M. (1996) 1995 Yılında Trabzon'da İntihar İnsidansı. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara .

ÇAYKÖYLÜ, A., COŞKUN, İ., ÖZER, H., KIRPINAR, İ. (1996) Özkıyım Girişiminde Bulunanlarda Sosyodemografik Özellik ve Tanı Dağılımı. III. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu.

ÇEKİRGE, P. (1996) Niçin İntihar, Altın Kitaplar, Ekim.

ÇELİKER, H., TEZCAN, E., GÜNAL, İ., ÇELEBİ, H., DÖNDER, E. (1996) Elazığ Bölgesinde İntihar Amaçlı Zehirlenmelerin Demografik Özellikleri. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* **10(1):** 33-37.

CÖNGEVEL, M. (1996) Hemodiyaliz Hastalarında Depresyon ve İntihar Düşüncesine Etkili Faktörlerin Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Haydarpaşa Eğitim Hastanesi, İstanbul.

ÇULHA, F., KULOĞLU, M., TEZCAN, AE., ATMACA, M., ÜLKEROĞLU, F. (1996) İntihar Girişiminde Bulunan Bireylerde Plazma Kolesterol Düzeyleri. 33. Ulusal Psikiyatri Kongre Bildirisi, Antalya.

KİNGDON D, JENKİNS, R. (1996) (Çev; Özgüven HD.) İngiltere'de intiharın önlenmesi. *Kriz Dergisi* **4:** 7-12.

DEREBAŞI, I. (1996) Beck Umutsuzluk Ölçeği'nin Ege Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Geliştirilmesi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

DİE (1996) İntihar İstatistikleri 1994. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİE (1996) İntihar İstatistikleri 1995. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLBAZ, N. (1996) İntihar Girişimlerinde Ölçek Çalışmaları. III. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu.

DİLEK, L., ARIKAN, Ç. (1996) İntihar Girişiminde Bulunan Bireylerin Destek Sistemlerini ve Yaşamı Değerlendirmeleri. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara.

DİLEK, L. (1996) İntihar Girişiminde Aile İlişkilerinin Rolü. Ruh Hastalıklarının Tedavisinde Psikososyal Bir Boyut. Şafak Matbaacılık, Ankara, 27-62.

DİLSİZ, A., DİLSİZ, F. (1996) Çocuk ve gençlerde intihar girişimi; kontrollü bir çalışma. *Kriz Dergisi* **4 (1):** 1-7.

ERSEVER, OG. (1996) İntihar Krizinde Müdahale. III. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu, Çanakkale.

ERSEVER, OG. (1996) İntihar krizinde müdahale. *Kriz Dergisi* **4(1):** 67-69.

GÜNER, H. (1996) Adölesan İntihar Girişimlerinin İncelenmesi ile İlgili Bir Araştırma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

BESKOW, J., WASSERMAN, D. (1996) Çev; Devrimci Ö. H. İsveç'te intiharın önlenmesi ile ilgili ulusal bir program. *Kriz Dergisi* **4:** 13-15.

JENKİNS, C., SUSAN, H., MARC, R. (1996) İntihar Riskini Değerlendirmek İçin Görüşme Soruları. Psikiyatristler İçin Cep Klavuzu. Çev; Tüzer T. Compos Mentis Yayınları Ankara; 1996; 39-41.

KAYA, N., GÖLBAŞI, A., YURTSEVER, H. (1996) Adölesan İntihar Girişimlerinde Sosyodemografik Özellikler. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi 1996, Ankara.

KAYA, N., GÖLBAŞI, A., YURTSEVER, H. (1996) Adölesan İntihar Girişimlerinde Stresli Yaşam Olayları, ümitsizlik ve depresyonun rolü. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara .

KOÇ, B., BAYKAL, Y., ÖZGEN, F., MAS, R., KOCABALKAN, F. (1996) Ciddi Suisid Girişiminde Bulunan Kişilerde Solubl Immunite. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara .

NİLS, P. **(1996)** (Çev; Özgüven, HD) Norveç'te intiharın önlenmesi ile ilgili ulusal plan. *Kriz Dergisi* **4:** 17-21.

ÖZKAN, A., ŞAHİN, AR., ÖZDEMİR, G., GÜZ, H. (1996) İntihar Girişiminden Sonra Aile ve Bireyin Tutumu ve Diğer Özellikleri. 32.Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara .

ÖZMEN, M., ARICI, A., ÖZMEN, E., EKER, E. (1996) Yaşlıda İntihar. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara.

SAYIL, I. ve ark. (1996) Attempted suicides in Ankara. *Crisis* **19:** 47-48.

SAYIL, I., AZİZOĞLU, SB. (1996) Türkiye'de İntihar Olgusu, Bibliyografya. Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları No II., Ankara.

SAYIL, I., TUĞCU, H. (1996) Toplumumuzda İntihar ve Cinayet Üstüne Kıyaslamalı Bir Çalışma. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara .

SAYIL, I. (1996) Bir Yardım Çağrısı Olarak İntihar ve Acil Serviste Kriz Odası Uygulamaları. *Organorama* **1:** 18-19.

SAYIL, I. (1996)İntihar Girişimlerinde İlk Yardım. Kriz ve Krize Müdahale Kurs Notları. Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi Ankara: 101-123.

SAYIL, I. (1996) İntiharlar. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları. Ed. Işık Sayıl. AÜTF Antıp A.Ş. Yayınları, Ankara: 203-215.

SAYIL, I., PALABIYIKOĞLU, R., BERKSUN, OE. (1996) Ankara'daki Geniş Tabanlı İntihar Girişimleri Üzerine Retrospektif Bir Çalışma. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara.

ŞENER, Ş, ŞENOL, S. (1996) İntihar girişimi nedeniyle başvuran ergenlerin değerlendirilmesi ve kısa süreli izlem. *3P Dergisi* **4 (2):** 100-107.

SOYLU, C., ALİOĞLU, Z., KÖROĞLU, MA. (1996) İntihar Amaçlı Ası Sonrası Ortaya Çıkan Bir Pedünküler Hallüsinozis Olgusu. 32. Ulusal Psikiyatri Kongresi, Ankara.

TEZCAN, E., ÜLKEROĞLU, F., ÇULHA, F., KARABULUT, C. **(1996)** Panik bozukluk ve intihar. *Erciyes Tıp Dergisi* **18(1):** 7-10.

TUĞCU H. (1996) Normal ve Depresif Kişilerde Çeşitli Faktörlere Göre İntihar Olasılığı. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILMAZ, V. (1996) Türkiye'deki İntiharlara İlişkin Çok Değişkenli Kategorik Verinin Log Linear Modellerle Analizi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

1997

BEZCİ, M. (1997) İntihar. *Hipokrat Dergisi* **61:** 50-52.

ÇAYKÖYLÜ, A., COŞKUN İ., KIRKPINAR İ., ÖZER H. (1997) Özkıyım Girişiminde Bulunanlarda Sosyodemografik Özellikler ve Tanı Dağılımı. *Kriz Dergisi,* **5 (1):** 37-42.

ÇELİK, O., ÖZDEN, SY., AYER, A. (1997) Şizofren Bireylerin Şiddet Ve İntihar Davranışının Yatış Sıklığı İle İlişkisi. 33. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

COŞAR, B., ARIKAN, Z., IŞIK, E. (1997) İntihar Girişiminde Bulunan Kişilerde Annelerinin Aile İşlevlerini Değerlendirme Biçimleri. 33. Ulusal Psikiyatri Kongresi- Antalya, Bildiri Metin Kitabı 1997.

ÇULHA, F., KULOĞLU, M., TEZCAN, AE., ATMACA, M., ÜLKEROĞLU, F. (1997) İntihar girişiminde bulunan bireylerde plazma kolesterol düzeyleri. *Kriz Dergisi* **5(2):** 79-86.

ÇULHA, F., KULOĞLU, M., TEZCAN, AE., YILDIZ, M. (1997) Elazığ Bölgesinde İntihar Girişiminde Bulunan Erişkinlerde Eksen I Ve Eksen II Tanıları. IV. Sosyal Psikiyatri Kongresi Bildirisi,Adana.

ÇULHA, F. (1997) Elazığ Bölgesinde İntihar Girişiminde Bulunan Bireylerde Psikiyatrik Tanılar, Kişilik Bozuklukları ve Plazma Kolesterol Düzeyleri. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi, Elazığ.

ERKOL,Z. (1997) Bir İntihar Olgusu Nedeniyle El Bombası Yaralanmaları, II. Adli Bilimler "Balistik" Sempozyumu.

ERTÜRK, S., AKTAŞ, EÖ., KARALI, H. ve ark. (1997) 1988-1992 yılları arasında İzmir'de otopsisi yapılan intiharların değerlendirilmesi. *İbn-i Sina Tıp Dergisi* **3:** 31-34.

FENTON, WS. ve ark. (1997) Şizofreniklerde Özkıyım İçin Risk Faktörlerinin Tanınması. (Çev.) Psycholit- Psikiyatri Literatür Kulübü, Hekimler Yayın Birliği, 2; 2.

FORSELL, Y., JORM, AF., WİNBLAD, B. (1997) Yaşlı Populasyondaki Özkıyım Düşünceleri ve İlişkili Faktörler. (Çev.) Psycholit-Psikiyatri Literatür Kulübü Hekimler Yayın Birliği 1997; 2; 7.

GİDİŞ, D., KAYA, N., ÇİLLİ, SA., ÖZKAN, İ., ŞAHİNOĞLU, U. (1997) Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne intihar girişimi nedeni ile başvuran ergenlerin değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi* **5 (1):** 7-13

HAN, C. (1997) Felsefi İntihar ve Ötesi , Kora Yayın, Kasım.

HARRİS, EC., BARRCLOUGH, B. (1997) Mental Bozukluklarda Bir Veri Olarak Özkıyım. (Çev.) Psycholit- Psikiyatri Literatür Klubü, Hekimler Yayın Birliği 2; 9.

KENT, A., GODDARD, KL., VANDER B., RAPHAEL, FJ., MCCLUSKEY, SE., LACEY, JH. **(1997)** Düşünülmüş Kendini Zehirleme Sonrasında Hastaneye Kabul Edilen Hastalarda Yeme Bozukluğu. (Çev.) Psycholit- Psikiyatri Literatür Klübü. Hekimler Yayın Birliği, 2; 6.

KOÇAL, N. (1997) Majör Depresif Bozukluk ve Şizofrenide Özkıyım Olasılığının Kan Kolesterol Düzeyleri, Psikometrik Ölçümler Ve Bazı Değişkenlerle İlişkisi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara.

MİCHEL, K., RUNESON, B., VALACH, L., WASSERMAN, D. Özkıyım Girişimi Olan Kişilerin Olay Öncesi Pratisyen Doktor ile Temasları. (Çev.) Psycholit- Psikiyatri Literatür Klubü, Hekimler Yayın Birliği, 2; 8.

OKMAN, T. (1997) Türkiye'de intihar istatistiklerinin metodolojisi, sistemi ve eğilimi. *Kriz Dergisi* 5 (1); 43-57.

ORAL, G. (1997)İntihar ve Adli Bilimler. *Yeni Sempozyum* 35 (2-3); 46-57.

ÖZEN, İ. **(1997)** İntihar, Ozan Yayıncılık, Sonbahar.

PALABIYIKOĞLU, R., ORAL, A., BİNİCİ, S., HARAN, S. (1997) İntihar girişimi olan ve olmayan kriz olgularının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kriz Dergisi* **5 (1):** 25-31.

PALABIYIKOĞLU, R., ORAL, A., BİNİCİ, S., HARAN, S. (1997) İntihar Girişimi Olan ve Olmayan Kriz Olgularının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. IV. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu Bildirisi,Adana.

PELKONEN, M., MARTTUNEN, M., PULKKİNEN, E., LAİPPALA, P., ARO, H. (1997) Özkıyım Eğilimi Olan Poliklinik İzlemindeki Ergenlerin Özellikleri. (Çev.) Psycholit- Psikiyatri Literatür Klubü, Hekimler Yayın Birliği, 2; 7.

SAYIL, I., TUĞCU, H. (1997) A Comperative Study on Suicide and Homicide in Turkish Society. 19. Congress of International Association for Suicide Prevention, Adelaide-Avusturalya.

SAYIL, I. (1997) Krize ve İntihara Müdahale. 33. Ulusal Psikiyatri Kongresi-Antalya, Bildiri Özet Kitabı 1997; 303-304.

SAYIL, I. (1997) Review of Suicide Studies in Turkey. *Crisis* **18:** 124-127.

SAYIL, I. ve ark. Attempted Suicide in Ankara. Suicide Prevention :the Global Context. Eds: R.Kosky, HS. Eshkevari, RD. Goldney, R. Hassan. Plenum-NewYork, 201-204.

SIRMA, G. (1997) İntihar Girişimi Sonucu Acil Servise Başvuranlar Üzerinde Prospektif Bir İnceleme. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, 1997, İstanbul.

SONUVAR, B. (1997) Ergenlerde Özkıyım ve Özkıyım Girişimleri. Ergenlikte Ruhsal Sorunlara Yaklaşım-II. Ege Psikiyatri Sürekli Yayınları 1997; **2(4):** 493-500.

TAMAM, L., AKBAŞ, D., ÖZPOYRAZ, N. (1997) Homoseksüellik ve intihar: bir olgu sunumu. *Kriz Dergisi* **5 (1):** 33-36.

TARLACI, N., YEŞİLBURSA, D., TÜRKCAN, S., SAATÇİOĞLU, Ö., YAMAN, M. (1997) B kümesi kişilik bozukluklarında kendini yaralama özellikleri. *Türk Psikiyatri Dergisi* **8(1):** 29-35.

TOSUNER, C. (1997) Depresif Duygudurum Bozukluklarında İntihar Davranışının Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Haydarpaşa Eğitim Hastanesi, İstanbul.

TOTAN, S., ÇANKAYALI, R., SONGÜR, E. (1997)İntihar Etyolojili Fasiyal Ateşli SilahYaralanmaları, II. Adli Bilimler "Balistik" Sempozyumu.

TUĞCU H, PALABIYIKOĞLU R, SAYIL I. (1997) A Study of Various Factors Related to Suicide Probability. 19. Congress of International Association for Suicide Prevention, Adelaide-Avusturalya.

TÜZÜN, Z. (1997) Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Olayları, Depresyon, Sosyal Destek Sistemleri, Yaşama Nedenleri Ve İntihar Olasılığı. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

1998

ARABUL, G., ÖZDEN, SY., SEVİM, ME., YARGIÇ, İL. (1998) Fahişelerde Depresyon ve İntihar. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi -İzmir, Bildiri Kitabı.

ASLAN S. (1998) Genel Hatları ile Türk Romanında İntihar. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 1998.

ATAOĞLU, A., ÖZKAN, M., SIR, A., ALTINDAĞ, A., ÖZBULUT, Ö. (1998) Depresif hastalarda serum kolesterol, trigliserit seviyeleri ile intihar girişimi ve depresyon arasındaki ilişki . *Düşünen Adam* **11(2):** 33-38.

CANETTO, SS., LESTER, D. (1998) Suisidal kadınlar; önleme ve müdahale stratejileri. Çev; Bedriye Öncü. *Kriz Dergisi* **6 (1):** 45-53.

ÇETİN, M., ÖZÇUBUKOĞLU, A., TOSUNER, C. (1998) İntihar Davranışının Oluşumunda Etkili Olan Faktörlerin Araştırılması. V. Sosyal Psikiyatri Sempozyumu.

DİE (1998) İntihar İstatistikleri 1996. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLBAZ, N., ÖZEN, AR., ARIKAZAN, M., GÜZ, H., KANDEMİR, S. (1998) Venlafaksin'in Major Depresyonda Etkinlik ve Emniyeti, Ümitsizlik, İntihar Düşüncesi ve Anksiyete Üzerine Etkisi: Bir Açık Çalışma 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi ve Uluslararası Uydu Sempozyum "Dünyada Kültür ve Tanı".

EKİCİ, G. (1998) Psikiyatrik Hastalardaki Ölümle Sonuçlanmış İntihar Olgularında Sosyodemografik ve Klinik Bulgular. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul.

EKİNCİ, M., ŞAYİR, AO. (1998) İntihar ve Hemşirelik Girişimleri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi.

ERCAN, ES., AYDIN, C. (1998) İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerin Sosyodemografik ve Ailesel Özellikleri. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi -İzmir, Bildiri Kitabı.

ERCAN, ES. (1998) İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerde Sosyodemografik, Psikiyatrik ve Ailesel Özelliklerin Araştırılması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir.

GİDİŞ, D., KAYA, N., ŞAHİNOĞLU, U., ÇİLLİ, A., HERKEN, H., ÖZKAN, İ. (1998) İntihar Girişiminde Bulunan Olgularda Serum Kolesterol ve Trigliserit Düzeyleri. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi -İzmir, Bildiri Kitabı.

MEMİLİ, S. (1998) İntihar; İçimizdeki Put. Papirus **22:** 52-54.

OĞUZ, NY. (1998) Anadolu Uygarlıklarında İntihar Düşüncesinin Evrimi. V. Türk Tıp Tarihi Kongresi.

ÖZSAN, H., TUĞCU, H. (1998) Şizofrenik Hastalarda İntihar Olasılığının Çeşitli Faktörlere Göre İncelenmesi. *Kriz Dergisi* **6 (1):** 33-39.

ŞAHİNOĞLU, DG. (1998) İntihar Girişimi ile Kişilik Özellikleri ve Serum Kolesterol Düzeyinin İlişkisi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Konya.

SAYAR, K., ACAR, B., YAZICI, K. (1998) İntihar Girişiminde Bulunan Kişilerde Aleksitimi. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İzmir, Bildiri Kitabı.

SAYAR, K., ACAR, B. (1998) İntihar Girişiminde Risk Etkenleri. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi İzmir, Bildiri Kitabı..

SAYIL, I., BERKSUN, OE. (1998) Depresyon ve İntihar. Psikiyatri **2:** 52-56.

SAYIL, I., PALABIYIKOĞLU, R., BERKSUN, OE., ÖZGÜVEN HD., HARAN, S., ORAL, A., AZİZOĞLU, SB., GÜNEY, S. (1998) WHO / Avrupa Çok Merkezli Parasuisid Çalışması; Ankara'da İntihar Girişimleri Üzerine Çok Merkeli Epidemiyolojik Bir Çalışma. 34. Ulusal Psikiyatri Kongresi -İzmir, Bildiri Kitabı.

SAYIL, I. (1998) Bipolar bozukluklarda intihar. *Kriz Dergisi* 1998; **6(1):** 41-44.

SUNGUR Z. (1998) İntihar Olgusunun Sosyal ve Demografik Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi ve Eskişehir Bölgesinde Bir Uygulama Çalışması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

TÜRKER, M. (1998) Sivas Bölgesinde 1994-1996 Yılları Arasındaki İntihar Girişimleri ve Sonuçlarının Adli Tıp Açısından İncelenmesi. Tıpta Uzmanlık Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

ÜNÜGÖR, D. (1998) Joyce Carol Oates'in Eserlerinde Delilikten Kaynaklanan Suç Ve İntihar Teması. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

1999

ARSLANOĞLU, K. (1999) İntihar; Zamanımızın Bir Kahramanı. Adam Yayınları; İstanbul.

AYDEMİR, Ç. (1999)Türkiye'de yaşlı intiharları. *Kriz Dergisi* **7 (1):** 21-25.

BEKAROĞLU, M., BİLİCİ, M., HOCAOĞLU, Ç., GÜRPINAR, S., SOYLU, C. (1999) Trabzon'da 1995 yılı intihar insidansı. *Türk Psikiyatri Dergisi* **10(3):** 190-200

BORA, İ., BAYKARA, A., TÜZÜN, Ü., ŞATIR, T. (1999) Ergenlerin Psikiyatrik Başvuruları, Kimlik Statüleri ve Özkıyım Davranışları, Ergenlerin Kimlik Statülerini Oluşturma Sürecinde Anne-Baba Ergen İlişkileri, İntihar Davranışındaki Risk Etmenleri, Ergende Madde Kullanımı ve İntihar Davranışı.35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

DEDE, H. (1999) Türk Ceza Hukuku ve Adli Tıp Bilimleri Açısından İntihar. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, Ankara.

DİE (1999) İntihar İstatistikleri 1997. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

EKİCİ, G., SAVAŞ, H., ÇITAK, S. (1999) Tamamlanmış İntihar Olgularında Alkol-Madde Kullanımı. 35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

EKİCİ, G., SAVAŞ, H., ÇITAK, S. (1999) İntiharlarda Gözden Kadın İki Önemli Risk Etmeni: Fiziksel Hastalığın Varlığı ve Yetersiz Dozda Tedavi, 35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

EKİCİ, G., SAVAŞ, H., ÇITAK, S. (1999) İntihar Riskini Artıran Psikososyal Etmenler (Sosyal Güvence Yokluğu, Göç ve Diğer Stresörler) 35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ERSÖZ, H. (1999) Olympos Tanrılarının İntiharı , Göz Yayınları, Ocak.

KAYA, N. (1999) Neden İntihar Ediyorlar? Nesil Yayınları, Mart.

MIRSAL, H., PEKTAŞ, Ö., KALYONCU, A., HUTEN, M., ŞATIR, T., MIRSAL, N., YILMAZ, S., BEYAZYÜREK, M. (1999) Alkol Bağımlılığında İntihar Davranışının Araştırılması. 35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

MUNGAN, M. (1999) Oyunlar, İntiharlar, Şarkılar , Metis Yayınları, Kasım.

OĞUZER, Hİ. (1999) Panik Atak Olan ve Olmayan Major Depresyonlu Hastalarda İntihar Davranışının Araştırılması. Tıpta Uzmanlık Tezi. GATA Tıp Fakültesi, Ankara.

ÖZEN, AR. (1999) Majör Depresyon Tanısı Almış Olan Hastalarda İntihar Girişimini Etkileyen Etmenler.Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Numune Hastanesi, Ankara.

ÖZEN, AR., DİLBAZ, N. (1999) Major Depresyon Tanısı Almış Olan Hastalarda İntihar Girişimini Etkileyen Etmenler. 35. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SIR, A. (1999) Diyarbakır'da özkıyım ve özkıyım girişimleri. *Türk Psikiyatri Dergisi* **10(1);** 50-57.

TEMİZ, VH. (1999) Özkıyım Girişimi ile Acile Başvuran Vakalarla Majör Depresyon Tanısı Almış Hastaların Karşılaştırıldığı Bir Çalışma. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Numune Hastanesi, Ankara.

UÇAR, N. (1999) Ergenlerde İntihar Düşüncesi ile İlişkili Değişkenlerin ve Kimlik Statülerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

HEERİNGEN, V. (1999) Belçika'da Sosyal Psikiyatri Uygulamaları ve İntiharı Önleme. 6. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi-Konferans, Kapadokya.

YEŞİLKAYA, B. (1999) Özkıyım Girişiminin Total Kan Kolesterolü ile İlişkisi. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, İstanbul.

2000

AKBIYIK, Dİ. (2000) Acil Servise Başvuran İntihar Girişimlerinin Değerlendirilmesi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

AKBIYIK, Dİ. (2000) Türkiye'de İntihar ile İlgili Çalışmalar: Yüzyılın Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü 2000, Ankara.

ASLAN, M. (2000) Bütün Aşkların İntihar, Papirüs Yayınevi, Haziran 2000

BAŞKAN, T. (2000) Klinik olgu konferansı bir psikiyatristin hastasının intiharına tepkisi. *Kriz Dergisi* **8(2):** 47-52

BEKAROĞLU, M., BİLİCİ, M., HOCAOĞLU, Ç., GÜRPINAR, S., ULUUTKU, N. (2000) Trabzon'da 1995 yılı intihar girişimi insidansı. *Türk Psikiyatri Dergisi* **11(2):** 95-102

BURCU, E. (2001) Gençlik ve İntihar İlişkisi Çerçevesinde Özürlü Olma: Bir Grup Özürlü Üniversite Öğrencisinin İntihar Hakkındaki Düşünceleri", Polis Bilimleri Dergisi 2001; **3(3-4):** 13-38

DEMİRBAŞ, H., ÇELİK, S., DOĞAN,YB. (2000) Yatan Alkol Bağımlılarında İntihar Olasılığının İncelenmesi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ERCAN, ES., VARAN, A., AYDIN, C. (2000) İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerde Sosyodemografik, Psikiyatrik ve Ailesel Özelliklerin Araştırılması. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* **7(2):** 81-91.

ERCİ, B., OKANLI, A. (2000) The Relatioship Between Suicide Comminment and Self care Agancy. I. Uluslar arası &VIII. Ulusal Hemşirelik Kongresi, Antalya.

ESKİN, M. (2000) Ergen ruh sağlığı sorunları ve intihar davranışıyla ilişkileri. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **3(4):** 228-234

GİDİŞ, D., KAYA, N., ŞAHİNOĞLU, U., ÇİLLİ, AS., ERKEN, H., ÖZKAN, İ. (2000) İntihar girişiminde bulunan olgularda serum kolesterol ve trigliserit düzeyleri. *Düşünen Adam* **13(2):** 92-95

GÜZ, H., DOĞANAY, Z., ÖZKAN, A. (2000) Farmakolojik Ajanlarla Yapılan İntihar Girişimlerinin Değerlendirilmesi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

İÇELLİ, İ., EKER, E., ERKMEN, H. (2000) Rasyonel İntihar, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

KEKEÇ, Z., YILDIRIM, C., İKİZCELİ, İ., GÖNÜL, AS., SÖZÜER, M. (2000) Özkıyım Girişimi Nedeni ile Acil Servise Başvuran Hastalarda Hazırlayıcı Etkenler. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **1(3):** 157-161.

KESEBİR, S., GÜLPEK, D., NOYAN, MA. (2000) Özkıyım Girişimlerinin Doğası, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

OĞUZTÜRK, Ö., CEYHUN, B., CEYHUN, AG. (2000) Lise ve Üniversite Öğrencilerinde İntihar Olasılığının Değerlendirilmesi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ÖZKÖK, MS., KATKICI, U., KARADUMAN, F. (2000) Bir olgu nedeniyle ası olgularının orijin açısından değerlendirilmesi. *Adli Tıp Bülteni* **5(2):** 98-99

ÖZMENLER, KN., GÜLÇAT, Z., YAKIN, U. (2000) Kendini Yakarak İntihar Girişimde Bulunan Bir Olgu, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAĞINÇ, H., KUĞU, N., AKYÜZ, G., DOĞAN, O. (2000) Yatarak tedavi gören hastalarda intihar öyküsünün araştırılması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **1(2):** 83-88

ŞATIR, TT., MIRSAL, H., KALYONCU, A., PEKTAŞ, Ö., MIRSAL, N., BEYAZYÜREK, M. (2000) Madde Kullanım Bozukluğu Tanısı Alan Gençlerde İntihar Davranışının Araştırılması, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ACAR, B., SOLMAZ, M. (2000) İntihar Girişiminde Bulunan Kişilerde Umutsuzluk ve Aleksitimi: Kontrollü Bir Çalışma, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ÖZTÜRK, M., ACAR, B. (2000) İlaçla Özkıyım Girişiminde Bulunan Ergenlerde Belirleyici Olarak Aleksitimi, Umutsuzluk ve Depresyon. Karşılaştırmalı Bir Çalışma. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* **7(1):** 17-24

SAYAR, K. (2000) İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerde Aleksitimi, Umutsuzluk ve Depresyon: Kontrollü Bir Çalışma, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ÖZTÜRK, M., ACAR, B. (2000) Aşırı dozda ilaç alımıyla intihar girişiminde bulunan ergenlerde psikolojik etkenler. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* **10(3):** 133-138

SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD., ŞARMAN, C. (2000) The Epidemiology Of Suicide Attempts in Europe: UB Brahe İkili Konferans, Türkiye'de İntihar Girişimlerinin Epidemiyolojisi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SEVİNÇOK, L., USLU, A., BAKLACI, F., KAYNAK, H. (2000) Bir Grup Şizofrenik Hastada İntihar Düşünceleri ve Depresyon, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

TIRAŞÇI, Y., GÖREN, S. (2000) Diyarbakır'da asıya bağlı ölümler. *Dicle Tıp Dergisi* **27(2):** 152-158

TÜRKER, M., BEYAZTAŞ, FY., BOZ, B. (2000) 1994-1996 yılları arasında Sivas'ta görülen intihar olgularının adli tıp açısından incelenmesi. *Ege Tıp Dergisi* **39(2):** 79-83

USLU, A., SEVİNÇOK, L. (2000) Bir grup şizofrenik hastada intihar düşünceleri ve depresyon. *3P Dergisi* **8(4):** 266-273

UZUN, Ö., ÖZGEN, F., ALGÜL, A., ÖZŞAHİN, A., BATTAL, S. (2000) Şizofrenide İntihar Girişimi, 36. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

2001

AKBIYIK, Dİ., SAYIL, I. (2001) Türkiye'de İntihar ile İlgili Çalışmaların Değerlendirilmesi. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi, 2001.

AKVARDAR, Y., CİMİLLİ, C., YEMEZ, B., ALKIN, T., FİDANER, H. (2001) Dibe Vurma. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ALSANCAK, B. **(2001)** İntihar Girişiminde Bulunan 11-16 Yaş Arası Çocuklarda Depresyon, Anksiyete ve Benlik Algısı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

ALTINDAĞ, A., SIR, A., ÖZKAN, M. Türkiye'deki intihar hızlarındaki değişmeler. *Türkiye'de Psikiyatri* **3(2):** 79-87

ATEŞÇİ, FÇ., AMUK, T., KARADAĞ, F., ÖZDEL, O., OĞUZHANOĞLU, NK. (2001) İntihar Girişimi ile İntihar Niyeti, Düşüncesi ve Umutsuzluk İlişkisi-tanı Dağılımı. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

AYDIN, N., ÇAYKÖYLÜ, A., AKTAŞ, E., ŞAHİN, A., KIRPINAR, İ. (2001) İntihar Girişiminde Bulunmuş Kişilerde Plazma Solubl İnterlokin 2-R ve Lipid Düzeyleri. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* **11(1):** 11-16

BILLE-BRAHE, U. (2001) The epidemiology of suicide attempts in Europe. *Kriz Dergisi* **9(1):** 19-32

ÇAYKÖYLÜ, A., AYDIN, N., ANAÇ, S., AKSOY, H., KAMBER, Ü., KIRPINAR, İ. (2001) Özkıyım niyeti ve serum lipid düzeyleri. *Türkiye'de Psikiyatri* **3(1):** 32-39

ÇELİK, S., DEMİRBAŞ, H., İLHAN, İÖ., DOĞAN, YB. (2001) Alkol Bağımlılığında İntihar Olasılığı ve Komorbidite Arasındaki İlişkiyle İlgili Bir Çalışma. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

DİE (2001) İntihar İstatistikleri 1998. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİE (2001) İntihar istatistikleri 1999. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

EKİCİ, G., SAVAŞ, HA., ÇITAK, S. (2001) İntihar riskini artıran psikososyal etmenler. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **2(4):** 204-212

EKİCİ, G., SAVAŞ, HA., ÇITAK, S. (2001) Tamamlanmış intiharlarda alkol madde kullanım öyküsünün rolü. *Bağımlılık Dergisi* **2(3):** 113-116

EKİCİ, G., SAVAŞ, HA., ÇITAK, S. (2001) Tamamlanmış İntiharlarda İki Önemli Risk Etmeni: Fiziksel Hastalığın Varlığı ve Yetersiz Dozda Psikiyatrik Tedavi. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* **11(3):** 168-173

ERSOY, N., ALTUN, İ. (2001) Hemşirelerin yardımlı intihar hakkında görüşleri ile ilgili bir çalışma. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi* **11(1):** 11-16

ERTUĞRUL, H. (2001) Uçurumdan Dönüş. Nesil Yayınları.

ESKİN, M. (2001) Ergenlikte yalnızlık, baş etme yöntemleri ve yalnızlığın intihar davranışı ile ilişkisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **4(1):** 5-11.

EVREN, C., EVREN, B., ÖGEL, K., ÇAKMAK, D. (2001) Madde kullanım nedeni ile yatarak tedavi görenlerde intihar girişimi öyküsü. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **4(4):** 232-240.

EVREN, EC., ERKIRAN, M., ÖGEL, K., ÇAKMAK, D. (2001) Alkol kullanım bozukluklarında intihar girişiminin klinik ve sosyodemografik özelliklerle ilişkisi. *3P Dergisi* **9(4):** 583-590.

GÜNAY, Y., YENİLMEZ, Ç., SEBER, G., KAPTANOĞLU, C. (2001) Eskişehir ilinde 1997-1999 yılları arasındaki intihar olgularının değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi* **9(2):** 1-10.

HOCAOĞLU, Ç., ÜKINÇ, K., KANDİL, ST., ERSÖZ, HÖ., SAYAR, MK. (2001) Bir ergenin intihar girişimi.. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **2(4):** 236-242.

İÇELLİ, İ., DEMET, MM. (2001) Rasyonel intihar. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **2(4):** 230-235.

KIRPINAR, İ., AYDIN, N. (2001) Şizofrenide intihar. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **2(1):** 47-52.

KOYUNCU, A. (2001) Madde Bağımlılığında İntihar Eğiliminin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

MIRSAL, H., PEKTAŞ, Ö., KALYONCU, A., MIRSAL, N., BEYAZYÜREK, M. (2001) Alkol bağımlılığında intihar davranışının araştırılması. *Bağımlılık Dergisi* **2(1):** 21-24.

NİKBAY, Ö. (2001) İntihar Saldırıları ve Türkiye'deki intihar saldırılarının sosyo-dinamik açıdan incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü 2001, İstanbul.

ÖZCAN, Y., ŞAVLI, H. (2001) Yaşam olayları sonucu gelişen intiharlarda kan lipid seviyeleri. *Düşünen Adam* **14(3):** 150-153.

PALABIYIKOĞLU, R., BIRÇEK, İ., YILMAZ, B., YARGICI, S., GÜREL, D. (2001) Medyada intihar davranışının sunumu. *Kriz Dergisi* **9(2):**11-22.

SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD., SOYKAN, Ç. (2001) İntihar Girişimlerinde Tedavi Yaklaşımları, VIII. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi.

SERTÖZ, Ö., NOYAN, A. (2001) İntihar Girişimleri Öngörülebilir mi? Bir Ön Çalışma. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SIR, A., TOPRAK, G., EROL, A. (2001) İntihar Düşüncesi Anketinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. 37. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SOYLU, E. (2001) İntihar Girişiminde Bulunanlarda Komorbid Psikiyatrik Durumlar. Tıpta Uzmanlık Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Samsun.

ULUDÜZ, DU., UĞUR, M. (2001) Bir vak'a dolayısıyla intiharların gözden geçirilmesi. *Yeni Symposium* **39(1):** 19-25

YÜKSEL, N. (2001) İntihar İçin Risk Etmenleri. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **Ek 6):** 6-6.

YÜKSEL, N. (2001) İntihar ile ilgili epidemiyolojik ve demografik özellikler. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **(Ek 6):** 5-5.

2002

AKBIYIK, Dİ. (2002) Acil Servise Başvuran İntihar Girişimleri. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ALPTEKİN, K. (2002) 1974-1999 Yılları Arasında Türkiye'deki Tamamlanmış İntiharların Coğrafi Yerleşim Birimlerine Ve Cinsiyete Göre Dağılımı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ALTINDAĞ, A., ÖZKAN, M., OTO, R. (2002) 2002 Yılında Batman İlinde Meydana Gelen İntiharlar. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ATEŞÇİ, FÇ., KULOĞLU, M., TEZCAN, AE., YILDIZ, M. (2002) İntihar girişimi olan bireylerde birinci ve ikinci eksen tanıları. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **5(1):** 22-27.

ATMACA, M., KULOĞLU, M., TEZCAN, AE., BÜYÜKBAYRAM, A. (2002) Şiddet içeren ve içermeyen intihar girişiminde bulunan hastalarda serum kolesterol düzeyleri. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **5(1):** 28-32.

AYDEMİR, Ç., TEMİZ, HV., GÖKA, E. (2002) Majör depresyon ve özkıyımda kognitif ve emosyonel faktörler. *Türk Psikiyatri Dergisi* **13(1):** 33-39

BATIGÜN, AD. (2002) Gençler ve İntihar: Diğer Yaş Gruplarıyla Farklılaşan Özellikler. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BOZKIR, F. (2002) İntihar Bulunan Ergenlerde Risk Etkenleri. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

ÇELİK, S., DEMİRBAŞ, H., İLHAN, İÖ., DOĞAN, YB. (2002) Alkol bağımlılığında intihar olasılığı ile depresyon, anksiyete ve kişilik bozukluğu ek tanıları arasındaki ilişki. *Bağımlılık Dergisi* **(1):** 17-20

ÇEVİK, Ş. (2002) Ergenlerde Ölüm Düşüncesi ve Ölüm Ötesiyle İlgili Dini İnançlar. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2002, Bursa.

ÇIRAKOĞLU, OC. (2002) İntiharı kim önlesin: Rehber öğretmen mi, süpermen mi? *Cumhuriyet Bilim Teknik* **80(12):** 1.

DİE (2002) İntihar İstatistikleri 2000. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DURKHEIM, E. **(2002)** İntihar, Cem Yayınevi, Kasım.

EMILE (2002) Bir Özkıyımın Özü, Utku Erişik, Çınar Yayınları.

ERSÖZ, H. (2002) Olympos Tanrılarının İntiharı, Phoenix Yayınevi.

GÜZ, H., DOĞANAY, Z., ÖZKAN, A., ÇOLAK, E. (2002) An Unusual Suicide Attempt: Intramuscular Thinner Injection. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

HAMILTON, NG. (2002) Primer Tedavide İntihar Girişiminin Önlenmesi. *Sendrom Dergisi* **14(2):** 26-30.

HAYALOĞLU, Y. (2002) Gözleri İntihar Mavi, Anka Yayınları, Mayıs.

KESEBİR, S., GÜLPEK, D., NOYAN, MA. (2002) Özkıyım girişimlerinin doğası. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **3(2);** 88-96.

MÜDERRİSOĞLU, S. (2002) Adolesan Döneminde Karşılaşılan İntihar Eğilimlerinde Aile-İçi Duygusal ve Fiziksel İstismar ile Depresyonun Etkileri. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

MURATHANOĞLU, MA. (2002) İntihara Karşı Tutum: Önyargıya İlişkin Yükleme Değer Modelinin Uygulanması. Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÖZTEKİN, EE., UÇAR, C., DOĞU, B., TOMRUK, N., KARAMUSTAFALIOĞLU, N., ALPAY, N. (2002) Akut Psikiyatrik Yatışlarda İntihar Girişimi ile Menstrüel Siklus Faz İlişkisi. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ŞİMŞEK, E., BOZKIR, F., AK, İ. (2002) Trabzon'da İntihar Girişiminde Bulunan ergenlerde İntihar Niyetini ve Girişimin Ölümcüllüğünü Belirleyen Etkenler. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ŞİMŞEK, E., BOZKIR, F., AK, İ. (2002) Trabzon'da İntihar Girişiminde Bulunan Ergenlerde İntihar Niyetinin Belirleyicisi Olarak Sosyodemografik Özellikler. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K., ŞİMŞEK, E., BOZKIR, F., AK, İ. (2002) Trabzon'da Lise Öğrencilerinde İntihar Düşüncesinin Yordayıcıları. 38. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYAR, K.(2002) İntihar ve İnanç Sistemleri. *Yeni Symposium* **40(3):** 100-104

SAYIL I, SCHMIDKE A. İntihar Önlenebilir mi? Önlenmeli mi? IX. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi.

ŞEN, H., AKYILDIZ, E., ÖZASLAN, A. (2002) Hidroklorik asit ile intihara bağlı bir ölüm olgusu. *Adli Bilimler Dergisi* **1(2):** 53-5

SEYDİOĞLU, M. (2002) İntihar Girişiminde Bulunan Kişilerin Sosyodemografik Özelliklerinin İncelenmesi, Depresyon ve Sosyal Destek Algısı Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi.Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Van.

TEL, H. (2002) İntihar Girişimi ile Acil Servise Başvuran Hastaların Algılanan Sosyal Destek ve Stresle Baş Etme Durumları. IX. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi.

TUNACAN, I. (2002) Grafiksel Modeller ve İntihar İstatistiklerine Uygulanması. Yüksek Lisans Tezi.Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

TUNÇ, MA. (2002) İlaç ve İlaç Olmayan Katı, Sıvı, Gaz Ajanları İntihar Girişiminde Bulunan Hastaların Demografik ve Psikiyatrik Özellikleri. Tıpta Uzmanlık Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir.

ÜNSAL, ST. (2002) Ergen İntiharlarındaki Risk Faktörleri Bir Psiko-Sosyal Modelin Sınanması (Batman ili örneği). Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YANIK, M., ÖZMEN, M. (2002) Psikiyatri polikliniğine başvuran hastalarda çocukluk çağı kötüye kullanımı / ihmal yaşantıları ile intihar, kendine fiziksel zarar verme ve dissosiyatif belirtiler arasındaki ilişki. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **3(3):** 140-146

YÜKSEL, M. (2002) Türkiye'li Eşcinsel Erkeklerin Ruh Sağlıklarını ve İntihar Olasılıklarını Yordayan Faktörler.Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

2003

AKBIYIK, Dİ., ABALI, F., SÜMBÜLOĞLU, V. (2003) İntihar Girişimi Nedeni ile Acil Servis Başvuruları. 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ATEŞÇİ, FÇ., KARADAĞ, F., AMUK, T., ÖZDEL, O., OĞUZHANOĞLU, NK. (2003) Panik bozukluğunda özkıyım girişimleri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **4(2):** 81-86

AYTAÇ, S., KUŞDİL, E., ARABACI, Ö. (2003) Yoksulluğun İntihar Üzerine Etkilerinin Ekonometrik Analizi. Sosyal Hizmet Sempozyumu, Antalya

BİLGİN, M. (2003) Çocuk ve Ergenlerde Özkıyım ve Nedenlere Yönelik Metaanalitik Bir Çalışma VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İnönü Üniversitesi, Malatya.

CEYHUN, AG., CEYHUN, B. (2003) Lise ve üniversite öğrencilerinde intihar olasılığının değerlendirilmesi. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **6(4):** 217-224

ÇOK, F., BOYSAN, M., KARADEMİR, Ç. (2003) Gençlik intiharlarının gazetelerde yansıması. *3P Dergisi* **11(1):** 35-46.

DİLBAZ, N., AYTEKİN, Y. (2003) Alkol bağımlılığında intihar düşüncesi, davranışı ve niyeti. *Bağımlılık Dergisi* **4(1):** 1-9.

EBRİNÇ S, BAYKIZ AF, BAŞOĞLU C, ÇETIN M, ATASOYU EM. (2003) Kibrit Başı Yiyerek Girişilen Bir İntihar: Potasyum Klorat Intoksikasyonu. 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

EREL, Ö., KATKICI, U., DİRLİK, M., ÖZKÖK, MS. (2003) Anabilim Dalı'mız Tarafından Otopsileri Yapılan İntihar Olgularının Değerlendirilmesi. 10. Ulusal Adli Tıp Günleri, Antalya.

EREL, Ö., KATKICI, U., DİRLİK, M., ÖZKÖK, MS. (2003) Anabilim Dalımız Tarafından Otopsileri Yapılan İntihar Olgularının Değerlendirilmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* **4(3):** 13-15.

ERTEMİR, D., ERTEMİR, M. (2003) Gençlerin intihar girişimlerinin özellikleri. *Düşünen Adam Dergisi* **16(4):** 231-234.

ESKİN, M. (2003)İntihar Açıklama, Değerlendirme, Tedavi ve Önleme, Çizgi Tıp Yayınevi.

YALÇIN, AC., SAYIL, I. (2003) İntihar Girişimi Olan ve Olmayan Kriz Olguların Problem Çözme ve Sosyal Destek Sistemlerinin Değerlendirilmesi. 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

GÜZ, H., DOĞANAY, Z., ÖZKAN, A., ÇOLAK, E., AKBAŞ, H. (2003) An Unusual suicide attempt: ıntramuscular thinner ınjection. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Dergisi* **20(3):** 144-147

HOCAOĞLU, Ç. (2003) İkili İntihar Girişimi: Olgu Sunumu. 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

DİE (2003)İntihar istatistikleri 2001. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

KOYUNCU, A., MIRSAL, H., YAVUZ, MF., KALYONCU, ÖA., BEYAZYÜREK, M. (2003) Eroin bağımlılarında intihar düşüncesi, planı ve girişimi. *Bağımlılık Dergisi* **4(3):** 101-104.

OKTİK, N., TOP, A., SEZER, S., BOZYER, Ü. (2003) Muğla İli İntihar ve İntihar Girişimlerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi. *Kriz Dergisi* **11(3):** 1-19.

ÖZBAY, H., BERBER, S. (2003) İntihar Olur mu? Edilir mi? 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ÖZEN, S., GÜLOĞLU, S.(2003) İlaçla özkıyım girişiminde bulunan ergen ve gençlerde depresif belirti farklılıkları arasındaki ilişki. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **4(3):** 159-166

ÖZGÜVEN, HD., SOYKAN, Ç., HARAN, S., GENÇÖZ, T. (2003) İntihar girişiminde depresyon ve kaygı belirtileri ile problem çözme becerileri ve algılanan sosyal desteğin önemi. *Türk Psikoloji Dergisi* **18(52):** 1-11

ÖZGÜVEN, HD., SOYKAN, Ç., HARAN, S. (2003) İntihar girişimlerinde sorun alanları ve tetikleyiciler. *Kriz Dergisi* **11(1):** 13-24

ÖZGÜVEN, HD. (2003) İntihar girişimlerinde krize müdahale. *Kriz Dergisi* 2003; **11(1):** 25-34.

ÖZSOY, SD., EŞEL, E. **(2003)** İntihar (Özkıyım*). Anadolu Psikiyatri Dergisi* **4(3):** 151-158.

PARACIKOĞLU, V. (2003) İntihar Girişimleri Üzerine Bir Çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Ank,ara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

PARTLAK, N. (2003) Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Öğrencilerinin Stresle Başa Çıkma Tarzları ve İntihar Olasılıkları Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

SAYIL, I., ATABEK, E., AKARCALI, S., SAYDAMER, K., ÖZGÜVEN, HD. (2003) Medya ve Ruh Sağlığı (İntihar Davranışı) X. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi.

SAYIL, I., CANAT, S., TUĞCU, H. **(2003)** 16 intihar olgusunun psikolojik otopsi yöntemi ile değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi* **11(2):** 1-6

SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD. (2003) I: Avrupa'da Göçmenler ve İntihar Girişimleri. 39. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SCHMIDTKE A, SCHALLER S, MÜLER I. (2003) Imitation of amok and amok-suicide. *Kriz Dergisi* **10(2):** 49-60.

SERİNKAN, M., YANTURALI, S. (2003) Acil serviste intihar amaçlı zehirlenmelerin geriye dönük analizi. *Toksikoloji Dergisi* **1(1):** 15-19.

SHEPARD, S. (2003) Toplu Oyunları 2 Aşk Delisi, Si-Bemol İntihar, Melekler Şehri, Ölümüne Oyun, Şok Durumları, Dost Kitabevi Yayınları, Nisan.

ŞİMŞEK, E. (2003) Ergenlerde İntihar Düşüncesinin Yordayıcıları. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü 2003, Trabzon.

TAHRAN, N. (2003) Psikolojik Savaş, Timaş Yayınları.

TEL, H., UZUN, S. (2003) İntihar girişimi ile acil servise başvuran hastaların sosyal destek ve stresle baş etme durumları. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **4(3):** 175-185.

TOPAL, S. (2003) Eskişehir İlinde Yaşayan Ergenlerde İntihar Olasılığının Değerlendirilmesi.Yüksek Lisans Tezi. Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir.

TOROS, F., BİLGİN, NG., BUĞDAYCI, R., ŞAŞMAZ, T., ÇAMDEVİREN, H. (2003) Çocuk ve ergenlerde intihar girişimi ve risk faktörleri. *Adli Bilimler Dergisi* **2(2):** 11-17.

YALÇIN, CA. (2003) İntihar Girişimi Olan ve Olmayan Kriz Olgularının Karşılaştırılması. Tıpta Uzmanlık Tezi.Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara.

YANIK, M., CENGİZ, M., GANIDAĞLI, S., KATI, M. (2003) Organofosfat içeren tarım ilacıyla intihar girişiminde bulunan hastada anestezili elektrokonvulsif tedavi sonrası uzamış apne: Bir olgu sunumu. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* **13(4):** 188-190.

YILDIZ, MC. (2003) "İntihar Bir Töre Cinayeti mi", Sosyolojik ve Hukuksal Boyutlarıyla Namus ve Töre Cinayetleri Uluslararası Sempozyumu, Akademik Araştırma ve Dayanışma Derneği (AKADER), Diyarbakır.

YILMAZ, AE. (2003) Edebiyat ve İntihar, Selis Kitapları, Ekim.

YÜCEL, M. (2003) Edebiyatta Ölüm ve İntihar, Elma Yayınları, Şubat.

YÜCEL, M. (2003) Kına ve Ayna - Kürtlerde Ölüm ve İntihar, Elma Yayınları, Şubat.

2004

AK, A., KÖSTEKÇİ, ŞK., KAYA, N., UĞUR, M., GÜL, M., YÜCEL, M. (2004) Acil servise intihar davranışı nedeniyle başvuran hastaların değerlendirilmesi. *Adli Psikiyatri Dergisi* **1(1):** 25-32

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntihar Olgusu ve Önlenmesi, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Birinci Basamak Çalışanları İçin Kaynak, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Hapishane Çalışanları İçin Kaynak, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Hekimler İçin Kaynak, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Medya Çalışanları için Kaynak, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Öğretmen ve Diğer Okul Personeli İçin Kaynak, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Sinem Matbaacılık, Ankara.

ALACAHAN, Y., BÜYÜKKAYA, E., ACAR, H., SOYDAL, T., UĞURLU, M. (2004) İntiharın Önlenmesi, Geride Kalanları Nasıl Örgütlersiniz, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayınları,Sinem Matbaacılık, Ankara.

ATAY, İM., GÜNDOĞAR, D. (2004) intihar davranışında risk faktörleri. *Kriz Dergisi* **12(3):** 39-52

AYDIN, A., AKÖZ, F., ERER, M. (2004) İntihar Amacıyla cilt altına böcek ilacı enjeksiyonu: İki olgu sunumu. *Acta Orthopaedica et Traumatologica Turcica* **38(4):** 295-297

BAĞLI, M. (2004) Batman İntiharları Bağlamında Özgürlüğün ve Geleneksel Toplumsal Yapının Kentsel Kurgusu. *Kriz Dergisi* **12(1):** 21-40

BATIGÜN, AD. (2004) İntihar ile ilgili bazı değişkenler: Öfke/saldırganlık, dürtüsel davranışlar, problem çözme becerileri, yaşamı sürdürme nedenleri. *Kriz Dergisi* **12(2):**49-61

BİRKİYE, A. (2004) Aşk İntiharın Peşinde, Telos Yayıncılık, Kasım.

CAN, S., SAYIL, I. (2004) Yineleyici İntihar Girişimleri. *Kriz Dergisi* **12(3):** 53-62.

CEYHAN, N. (2004) 1980 Sonrası Türk Şiirinde Ölüm Arzusu: İntihar. Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

DEVECİ, A., YURTSEVER, F., AYDEMİR, Ö. (2004) Yatarak Tedavi Gören Majör Depresif Bozukluklu Hastalarda İntihar girişimi ile İlişkili Etkenler.*3P Dergisi* **12(3):** 203-208.

DİE (2004) Evlenme, boşanma, intihar, ölüm istatistikleri 2003 (CD-ROM) . DİE Yayınları , Ankara.

DİE (2004) İntihar İstatistikleri 2002. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara.

DİLBAZ, N., ŞENGÜL, CB., ÇETİN, MK., ŞENGÜL, C., OKAY, T., YURTKULU, F., DUMAN, T. (2004) Ankara Numune Hastanesi Acil Servisine Özkıyım Girişimiyle Başvuran Hastaların Sosyodemografik Açıdan İncelenmesi,40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

GÖKALP, H. (2004) Kültürümüzde İntihar ve Ferhad'ın İntiharı'nın Divan Şiiri Aşk Estetiğine Etkileri (Adana) Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

GÜNDOĞAR, D. (2004) Psikiyatrik Hastalıklar ve İntihar Davranışı, 40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

HOCAOĞLU, Ç., SAĞLAM, D. (2004) Travmatik Beyin Hasarı Sonrası İntihar Girişimi: Bir Olgu Sunumu. *Düşünen Adam Dergisi* **17(3):** 171-174

HOCAOĞLU, Ç. (2004) Halk Sağlığı Sorunu Olarak İntihar, 40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

İNAL, V., YAMANEL, LH., KARTAL, Ö. (2004) GATA Acil Servisine 2002 yılı içinde başvuran intihar girişimi olguları. *Adli Psikiyatri Dergisi* **1(2):** 7-12

JAMISON, KR. (2004) Erken Çöken Karanlık İntiharı Anlamak, Ayrıntı Yayınları, Ağustos.

KARACA, NT. (2004) Son Sözü İntihar olan Edebiyatçılar. Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

KARAMUSTAFALIOĞLU, O., ÖZÇELİK, B., GÖKSAN, B(2004). Genel Bir Hastanede İntihar Girişimi ile Başvuran Hastalarda I. Eksen Tanıları ile Risk Etmenlerinin İlişkisi, 40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

KOCABAŞ, Ö., KAVAKLI, T., ECEVİT, C., AYDOĞAN, A., SUN, F., KARACA, DT. (2004) Çocukluk çağı intihar girişimleri. *Ege Pediatri Bülteni* **11(2):** 119-124.

KÖSE,İ. (2004) Divanlarda İntihar ve Âsaf'ın 'İntihar' Redifli Kasidesi Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

MEMMED, T. (2004) Eski ve Yeni Azerbaycan Edebiyyatında Getl ve İntihar. Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

OTO, R., ÖZKAN, M., ALTINDAĞ, A. (2004) Batman İntiharları. *Türkiye Klinikleri Psikiyatri Dergisi* **5(2):** 74-100.

ÖZGÜVEN, HD. (2004) İntihar Davranışını Epidemiyolojik Özellikleri,40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

ÖZGÜVEN, HD. (2004) İntihar girişimlerinde ilkyardım. *Galenos Aylık Tıp Dergisi* **7(95):**25-30.

PARACIKOĞLU, V., SAYIL, I., ÖZGÜVEN, HD. (2004) Ankara'da intihar girişimleri üzerine bir izleme çalışması: Dünya Sağlık Örgütü- Avrupa çok merkezli intihar davranışı izlem çalışması. *Kriz Dergisi* **12(2):** 1-17.

PARLAK, ZG. (2004) Din, Felsefe ve Sanat Dünyasında İntihar. Uluslararası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyum, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

PAZVANTOĞLU, O., OKAY, T., DİLBAZ, N., ŞENGÜL, C., BAYAM, G. (2004) Major depresyon tanısı alan hastalarda somatik belirtilerin yoğunluğunun intihar düşüncesi, davranışı ve niyetine etkisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi* **7(3):** 153-160.

SAYAR, K., BOZKIR, F. (2004) İntihar girişiminde bulunan ergenlerde intihar niyeti ve ölümcüllüğün belirleyicileri. *Yeni Symposium* **42(1):** 28-36.

SAYIL, I., ÖNCÜ, B. (2004) Bir Halk Sağlığı Sorunu Olarak İntihar Davranışı ve İntiharı Önleme, İntihar Davranışına Yönelik Tutumlar, 40. Ulusal Psikiyatri Kongresi.

SAYIL, I. (2004) Batman İntiharları Giriş. *Türkiye Klinikleri Psikiyatri Dergisi* **5(2):** 73.

TEKŞAN, M. (2004) Günümüz Romanında İntihar .Uluslar arası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi, İstanbul.

TÜRKÇAPAR, H., TÜTÜNCÜ, R. (2004) Suicide Attempt by Ingestion High Doses of Risperidone, Citalopram and Paracetamol. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* **14(1):** 14-17.

YAŞAN, A., GÜRGEN, F. **(2004)** Yeni açılan bir kadın eğitim ve psikolojik danışmanlık merkezine ilk üç ayda başvuran kadınların sosyodemografik özellikleri, sorun alanları ve intihar eğilimleri.*Dicle Tıp Dergisi* **31(2):** 16-19.

ÖZGEÇMİŞ

1. Bireysel Bilgiler

Adı: Özge
Soyadı: UÇAN
Doğum Yeri ve Tarihi: Kırıkkkale/ 1979
Uyruğu: T.C.
Medeni Durumu: Bekar
İletişim Adresi: Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mamak/ Ankara.
Telefonu: 0312 362 12 92 **Gsm:** 0555 683 10 44
e-posta: ozgeucan@gmail.com

2. Eğitim

2001 Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu
1997 Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Koleji
1993 Kırıkkale Milli Eğitim Vakfı Bahçelievler İlköğretim Okulu

3.Yabancı Dil

İngilizce (Orta)

4. Ünvanları

Hemşire **(1997-2001)**
Sosyal Hizmet Uzmanı **(2001-)**
Kriz Dergisi Yayın Koordinatörü **(2001-)**

5. Mesleki Deneyimi

1997-2001 Ankara Üniversitesi İbn-i Sina Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı- Hemşire
2001-2006 Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi-Sosyal Hizmet Uzmanı

6. Üye Olduğu Kuruluşlar

Türkiye Sosyal Psikiyatri Derneği (Üye)
İntiharı Önleme Derneği (Kurucu Üye)

7. Bilimsel Etkinlikler
Poster Bildiri

1) Ankara Üniversitesi Kriz Merkezine Bir Yıl Boyunca Evlilik Sorunlarıyla Yapılan Başvuruların Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

2) 2000-2004 Yılları Arasında Ankara Üniversitesi Kriz Merkezine Boşanma Sürecinde Yapılan Kadın Başvurularının Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi

3) Ruh sağlığı Penceresinden Televizyon Dizileri

8. Diğer Etkinlikler (Bilimsel Toplantı Katılımları ve Kurslar)

- **2001** 10. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi (Ankara) Düzenleme Kurulu Üyesi Olarak Katılım
- **2001** Cinsel İşlev Bozuklukları Kursu
- **2003** 40. Ulusal Psikiyatri Kongresi (Kuşadası) Poster Bildiri Sahibi Olarak Katılım
- **2004** 11. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi (Trabzon)
- **2005** 12. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi (Eskişehir) Poster Bildiri Sahibi Olarak Katılım

- **2005** Ulusal Kadın Ruh Sağlığı Kongresi (İstanbul) Poster Bildiri Sahibi Olarak Katılım
- **2006** Ulusal Kadın Ruh Sağlığı Kongresi (İstanbul)